

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi Könyvtársa
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 782. Kiadóhivatal 700.

Az igazi bűnösök.

Budapest, márczius 4.

Különös pör folyik Rózsahegyen, ahol azt kutatja a magyar királyi törvénytörlesztő, hogy kinek a fejére száll a csernovai gyászos templomszentelésen kiomlott vér. A vér kiomlott és pedig ártatlanul és felháborítóan hiában omlott ki, tehát bűnösök vannak, de a bűnösök nem akarnak jelentkezni. Azok, akiket fölön csipett az igazságszolgáltatás, kétségbeesetten tagadnak. Egyik sem vállalja, hogy ő biztatta volna bűnös ellentállásra a népet, hogy kövel dobálta volna a szolgabíró, hogy vak fanatizmussal rohant volna neki a csendőröknek, kicsavarni a szuronyos legények kezéből a fegyvert. Nem. A jámbor, ijedt tótockák és a sápitóztó tót asszonyok — félholtan a rémülettől — mind tagadják, hogy ilyen hősök lettek volna. Az egyik csak véletlenül került a tömegbe, a másik eltévedt gyereket féltette, azt kereste, a harmadik pláne azért ment oda, hogy a fölháborodott embereket visszatartsa valami bolondságtól. Egyik sem zendült, egyik sem izgatott, valamennyi békés honpolgár, aki nyugalomra akar és kétségbe van esve, hogy ime ilyen kalamitása akadt a büntető igazságszolgáltatással.

Látván ezeket a tótockákat és tót asszonyokat, amint a morális erő és józan ítélőképesség legalacsonyabb fokán vergődnek a megtorló államhatalom hálójában, hajlandó is elhinni az ember,

hogy szegény gyáva szerzetek nem is bűnösök. Ha ott is voltak, ha zendültek, ha izgattak, ha megtámadták a kocsikat és a csendőröket — mint a hogy tanuk bizonyítják, hogy ezt cselekedték — inkább szánalom ébred irántuk, mint haragos indulat. Ahhoz, hogy valaki bűnös legyen és rászolgáljon a rossz sorsa, beszámíthatóság kell és az szükséges, hogy teljes tudatában legyen tette horderejének. Ezek a derék bocskoros népek azonban soha sem lépték túl Csernova határát, pálinkagőzös agyvelejük nélkülöz minden tudást, minden ethikai és értelmi műveltséget. Ilyen aggyal, vajh' hogy mérlegelték volna horderejét annak, amit cselekedtek? Volt egy papjuk, akasztófára érett, országfutó, aki ma sem meri átlépni Magyarország küszöbét, mert ez a küszöb a börtönajtót is megnyitja előtte. Ez a pap — mint bocskoros népek közt minden csuhás, szenthírú ember — orakuluma volt a falunak és mindig azt hirdette, hogy szegény tótnak gyilkos ellensége mindenki, aki ur, aki hatóság, aki magyar. A jó tótockák érezték, hogy élni nehéz, sokat kell dolgozni, szenvedni, nélkülözni az embernek, érezték, hogy ez nincsen így jól s jobban is lehetne. Emberi gyengeség szívesen keres minden bajra bűnbakot, hát hogyne hitték volna a csacsik, hogy valaki okozhatja az ő nagy bajukat. Hitték hát a papnak. A hatóság: bíró, szolgabíró, csendőr, végrehajtó, mindig csak kellemetlenséget hoz a szegény ember fejére. Az

egyik adóért jön, a másik egzekvál, a harmadik Gyurótól elveszi és Misónak adja a tehenét. Hát persze, ők az okai minden bajnak, az urak pedig mind magyarok, tehát a magyarok vértívó kutyák, érdemesek a gyehenna tüzére, elnyomják a tót népet, ott kell agyonverni őket, ahol lehet. A pap is ezt mondja, aki tudós ember, sok iskolát járt, sok világot látott, istennek szent embere, tehát nem hazudik, hát hogyne lenne igaz!

Nagy lehet ennek a népmaszlagolásnak a varázsa, hogyha ugyanazok a tót emberek, akik most remegő inakkal állnak a rózsahegy bíró előtt, alig öt hónapja még verbenforgó szemekkel, kitért kebelrel rohantak a csendőrszurony ellen. A természetből lanya natura csak miután a gyűlölködés lánggal égő poklait megjárta, tüzesedhetett föl ekkora fanatizmusra, ilyen halált megvető elszántságra.

Az igazság istenasszonya azonban kedvetlenül fordul el a rózsahegy pörtől, ahol annyi a vádlott és olyan kevés a bűnös, mert akármelyik bocskoros embert ítélnek el az ő nevében, nem felhetik benne kedve. Az igazság istenasszonya csak akkor örül, hogyha alkalomadtán egy igazi bűnös kerül hurokra. Ám hol vannak most az igazi bűnösök?

Csernován nem voltak és Rózsahegyen sincsenek. Némely tanuk vallo-másából most is csak az elmosódott körvonalait látjuk. Bőrüket nem vitték vásárra sem akkor, amikor golyók röp-

A szegődés.

Irta: NIL.

A szép Tonya, aki ugyancsak rászolgált jukker-leány hírére, fölesapta a lábát egy fehér kerti padra és Vasdényei után kiabált:

— Pista, meg kell kötni a cipőmet!

Vasdényei unatkozó arczczal közeledett. Lehajolt az apró, tökéletes formájú lábacskához, amely havannabarna sevrébőrbe bújtatva éppoly csábító volt, mint akár a tenger szelid, meleg hullámverésében cipő nélkül... Egy kicsit tovább babrált a szalagsokorral, mint ahogy okvetlenül szükséges volt és Tonya gunyos mosolylyal ficskázta meg a lehajló csinos, bronzszínű férfiarcot.

— Ez nincs a szegődésben, — mondta szárazon és parancsoló mozdulattal nyújtotta oda napernyőjét, keztyűit. Fehér vászonszoknyáját kacérul összefogta és egyenesen nekivágott a sáros, pocsolás gyalogösvénynek. A kaputól visszafordult. Kisérői, a világos tenniszruhás gavallérok habozva, zavartan, nevetgélve néztek össze; de egyik se mutatott hajlandóságot, hogy kövesse. Csak Vasdényei ment utána változatlanul egykedvűen.

Tonya előre látta, hogy így fog történni, hiszen ezt a merényletet voltaképpen azért tervezte a szépen vasalt tenniszruhák ellen, hogy egyedül maradjon Vasdényeivel. Hogy a társalgóban pletykázó asszonyok mit mondanak majd s az udvarlói mit gondolnak felőlük, azzal csöppet sem törődött. Megszokta, hogy a maga

feje után járjon s az emberek megbotránkozását kinevesse. A barátsága után azért mégis mindenki törte magát és a zsuriain egy gombostű számára se maradt hely. A Reinitz-villa legendás gazdagsága vonzotta az embereket, mint a molyokat a lámpafény.

Tonya tisztában volt vele, hogy neki minden szabad, amíg ebben a legendás Reinitz-vagyonyban tart. Ha egyszer elfogyna... akkor... de erről szó sem lehet.

Már jó messzire maguk mögött hagyták a fürdőparkot, mikor Tonya megállott egy pillanatra. Vasdényei udvariasan megkérdezte:

— Elfáradt? Nem akar rám támaszkodni?

— Képletesen kérdezi? — nevetett Tonya és gonosz káröröm csillogott a szemében.

— Világért sem, — mondta a fiatal ember nyugodtan. — Azt az örömet, hogy engem is kikosarazzon, nem fogja megérni.

A havannabarna kis cipő idegesen tocsant egy pocsetába, a leány azonban egyszerre méltó, szelid arczczal nézett föl Vasdényeire.

— Honnét tudja, hogy nekem az „is” öröm lenne? — kérdezte halkan és a szeme most már nedves fényben uszott.

A szolgabíró nevetett.

— Kedves Tonya, engem nem fog becsapni. Kár a sikerült pózokért, itt nincs hálás publikuma.

— Pista, maga egy... maga egy szemtelen handlé! — mondta a leány sírásra hajló hangon.

— Csak legalázatosabb szolgálja vagyok mindenkor, — viszonozta Vasdényei és meghajította magát.

Tonya hirtelen a kárijába kapaszkodott és

szorosán összesimulva haladtak a szűk erdei ösvényen.

Kis idő múlva újra megállott és fürkészőn, kíváncsian nézett a férfi arczczába. Azután elka-czagta magát.

— A legalázatosabb szolgálmat el fogom csapni, — mondta halkan.

Vasdényei a fejét rázta.

— Nem lehet Szent-Mihály-nap előtt, — felelte komolyan. — Jussom eszébe a szegődés.

— Eh, az ostoba viccz volt. Maga nem akart nekem udvarolni, mint a többiek és...

— És nem is udvaroltam soha.

— Ha maga pusztán a szavakat nevezi udvarlásnak...

— A cselekedeteim pedig mind a szegődésből folytak. Maga rendelkezett úgy, hogy személyes szolgálatára kell állanom mindig. És tudtommal nem is léptem át soha az engedelmes, hü szolgálja kötelességeit.

— Hanem tudtán kívül...

— Ne mondja? És mikor, mivel? — kérdezte Vasdényei ironikusan.

Tonya hirtelen kivillantotta a szoknyája alól a cipője csokrát és valami léha, kaczagó válaszra készült, de ugyanakkor a sírúságon keresztül hangok hatoltak hozzájuk. A leány gyorsan ajkára tette az ujját és egészen odahajolt a fiatal ember füléhez.

— Ez Rupprecht báró a kuzénjaival, — sugogta. — Meneküljünk előlük; tudok itt a közelben egy kis barlangot, jobban mondva, egy odut.

És a szoknyáját fölkapva, keresztülgázolt a vizes gyepen; egyenesen a buvóhely felé. Vas-

ködtek a levegőben, sem most, amikor a törvényosztó pallos keresi őket. Csendben, utálatos, óvatos sunyisággal azelőtt végezték a csunya magvetést, amiből végül a Halál aratott. Négy szem közt, titkos konventikulumokon hetekkel, hónapokkal, sőt évekkal előbb készítették elő Csernovát. Akkor nagy legények voltak. Messiások. A nép igaz, megváltó barátai. Csak a fegyverdörrenések előtt tüntek el, mint a kámfor, biztos rejtekhelyről nézvé, hogyan rohan az elbolondított nép vesztébe.

Az igazságszolgáltatás csak az értékelenebb és könnyebb munkát végzi, hogyha Rózsahegyen elítéli az ijedt tótokat. A nehezebb és értékesebb munka az lesz, amikor titkos buvóhelyeiről előkaparásza az illanó kámfort s Hlinka czinkostársai fölött ül törvényt.

Ettől a törvénykezéstől majd nem fordul el kedvetlenül az igazság isten-asszonya.

Budapest, márczius 4.

A képviselőház holnap, csütörtökön délelőtt tíz órakor ülést tart, amelyen a Nagy-féle házszabályrevíziós indítványt tárgyalják folytatólagosan. Holnapra jegyeztette elő magát szólásra báró Bánffy Dezső is.

A miniszterelnök Bécsben. Bécsből jelentik: dr. Wekerle Sándor miniszterelnök ma az egész délelőttöt a bankassal magyar palotában levő lakásán töltötte. A minisztert a délelőtt folyamán meglátogatta Barabás Béla, a magyar delegáció elnöke, továbbá báró Calli külügyminiszteri osztályfőnök és gróf Semsey László orsz. képviselő.

A házszabályrevízió. Az országgyűlési nemzetiségi párt ma este értekezletet tartott, melyen a politikai helyzetet beszélték meg. Különösen sokat vitakoztak a választói jogra vonatkozólag megjelent hírlapi közlemények felett és kétségtelen, hogy a plurális szavazati jogra vonatkozó hírek kinos hatással vannak a nemzetiségi képviselőkre, elannyira, hogy a nemzetiségi képviselők el vannak tökévelve, hogy a házszabályrevízió feletti vitában erősebben veszik ki részüket, mint ahogy ezt eddig kontempláltak.

Az ellenzéki függetlenségi és 48-as képviselők

dényei nyugodtan követte, de a szemében különös lobbanások égtek.

Az odú tényleg igen szűk volt. A szolgabíró csak mélyen lehajtott fejjel állhatott meg Tonya mellett, úgy, hogy az ajka szinte érintette a leány puha, fényes fonatait. A kis mézsköülreg nyílását két odahengerített vastag faderék, meg a sűrű gyalogfényő rejtette és a társaság, mely Tonya nevét kiáltozva jött az erdei uton, gyanútlanul haladt el mellettük. Tonya gyermekes örömmel mulatott ezen a bujóságon és alig bírta fékezni a kacagást. Egy pillanatra kidugta a fejét a nyíláson, de ugyanakkor fordult vissza Rupprecht báró is és Tonya, attól félve, hogy észrevették, vigyázatlanul ugrott hátra. Megütötte a lábát és fájdalomában szinte fölsikoltott. Nem bírta a lábán megállani és kénytelen volt eltérni, hogy Vasdényei fölemelje az ölébe.

— Ne vigyem ki, Tonya?

— Ne, — viszonzta a halk kérdést a leány susogva. — Majd ha ezek eltávolodtak. Addig kibírom. De magának nehéz lehetek, Pista.

— Csöppet sem, — mondta Vasdényei hoszsza, mély lélegzettel.

Tonya minden prudéria nélkül odahajította fejét a férfi vállára.

— Így, most egész kényelmesen vagyok. Ha magának egy csöpp esze volna, Pista, nem vinne ki innét holnap reggelig.

— Amint parancsolja, — felelte a szolgabíró s a leánynak úgy rémlett, hogy az erős férfikarok ölelése szorosabbra válik.

Bolond jökedve támadt. Érezte, hogy a barátja józansága hamarosan elfogy s kényszerített nyugalma, hidegsége alól végre kitor a val-

ma este értekezletet tartottak, melyen a házszabályrevízió ellen indított vitának taktikáját beszélték meg és kijelölték a következő szónokokat. Bemutatták azután az országból jött üdvözléseket és népgyűlésekre való meghívásokat. A tiszaháti választási győzelemben a párt a nemzet közvéleményének megnyilatkozását látja, mely igazolja az ellenzéki függetlenségi képviselők küzdelmének népszerűségét. Elhatározták végül, hogy a képviselők márczius 15-ikének 60-ik évfordulóját kerületeikben megünnepelik.

A horvát helyzet. Előzetesen megállapított programját megváltoztatva, báró Rauch Pál horvát bán ma este helyett holnap reggel érkezik Budapestre, hogy jelentést tegyen dr. Wekerle Sándor miniszterelnöknek a horvát helyzetről és a horvát kormány állásáról. Zágrábban a horvát-szerb koalíció ma tartotta meg alakuló gyűlését, melyet megelőzőleg a jogpárt, haladópart és önálló szerb-párt tartottak külön értekezleteket, amelyeken a jelöléseket ejtették meg. Az alakulógyűlést, a személyes kérdések elintézése után, Mazuránics Bogoszláv nyitotta meg, üdvözölve a megjelenteket és utalva a koalíció fényes győzelmére. Ezután megejtették a választást, amelynek eredménye a következő: elnök: Tuskán Gergely; alelnökök: Mazuránics Bogoszláv és Muacsevics Vazul; titkárok: Surmin György, Sisics Nándor, Sztojanovics Bogdán. A végrehajtó bizottság tagjai: Tuskán Gergely Medakovics Bogdán, Nikolics Vladimir, Supiló Ferencz, Bauer Antal, Lorkovics Iván, Pribljevics Szvetozár, Rajc Antal, Purics, Pelles és Zagorác. Póttagok: Lukinics, Gisics, Banjanin, Vrbánics és Surmin. Az alakulógyűlés lelkes hangulatban ért véget. A horvát-szerb koalíció mai ülésén elhatározta, hogy a házszabályrevízió tárgyában szabad kezét enged tagjainak. Ennek következtében a horvát delegátusok ma éjjel elutaztak Budapestre. A koalíció csak a horvát országgyűlés megnyitása után fogja meghatározni a házszabályrevízióval szemben követendő magatartását. Gróf Pejacsevich Tivadar, volt horvát bának és nejeinek, akik a Rivierára utaznak, lelkes fogadtatásban volt részüik a zágrábi pályaudvaron. A grófi pár 2 óra 17 perczkor érkezett meg a budapest—fiume vonattal. A pályaudvaron óriási közönség várt rájuk, amelynek soraiiban ott voltak a horvát-szerb koalíció részéről gróf Kulmer, Nikolics és Rojcs volt osztályfőnökök, az egyetemi ifjuság küldöttei, a város notabilitásai, megjelentek továbbá Kulmer, Jeljasics, Draskovics és Er-

lomás, melyre a hiúsága oly rég sóvárgott. Őt hét óta voltak együtt napról-napra és Tonya ugyancsak igénybe vette a szolgabíró idejét, de öt hét alatt nem bírta annyira vinni, hogy kosarat akaszthasson a nyakába, mint a többieknek. Egy-egy óvatlan pillanatban természetesen ő is elárulta magát; de oly ügyesen ki tudott siklani a keze közül, pajzsul tartva maga elé a tréfás szegődést, mely valamennyire igazolta egy-egy jelentősebb udvariasságát, — hogy Tonya egyre idegesebben várta, mi fog történni. Néha azon kapta magát, hogy miközben másokkal beszél, Vasdényeire gondol; máskor meg úgy találta, hogy az egész nyaralóközönség hülyék gyülekezete a szolgabíró nélkül.

— Szóval a legjobb uton vagyok, hogy belésszeressek egy abszolút semmibe, — konstátálta dühösen. — Ennek csak egy orvossága van, — folytatta a meditációit, — ha leleplezem az ipsét. Amint rájövök, hogy ő is feleségül akar, napirendre térhetek fölötte.

Ezért tüntette ki Vasdényeit állandó kacérkodásával, — látszólag eredmény nélkül. De ott, az esővájta kis barlangban egyszerre megérezte, hogy történni fog valami. Fölemelte a fejét és csillogó szürke szemével egyenesen a férfi szívébe akart belenézni. Mosolygó cinizmussal kérdezte, de öntudatlanul is aggodás vibrált a suttogó hangjában.

— Szeretne itt tartani holnapig, Pista? Végérvényesen kompromittálva volnék . . .

— Annak nem szabad megtörténnie, ne féljen semmit, Tonya.

— Ki mondta, hogy félek? Nagyon jól érzem itt magamat.

dődny grófnok, Turkovics volt főispán neje, ugy-szintén két horvát nőegyesület és két Szokol-egyesület küldöttei. Pejacsevich grófnót Zar egyetemi tanár és dr. Bucsar tanár üdvözölték. Az üdvözlésre a grófnő meghatottan válaszolt. A vonat a horvát himnusz hangjai mellett hagyta el a pályaudvart. — Polit Mihály orsz. képviselő a „Lupta“-ba vezércikket irt a horvát kérdéstről. Polit részletesen ismerteti Horvátország közjogi állapotát és az ujabban felmerült nyelvkérdést. Czikkének az a konkluziója, hogy a magyar kormány a legjobban teszi, ha most a választások eredménye után tisztességes paktumot köt a horvát-szerb koalícióval.

A választás után most a horvát-szerb koalíció lapjai is elismerik, hogy a szerb önálló pártra a szerbségnek csak elenyésző töredéke szavazott és jelöltjeit csupán a horvátok, tótok, németek támogatják. A Starcevic-párt egyszerűen gatszagnak minősíti a szerb önálló párt eljárását és konstatálja, hogy ez nem is párt, hanem csak közönséges klikk, amely a régi nemzeti szerb liberális és szerb koalíciós párt elemeiből verődött össze és a horvátok támogatásával a horvátok rovására választatták meg magukat.

A horvát-szerb koalíció megalakulása után a politikai helyzetet tették szóvá. A magyar országgyűlésen tárgyalandó házszabályrevízió dolgában a következő határozatot hozták: A közös országgyűlés házszabályának revíziója dolgában az egyes delegátusokra bizatik, álláspontjuk precizizozása, amíg a horvát tartománygyűlés összeül, amely ezen ügyben valamint más fontos közjogi kérdésben határozatot hoz. Továbbá elhatározták, hogy a horvát-szerb koalíció végrehajtó bizottsága e hó 11-én konferenciát tart. Ugyanaznap délután a horvát-szerb koalíció teljes gyűlést tart.

Tegnap este és ma reggel több delegátus Budapestre utazott, hol a közös országgyűlés ülésén a házszabályrevízió dolgában elfoglaladó álláspontjukat fogják körvonalazni.

Báró Rauch Pál bán és Crnkovics Miklós osztályfőnök ma Budapestre utaztak.

Beszámoló. Dr. Nagy György ellenzéki függetlenségi képviselő márczius 16-án Csikszentmártonban beszámolót tart. A beszámolóra több képviselőtársa elkíséri.

Az alkotmánypárt szervezkedése a Délvidéken. A délmagyarországi volt határvidéki részekben, de különösen Krassó-Szörénymegyében a románok tömegesen lépnek be az alkotmánypártba. A mozgalom élén a román papok és tanítók állanak, akik valóságos propagandát csinálnak az alkotmánypártba való belépés érdekében. A „Lupta“, mely ezt a mozgalma-

— De a lábának gondviselés kell, Tonya és most már a bárók jó messzire járhatnak, — biztatta Vasdényei jószívűen.

A leány összeharapta a száját és behunyta szemmel hagyta magát kivinni. Az odú szájánál Vasdényeinek leesett a kalapja. Tonya csukott szempillái közül is látta, de nem szólt. Csak mikor a park kerítése alá értek, akkor tett csodálkozó mozdulatot.

— Hol a kalapja, Pista?

— Elgurult. Majd megtalálom. Egyelőre a maga lába mindennél fontosabb.

— Azt hiszem, magának egyáltalában csak a lábam fontos belőlem, — mondta Tonya dühös sirásra fakadva.

Vasdényei megállott vele, szó nélkül magához ölelte és szilaj csókokat égetett a legörbülő piros ajkára.

— Nem, — felelte azután. — A szája mégis csak fontosabb . . . pardon, Tonya . . . édeesebb . . . Ez sincs ugyan a szegődésben . . .

— Nincs, — mondta Tonya diadalmasan és megragadta egy kerti pad támláját, amelynél éppen megállapodtak.

— Én itt leülök, — folytatta energikusan s bár fölszisszent, amint a fájós lábára lépett, mégis kiszabadította magát a férfi karjaiból. — Maga pedig ide fogja küldeni a doktort és Rupprecht bárót és egy hétig penitenciát tart a sovány Merlóczyné mellett. Mert nincs nagyobb vétek, kedves barátom, mint ha egy férfi hiúságból ostoba . . .

Burdia Szilárd orsz. képviselőnek tulajdonítja, boszúságának ad kifejezést afölött, hogy a románok az alkotmánypárt hívei lettek és azt kérde, hogy a románok mit keresnek a grófok és bárók pártjában. Minek lépnek be a románok olyan pártba, mely őket továbbra is szolgásgában akarja tartani?

Párisi levél.

(A német támogatás és az angol javaslat. — A nagyhatalmak csoportosulása és a macedon kérdés. — A keleti kérdés kisért.)

— Saját tudósítónktól. —

Páris, márczius 2.

Nagy port vert fel itteni diplomáciai körökben egy bécsi lap nyomán szárnyra kelt ama hír, hogy a német birodalmi kormány valami nagyon ünnepies módon tudatta a bécsi külügyi hivattal, hogy teljesen egyetért vele a sokat bolygatott szandzsák-vasut kérdésében. A felütnést nem az keltette, hogy a két kabinet egyetért, hanem az, hogy ezt az egyetértést különösen ünnepies módon kell a világgal tudatni. A hiradást ebben a formában legott meg is czáfolták, de az önk tudósítójia itteni előkelő diplomáciai körökben arról értesült, hogy a dologban mégis csak van valami. A német kormány csakugyan utasította pétervári nagykövetét arra, hogy járjon közbe az orosz kormánynál a végett, hogy az ellentétekez utóbbi és a bécsi külügyi hivatal között elsimuljanak. Aki tudja azt, hogy a diplomáciai világban mennyire szokás megfontolni az efféle közbenjárást, mielőtt valamelyik nagyhatalom arra rászánja magát, az a német kormánynak e fontoskodó lépéséből könnyen fog két dolgot kimagyarázni. Az egyik az, hogy Oroszországban valóságilag nagy izgalom támadt Aehrenthal vasuti terve folytán, mert különben mi szükség lett volna egy német békéltető akciózt megindítani? A másik dolog pedig az, hogy az orosz izgalom mélyebb és messzebbmenő volt, semhogy szépítő, félhivatalos csillapító újságközleményektől elmúljék. A haraszt nem zörög, hol szél nem fu, a német diplomácia nem közvetít két nagyhatalom közt, ha nincsen komoly felhő a láthatáron, mely zivatarral fenyeget. Voltak idők, amidőn a jajveszékés a török atrocitások miatt nagyobb fergeteggel zúgtak végig az egész művelt világon, mint most. Éppen tizenegy évvel ezelőtt történt, hogy az angol közvélemény fellázadt az örmény mészárlások folytán és Salisbury lord, az angol kormányelnök 1896. évi november 8-án tartott beszédében oly hevesen kikelt Törökország ellen, hogy még a szultán személyét sem kimélte. Oroszországnak akkor nem tetszett a keleti kérdéssel foglalkozni, magukra hagyta tehát az örményeket és a törököket, mert az orosz háborúpártnak keblét óriási hódító tervek dagasztották. A híres műrztégi megállapodás Oroszország és Ausztria-Magyarország között, mely 1903. évi október 1-én jött létre, szintén azt hirdette a világnak, hogy Oroszország nem akar belemarkolni a balkáni kérdések darázs-fészkébe, ez akkor történt, amikor a japáni háboru már előrevetette volt árnyékát. Amikor a balkáni kérdések nem mozgatták az orosz elméket, akkor nem volt szükség semmiféle diplomáciai közbenjárásra Oroszországnál avégett, hogy ne kapjon haiba a bécsi külügyi hivattal. Ez a megfontolás adja meg a német kormány lépésének, amelylyel Aehrenthal terveit „támogatja”, kissé savanykás és kesernyész mellékizét. Mert ahol diplomáciai közbenjárásra van szükség egy keletkező viszály elsimitására, ott a viszály magva már el vannak hintve, az elvetett mag pedig csirázik és kikél, nő és érik és előbb-utóbb meg is termi a maga gyümölcsét.

Itteni diplomáciai körökben valóságilag neveseknek (hogy ne mondjam, szánalmasnak) tartják Aehrenthalnak abbéli védekezését, hogy ő egy héttel vagy talán másfél héttel expozéjának megtartása előtt értesítette a kabineteket arról, hogy mi terve vannak a szandzsáki vasutakról. Hiszen kétségtelen, hogy a kabineteket értesítette erveiről, de az is kétségtelen, hogy Aehrenthal nem várta be a kabinetek válaszigyzékeit erről a dologról. Addig pedig, míg a nagyhatalmak az ő ud-

varias hiradását nem vették éppugy udvariasan tudomásul, legalább is diplomáciai tapintatlanság volt Aehrenthalról terveit a delegációban előadni. Vagy tudatta volna a nagyhatalmakat három hónappal korábban terveiről, vagy pedig várt volna terveinek kinyilatkoztatásával a jövő delegációig, nem vesztett volna ezzel semmit, mert a szandzsák-vasut úgy sem fog márcól-holnapra épülni, itt három vagy hat havi időhalasztás nem számít. Aehrenthal eljárása nem ütközik semmiféle jogba, hiszen a balkáni szerződés megadja neki a jogot a szandzsák-vasut kiépítésére, de igenis súlyosan ütközik a nemzetközi udvariasság legelemibb kellékeibe. Aehrenthal ur hiába hivatkozik külföldi példákra. Hiszen Angolország igaz, hogy nem várta be a külhatalmak helyesítő jegyzékét, amikor Alexandriát bombáztatta, vagy mikor a Suez-csatorna részvényeit összevásárolta, vagy mikor Cyprus szigetét megszállotta. De ezek a példák mit sem bizonyítanak. Ezekre a kérdésekre nézve akkoriban nem létezett diplomáciai „koncert”, de a balkáni kérdések a koncert jegyében állnak, itt nem volna szabad meglepetésszerű tervekkel előállani, mert aki ezt teszi, az kiszámíthatatlan és megbízhatatlan a koncertben, akármilyen vastag jogi bástyákkal körülszanczolja is magát.

Aehrenthalnak ez a kiszámíthatatlansága, hogy ne mondjam hebehurgyasága legfőképpen az, ami az orosz és francia diplomáciai körökben aggaszt. Mert a szandzsák-vasut ötlete óta felmerült már egy újabb incidens a macedon kérdésben, amelyre nézve a nagyhatalmak ismét nem értenek egyet. Az angol kormány máris türelmetlenkedik a macedon reformok sikertelensége miatt és előállott azzal a javaslattal, hogy a nagyhatalmak nevezzenek ki főkormányzót Macedóniában a szultán hozzájárulásával. A Temps félhivatalosan már is jelentette, hogy a londoni kabinet Bécsben és Berlinben most puhatolja, hogy vajon e két kabinet hozzájárul-e ehhez a tervhez? ha hozzájárul, akkor a koncert rendben van, ha nem járul hozzá, akkor megszlik a nagyhatalmak koncertje és Ausztria-Magyarország és Németország szemközt találja magát az angol-francia-orosz koncertet. A „Temps” e jelentésében itteni diplomáciai körök nem csupán azt látják, hogy Angolország puhatolódzik a macedon főkormányzó kérdésében, hanem azt, hogy a főkormányzó kérdés puhatolódzás akar lenni arra, hogy a nagyhatalmak miképen fognak ezután csoportosulni a keleti kérdésben. Az angol kormány azt hiszi, hogy melléje szegődik Franciaország és Oroszország, ellene pedig lesz Ausztria-Magyarország és Németország és így három nagyhatalom fog állani kettővel szemben és a tulsuly a hármast csoport részén lesz.

Felmerül tehát a kérdés, hogy vajon a német diplomáciai közbenjárás Péterváron felkarolja-e a macedon főkormányzó kérdését is, vagy pedig csak a szandzsák-vasut kérdésére fog szoritkozni? Erre a kérdésre e perczen itteni diplomáciai körökben még nem mernek biztató feleletet adni, mert attól függ, hogy Oroszországban a háboru vagy a békepárt kerekedik felül. Hogy a háborúpárt erősen buzgólkodik, hogy nagy áhítattal sóvárog harezí babér után, hogy nagyon szeretné kiköszörülni azt az óriási esorbát, amelyet Oroszország katonai hirneve szenvedett a japán háboruban, az nem szenved kétséget. Az is bizonyos, hogy új babért Oroszország csak az európai Keleten arathat. A keleti kérdés tehát kisért Oroszországban. Hogy a háboru tüzvésze ma vagy holnap, egy vagy tíz év múlva fog fellobbanni, ezt emberfia nem mondhatja meg. De ha valakinek, akkor Aehrenthalnak kell számolni tudni az orosz politikai eshetőségekkel és ha valakinek, akkor neki kellett volna tartózkodnia attól, hogy úszköt dobjon bele az orosz háborúpárt harezí tüzébe. És neki nem lett volna szabad vasuti tervével Oroszországot minden észszerű ok nélkül provokálni és aztán a német sógort segítségre hívni, hogy így bebizonyítsa a világ előtt, hogy Ausztria-Magyarország német mankón jár és így az orosz szomszédnak nincs oka komolyan felháborodni Aehrenthal udvariasságára és meg gondolatatlanságára miatt. Ez a szerep megalázó Ausztria-Magyarországra nézve és egy külügyi-

minisztertől, ha nem is üti meg a Bismarckok vagy az Andrásyak mértékét, annyit csak lehet megkövetelni, hogy ne hozza szégyenbe hazáját.

Az osztrákok a tisztifizetések fölemeléséért.

A magyar delegáció berekesztése.

Budapest, márczius 4.

A delegációk ma nem tarthaták meg záróüléseiket. Az osztrákok, különösen a keresztényszocialista delegátusok, a magyar delegáció tegnapi határozatába nem nyugodtak bele, bár az az osztrák kormánynyal és a közös miniszterekkel történt előzetes megállapodás után jött létre. A keresztényszocialisták lapjai ma nagy mozgalomnak harangoztak be cikkeikben, amelyekben a magyar delegáció tegnapi határozatát ismertették. A keresztényszocialisták akciójának valóban komolyabb magva van, mint még tegnap este hinni lehetett volna. Ezt a várakozást az osztrák delegáció hadügyi albizottságának mai ülése igazolta. Az albizottság előtt tanácskoztak a keresztényszocialisták s ebben megállapították haditervüket, amely a legenergikusabb akcióban csucsosodott ki. Ennek következtében a hadügyi albizottság ülésén, amely a magyar üzenetet tárgyalta, báró Beck osztrák miniszterelnök és báró Aehrenthal közös külügyminiszter is megjelentek. A bizalmas konferencián, amelyen a keresztényszocialistákon kívül az urakkáza jobbpártjának tagjai is résztvettek, ugyanis a résztvevők egytől-egyig azt az álláspontot foglalták el, hogy most már nemcsak a közös kormánytól, hanem mind a két kormánytól, az osztrák és a magyar kabinetektől is kötelező ígéretet követelnek arra nézve, hogy a legközelebbi delegáció-ülésszak minden körülmények közt májusban lesz s akkor a tisztifizetések emelésére, ugyszintén a legénység zsoldjának javítására szükséges összegeket a kormányok beállítják a költségvetés rendes kiadásai közé. Ha erre nézve a megfelelő és kívánt formában nem kapnak biztosítékot, akkor sem fogják megakadályozni az egyértelműen hozott határozatok harmadik olvasását a záróülésen, de halogatni fogják azt s evégből a mára kitűzött albizottsági és plenáris ülés elhalasztását fogják követelni.

Az osztrák hadügyi albizottság ülése ennek a megállapodásnak megfelelően folyt le. Gróf Clam-Martinitz előadó heves beszédben támadt a magyar delegáció ellen. Schraffl és Koszlovsky delegátusok pedig föltették az előre megállapított kérdéseket, amelyekre Aehrenthal és Schönaich közös miniszterek feleltek. Ezekben a válaszokban a miniszterek minden kérdésre az elégtelentelkedők szájaize szerint feleltek, de azért Schraffl indítványára az ülést megszakították és a keresztényszocialisták újabb tanácskozást tartottak.

Ezen a tanácskozáson történt megállapodás következtében az albizottsági ülést elnapolták. Az osztrák delegáció délután három órakor tehát nem tarthatta meg záróülését. Így nem került sor arra, hogy a magyar delegáció viszontüzenetére válaszoljon s ezért a ma délután tartott ülésen kijelentette, hogy tanácskozásait a közös minisztérium előterjesztései tárgyában befejezettnek tekinti.

A tisztifizetések tárgyában érdekes kijelentéseket tett Barabás Béla, a magyar delegáció elnöke.

Részletes hireink a következők:

Az osztrák hadügyi albizottság ülése.

Az osztrák delegáció hadügyi albizottsága Merveldt alelnök elnöklésével ma a közös miniszterek jelenlétében ülést tartott, amelyben

elsősorban konstatáltatott, hogy a magyar és osztrák hasonnevű albizottságok a hadügyi ordinárium és extraordinárium, valamint a tengerészeti költségvetés tárgyában megegyező határozatokat hoztak.

Ezután gróf Clam-Martinitz előadó a magyar delegációnak a Latour-Schraffl-féle javaslat tárgyában küldött renuncziómát ismertette. Hangsúlyozta, hogy ama tartózkodás után, melyet az osztrák delegáció tanusított, el lehetett volna várni, hogy a magyar delegáció lekötelezőbb formában és határozottabb módon fog véleményének kifejezést adni. A magyar delegáció azonban semmiféle további ígéretet nem tett. Az osztrák delegáció ezek után csak három ut között választhat, vagy egyszerűen tudomásul veszi a magyar nuncziómát, vagy határozati javaslatot fogad el, melynek nem volna gyakorlati hatása, vagy közös delegációnális ülést követel. Igen heves beszédben fordult a magyar delegáció határozata ellen és igen éles fordulatokban bírálta az osztrák és a közös kormány viselkedését a tisztek fizetése dolgában. Végül azt indítványozta, hogy az osztrák delegáció kívánja a magyar delegációval való közös ülés megőrzését, azután pedig azt ajánlotta az albizottságnak, hogy döntsön arról, vajjon az albizottság hajlandó-e a harmadik olvasásba belemenni.

E referátum után Schraffl szólalt föl és kötelező nyilatkozatot kívánt a hadügyminisztertől, hogy a jövő évi közös költségvetésben a tisztek fizetéséről szóló tételek már benne lesznek.

Koslovsky delegátus azt kívánta, hogy tegyen a közös kormány nyilatkozatot, hogy a következő delegációs ülésnek már májusban lesz.

Gróf Stürgkh Schraffl indítványához csatlakozva azt mondta, hogy a közös tanácskozás kierősökölése nem ajánlatos, mert a magyarok meghiusíthatják a közös szavazást.

Ezután báró Aehrenthal külügyminiszter szólalt fel és a következő kijelentést tette: A közös kormány már hosszabb idő előtt arra az álláspontra helyezkedett, hogy legcélszerűbb volna, ha a delegációk, mint azelőtt, rendszerint a vaszkor ülnek össze. A közös kormány erről a felfogásáról értesítette ugy az osztrák, mint a magyar kormányt s mind a két kormány ehhez a felfogáshoz hozzá is járult. A közös kormány miként azelőtt, ugy most is ragaszkodik ehhez az állásponthoz s kívánja, hogy a legközelebbi delegációk május végén üljenek össze és ez álláspontjának érvényesítéseért a legnagyobb határozottsággal sikra fog szállni.

Schönalch hadügyminiszter: Arra kérem a tisztelt urakat, hogy vegyék tudomásul, hogy fáradozást Latour és Schraffl delegátus urak indítványai értelmében a legnagyobb energiával folytatni fogom és kívánni fogom, hogy a tisztek fizetésének és a legénység zsoldjának a javítására vonatkozó szükséglet a delegációk legközelebbi ülésére alkalmával, amely május végén lesz, a közösügyi kiadásokról szóló költségvetésben előterjesztessék. Én csak azt ismételhetem, hogy ennek a kérdésnek, amint általánosan elismerik, nagy aktuális fontossága van és hogy mindent el fogok követni, hogy megoldását biztosítsam és pedig anélkül, hogy más katonai kérdésekkel való összekapcsolását megengedném, amelyekre nézve csak azt ismételhetem, hogy róluk semmiféle tárgyalás sem folyik.

Ezzel a nyilatkozattal az indítványozók nem elégedtek meg. A keresztény-szocialisták azzal a követeléssel álltak elő, hogy a miniszterek nyilatkozatukat a plénumban is ismételjék és a nyilatkozatot írásban is opponálják. És bár a Schraffl által feltett kérdésre báró Aehrenthal kijelentette, hogy erre hajlandó, Schraffl indítványára a nyilatkozat ezen írásbeli megfogalmazása végett a hadügyi albizottság ülését félbeszakítják.

A delegáció ülésének elhalasztása.

A szünet alatt a delegátusok Fuchs elnöknel tanácskozásra gyűltek egybe, amelyre azonnal meghívták báró Beck miniszterelnököt és Gessmann minisztert. A tanácskozás délelben kezdődött és két óránál tovább tartott. A keresztényszocialisták azt kívánták, hogy a delegációs határozatok harmadik olvasását tartásuk függőben addig, amíg a következő dele-

gáció egybegyűl. Akkor a közös költségvetés tartalmazni fogja a tiszti fizetésekről szóló tételt s akkor megtartják a jelenlegi delegáció határozatainak harmadik olvasását. Az erre vonatkozó indítványt gróf Clam-Martinitz terjesztette elő. Az osztrák kormány természetesen mindent elkövet, hogy ez a kívánság ne váljék határozattá, mert nem tekintve más bonyodalmakat, közösügyes ex-lex állapot keletkezne.

A tanácskozás végre is eredménytelenül végződött, mert nem tudták megállapítani, hogy mitevők legyenek.

Három órakor folytatták a hadügyi albizottság ülését. Dr. Fuchs elnök jelentette, hogy a bizottság nem készült el az előterjesztéssel.

Az ülésen elfogadták a delegáció elnapolásának indítványát, tehát határozat hoztak. A váratlan fordulat óriási konsternációt okozott.

A teljes ülés.

Az osztrák delegáció plenáris ülését egy-negyedégy óra után nyitották meg.

Schumeler delegátus interpellációt terjeszt be, amelyben szóváteszi az Arbeiterzeitung márczius 1-iki számában ecsetelt azon esetet, hogy egy káplár egy gyalogost, aki a parancs kiadásánál valamit elmulasztott, háttal fektetett a földre és arczára vizelt.

Schönalch hadügyminiszter az interpellációra azonnal adott válaszában kijelenti, hogy ez a hajmeresztően aljas esemény sajnálatos módon tényleg megtörtént. Az illető altiszt, aki e bünt elkövette és be is vallotta, a helyőrségi fogházban van és törvény elé kerül.

A napirend előtt gróf Merwelt delegátus, tekintettel arra, hogy a hadügyi albizottság még nem fejezte be a magyar delegáció nunczióinak tárgyalását, az ülés berekesztését javasolja.

A delegáció ezen indítványt elfogadja. A következő ülés időpontját írásbeli uton fogják tudatni.

A hadügyi albizottság.

A delegáció teljes ülése után a hadügyi bizottság a magyar delegációnak a Latour és Schraffl-féle javaslat ügyében hozzá intézett nuncziómát tárgyalta.

Schraffl delegátus hangsúlyozza, hogy a hadügyminiszternek azon kijelentése, mely szerint a hadsereg összeasott, Ausztriában nagy rémületet keltett. A tiszti fizetések emelésére vonatkozó javaslatnak az a célja, hogy a tisztikar, az osztrák sziellem ezen utolsó várában az elégedetlenség megszűnjék. A harmadik olvasás elhalasztásával az osztrák delegáció nagy befolyást szerezhet a közös kormányra és így a magyar delegációra is. Szónoknak az az indítványa, hogy háromszoros nuncziómegváltás történjék és azután közös gyűlést tartsanak. Külön kijelentést kíván az osztrák kormány részéről arra nézve, hogy egész befolyását fel fogja használni annak megakadályozására, hogy a legközelebbi delegációs ülésézéséig bármi változás történjék, amely a hadsereg közösségét és harcoképességét megváltoztathatná.

Schumayer, Exner, Stürgkh és Latour grófok felszólalásai után

Beck miniszterelnök szólal fel, aki megjegyzi, hogy a bizalmas megbeszélésen nem a végből emelkedett szólásra, hogy az osztrák kormány állását precizirozza, mint inkább azért, hogy a delegátusoknak bizonyos felvilágosításokkal szolgáljon. Ma sem óhajt egy hozandó határozatnak prejudikálni és annak kiemelésére szorítkozik, mérlegelje maga a delegáció, vajjon a tényállás szerint egy közös ülésre vonatkozó határozat sikeres lenne-e. Schraffl delegátus kérdésére válaszolva konstatálja, hogy a katonai kérdések rendezése ügyében mindeddig nem történt semmi a két kormány között és így „katonai kiegyezés” dolgában sem tárgyalások nem indultak, sem olyan létre nem jött. A midőn kormányra lépett, kijelentették előtte, hogy közös ügyek tekintetében nem történik oly intézkedés, mely az osztrák érdekeket bármiképpen is sértené. Ha ily kérdésekben történne valami, az osztrák kormánynak alkalma lesz, hogy Ausztria érdekeit nyomatékosan megvédje. Ösmeri kormányelnöki kötelességét és szavazottságot vállal azért, hogy e kötelességeit hiven fogja

teljesíteni. Ily irányu aggodalmak teljesen alaptalanok.

Schönalch hadügyminiszter megjegyzi, hogy már egy régebbi bizottsági ülésen kijelentette, hogy ő is ragaszkodik ahhoz, hogy a tervbe vett fizetési zsold-emelés 1908. évre visszaható erővel bírjon. Ha más kijelentésében erről nem esett szó, a mulasztás szándékán kívül történt. Önmagától értetődik, hogy ezen kiadási többletre 1908. évre póthitel kér. Az osztrák delegáció nyilatkozata alkalmat ad a közös kormánynak, hogy felszólítás nélkül, kapcsolatban az osztrák válasszal, megtehesse a két nyilatkozatot és szóról szóra ugyanazt mondja, továbbá, hogy esetlegaz nyilatkozatokat megtegye, amelyek szükségessé válhatnak.

Gróf Stürgkh határozati javaslatot nyújtott be, amely azt ajánlja, hogy az osztrák delegáció vegye tisztelettel tudomásul a magyar delegáció renuncziómát s mondja ki, hogy a tiszti fizetések emelésének kérdése nem tartozik a katonai kiegyezési komplexumhoz s nem is politikai kérdés; szólítsa fel az osztrák delegáció a kormányt, hogy a májusban összeülő delegáció elé olyan költségvetést terjeszzen, amelyben a tiszti-fizetés emelések és a legénység zsoldjának emelésére föl legyen véve a szükséges összeg a rendes kiadások közé és póthitel alakjában az 1908. évre szóló összeg ugyan e célból.

Schraffl delegátus azt indítványozza, hogy az osztrák delegációban a tisztifizetések és a legénységi zsold felemelése ügyében már tárgyalt kérdést közös szavazással döntsék el. Ezután szavazás alá bocsátják e javaslatot, amelyet 6 szavazattal 5 ellenében elvetnek. Schraffl képviselő indítványát kisebbségi votum alakjában beteresztli. Ezután ugyanily számaránnyal elfogadják gróf Stürgkh javaslatát. Stanek delegátus javaslatára a Stürgkh-féle határozat megszövegezésére háromtagu bizottságot küldenek ki, mire az ülés véget ért. A közelebbi ülés időpontját írásban fogják közölni.

A helyzet megítélése.

Az osztrák delegátusok a mai elhalasztással nagyon meg vannak elégedve. A legközelebbi plenáris ülést, amely záróülés lesz, a jövő hétfőre tervezik. Ma azt híresztelték, hogy a kormány a jövő héten valószínűleg több havi költségvetési provizóriumot fog kérni a delegációtól, de a hírek nem sok hitelt adnak, mert aligha tehető fel, hogy a magyar delegáció hozzájárulna egy ilyen javaslatához.

Sok szóbeszédre adott alkalmat az osztrák delegátusok körében az is, hogy Barabás Béla ma délután három órakor elutazott Bécsből azzal a megjegyzéssel, hogy a magyar delegáció már csak egy formális ülést tarthat, neki tehát többé nincs mit keresnie Bécsben. Ami a magyar delegátusokat illeti, politikai körökben ugy tudják, hogy abban az esetben, ha osztrák részről egy közös ülés terve merülne fel s az esetleg egybehatódnék, a magyar delegátusok tiúntetőleg távolmaradnának.

A delegáció elnökénél tartott bizalmas tanácskozáson báró Beck miniszterelnök hír szerint hangsúlyozta, hogy még a kormány átvételkor illetékes részről biztosították őt, hogy a katonai kérdések terén semmi sem fog történni, mielőtt őt értesítenék róla. Mivel tehát ő értesítést mindeddig nem kapott, kétségtelen, hogy Magyarország részére nem tettek katonai engedményeket.

Báró Aehrenthal Lexa Alajos külügyminiszter és báró Burián István közös pénzügyminiszter ma délután a magyar delegáció ülése előtt félöt órakor felkeresték dr. Wekerle Sándor miniszterelnököt a bankgassei lakásán és vele másfél órán keresztül tanácskozásokat folytattak. Dr. Wekerle Sándor miniszterelnök titkára, dr. Bárczy István kíséretében ma este 10 óra 50 perczkor Marcheggen át Budapestre utazott. A miniszterelnökkel együtt utazott a magyar delegáció több tagja, míg mások a holnap reggel 9 órakor induló gyorsvonattal térnek vissza Budapestre.

A magyar delegáció ülése.

A közös ügyek tárgyalására kiküldött magyar országos bizottság Bécsben ma délután fél hat órakor gróf Zichy Tivadar elnöklésével ülést tartott. A közös minisztérium részéről megjelentek báró Aehrenthal Lexa Lajos közös külügyminiszter, báró Burián István

közös pénzügyminiszter, Hoffmann Hugó altábornagy és gróf Esterházy Pál osztályfőnökök. A magyar kormány részéről Wekerle Sándor miniszterelnök jelent meg.

Napirend előtt Rakovszky Béla szólalt fel. Örömmel konstatálja, hogy a külügyminiszter ígéréhez képest a szandzsák-vasutak előkészítő munkálatait engedélyező irádé már megérkezett. Ennek következtében az egész európai sajtó olyan hévvel és oly egyöntetlően támadt a külügyminiszter ellen, hogy azt a látszatot keltette, mintha a támadások egy és ugyanazon forrásból származtak volna. Bizik a miniszter erélyében és reméli, hogy sem Crey beszéde, sem az európai sajtó nyomása és annak támadásai nem fogják őt arra bírni, hogy elhagyja azt a magyar delegátusok által helyeselt utat, amelyen halad.

Gróf Zichy Tivadar elnök: Ezután áttérhetünk a napirendre. Napirendünk egyetlen tárgya volna a birodalmi tanács országos bizottságától a magyar országos bizottság tegnapi üléséből átküldött üzenetre vonatkozó válasz, illetve viszonzóüzenet átvétele. Jelentem azonban tr. országos bizottságnak, hogy ez a viszonzóüzenet e pillanatig nem érkezett be, sőt értesülésem szerint, a birodalmi tanács országos bizottsága a magyar országos bizottság üzenetére adandó válasz tekintetében való határozathozatalt elhalasztotta. Tekintettel már most arra, hogy a magyar országos bizottság a közös minisztérium előterjesztéseire vonatkozólag minden határozatát meghozta és az egyeztető albizottság azon jelentése alapján, hogy a határozatok a birodalmi tanács országos bizottsága által a közös minisztérium előterjesztései tárgyában hozott határozatokkal megegyeznek, ezen határozatoknak legfelsőbb jóváhagyás alá való felterjesztését már a tegnapi ülésen elhatározta, bátor vagyok azt a javaslatot tenni, hogy az országos bizottság mondja ki, hogy tanácskozásait a közös minisztérium előterjesztései tárgyában befejezetteknek tekinti és a tegnap hozott határozathoz képest, a birodalmi tanács bizottságától esetleg érkező válasz feletti határozatát későbbre tartja fenn. (Élénk helyeslés.)

Báró Burián közös külügyminiszter kijelenti, hogy az országos bizottság és a birodalmi tanács bizottságának a közös minisztérium előterjesztéseiről hozott megegyező határozatait ő felségének legfelsőbb jóváhagyása alá fogják terjeszteni.

Ezt az országos bizottság tudomásul veszi. Ezután hitelesítették a mai ülés jegyzőkönyvét és ezzel az ülés véget ért.

Barabás a tisztí fizetések emeléséről.

Barabás Béla, a magyar delegáció elnöke, aki ma este érkezett meg Bécsből, a következő kijelentést tette:

— A magyar delegáció a Latour-Schraffel-féle indítvány tárgyalásakor korrektül járt el. Ő felsége előtt is mondtam, hogy kizárt eset az, hogy a tisztí fizetések felemelését már 1908-ra megszavazzuk, mert az nincsen beillesztve az 1908-iki költségvetésbe. Ami a hadügyminiszternek az osztrák delegációban tett ama kijelentését illeti, hogy 1909-re feltétlen bizonyossággal meglesz a tisztí fizetések felemelése, erre csak azzal válaszolhatok, hogy Schönaich ezt már 1908-ra is megígérte. Schönaich legfeljebb belebukik ebbe a kérdésbe. Az osztrákok úgy sem szeretik, nekünk meg egyáltalában nincsen rá okunk, hogy akármelyik közös miniszter iránt vonzalommal viseltessünk. Annak semmi szükségét sem látom, hogy a jövő évi költségvetés miatt már májusban összeüljön a delegáció, mert kizárt esetnek tartom, hogy a tisztí fizetéseket még 1908-ra meg lehessen szavazni, hiszen az 1908-iki költségvetés már meg van szavazva. Az osztrákok jól teszik, hogyha nem okvetetlenkednek, mert megeshetik, hogy 1909-re sem kapják meg a tisztí fizetés emelését.

Politikai hangulatok.

I. Jönnek . . .

Jönnek, ők jönnek. A horvátok. A győzelmet aratott, a csatát nyert vitézek. Jönnek Zágráb felől, ahol diadaluk ünneplésével hangossá tették a várost és ahol ma még egyszer összegyülekezett a horvát-szerb vezérkar beszámolni az eredményről és haditervet csinálni a következő napokra. Jönnek és holnap már ott tisztelhetjük őket a képviselőházban, amelyet Visoki saborenak neveznek. Itt lesznek tehát újra Supilóék, a hosszú járatu Budiszavljevics Budeval meg a kedélyes Popovics Dusánnal együtt. Itt lesznek ők, akiktől mikor kivonultak az ülésteremből és hazamentek, eképpen bucsuztak a vidám magyar honatyák: Adieu! Mind a vizig szárazon! Akkor lássunk, amikor a hátunk közepét!

Fogadásukra nem vonul ki se párt, se testület, de ők tudják, hogy van nekik itt szövetséges pártjuk nem egy, de kettő. Itt vannak a nemzetiségiek és itt vannak a disszidensek, akiknek ha irás nélkül is, ha pontokba foglalt paktum nélkül is, de szövetkezniök kell velük, ha nagyobb zavart akarnak csinálni és különösen, ha kormányt akarnak buktatni. Hisz mindenki tudja, hogy a házszabályrevízió elleni obstrukció eredménye teljességgel illuzórius lenne, ha a nemzetiségiek és majd a horvátok nem segítenék a disszidenseket és ha mindenik elhullott disszidens helyén nem támadna fel egy oláh és egy horvát.

Bizonyára várják őket. Gyanúsításnak és rágalomnak minősítik, ha valaki azt mondja, hogy a disszidensek, a függetlenségi pártból kilépett negyvennyolcasok, a régi program elszánt védői szövetkeznek államiságunk ellenségeivel, az elszakadást propagálókkal és a magyarság hegemoniájának megtagadóival. Tiltakoznak a gyanúsítás és a rágalom ellen, de várják őket, kívánják az obstrukcióban való közreműködésüket, amiként a tót Szkiacsák Ferencztől is hálaelt szívvvel fogadták, hogy a legutóbbi gyűlésen kibeszélte az ülést és ezáltal egy disszidens szónokot megspórolhattak. Hisz az ember nem szereti, ha a darázs megcsipi, de örvend rajta, hogyha ellenségének az orrára telepszik.

A horvátok tehát aképpen fognak belépni a magyar képviselőházba, mint akik győztek lent is és győznek itt fent szintén. Ha voltak naiv lelkek akik azt hitték, hogy legalább személyekben másokat választanak a horvátok, azok csalódásuk bizonyítványa gyanánt viszontláthatják ugyanazokat az ismerős arcokat és hallani fogják ugyanazon „Csujmó“-kiáltásokat. Az elbolondított horvát nép úgy cselekedett, amiként ők akarták. Önerzetük mindenesetre megnőtt. Mert akármiképpen bíráljuk is cselekedeteiket, el kell ismernünk, hogy most visszatérően, verhetik a mellüket és szembenállva a kormánnyal, így szólhatnak: Ime, mi itt vagyunk ismét, választóink bizalma nem gyöngült, ellenben erősödött. Mi itt vagyunk ugyanazon csapatból és ugyanazon fegyverzetből, se embe-reinket, se fegyvereinket nem tudtátok elvenni tőlünk. Nem tudtátok kiverni Horvátországból és eként nem vertek ki innen sem.

E beszédre talán felpattan a baloldalon egyik deli ifju és kiáltani fogja, hogy „csirkefogók“. Talán olyan is lesz, aki kidobást fog Supilóknak — ígérni. Talán csinálnak egy kicsi tumultust is a karzat öröme, de leszerelnek, mihelyt olyan közel érnek egymáshoz, hogy a nadrágvasalás veszélybe kerülne. És kellő pillanatban akadnak békítők, akik biztosítják a képviselőháznak, hogy a horvátok bántalmaztatás nélkül obstruálhasanak.

Mindezeket számba véve, amig pozitívum gyanánt jelentik, hogy márczius 12-én a horvát

országgyűlés összeülésekor azonnal fel is oszlatják azt: mesefőll olyasmit beszélnek, hogy a magyar kormány valami egyezkedést tervez éppen ezekkel a horvátokkal.

Mi jobb a kettő közül? Új választásokkal később török meg a horvátokat. Egyezséggel viszont egy időre meg lehet venni őket.

De talán még könnyebb lenne a kettő közül a harmadik, tudniillik kiegyezni — a disszidensekkel.

II. A Centralparlament.

A delegáció olyan zürzavarral végződött, mint amiképpen kezdődött. A két delegáció viszálykodása komoly jellegű volt az egész ülés alatt s ahány közös érdekű kérdés felszínre került, mindegyiknél kitünt, hogy az osztrákok ellenséges indulata Magyarországot egy alárendelt tartomány nivójára akarja lesüllyeszteni. A közösség hátrányai sohasem voltak annyira szembeötlők, mint most. Amikor a parlamenti alakulás minálunk az alkotmányosság megóvásának jegyében történt s amikor az összes magyar pártok a törvényes jogok védelmére szövetkeztek, éppen akkor támadt fel Ausztriában a régi törekvés, hogy a delegáció a közös miniszterek fennhatósága mellett, a két állam parlamentjének felettes hatósága és osztrák uralmat biztosító centrál-parlament legyen. Gyűlölt hallottak támadtak fel és minden lépésüknél ott állottak, mint a gonosz indulat megtestesítői. A magyar kormánynak ideje legnagyobb részét azzal kellett töltenie, hogy a közös minisztereket felvilágosítsa és mindennap újból előlről kellett kezdeni az oktatást, hogy közös kormány nincs, ellenben csakis közös miniszterek vannak, akik éppen úgy kötelesek a magyar közjogot respektálni, mint a magyar felelős kormány tagjai.

Ha tisztába jöttek végre vele, megint előlről kezdték és a végén ott vagyunk, ahol voltunk. Egy végnélküli küzdelemnek látszik ez. S a küzdelemben az osztrákok előnyösebb helyzetben vannak. Ők a vagyonosabbak, az erősebbek, náluk van az uralkodó család különös jóindulata, köztük székel a diplomácia és hozzájuk szít, velük tart az armádia valamennyi generálisa, akként az udvaroncok serege is. De főképpen mindig azt kell figyelembe venni, hogy gazdaságilag, vagyoniilag erősödnek s ez a fejlődés a mi rovásunkra történik s hovatovább csakis ezzel győzhetnek le és legyőzhetnek még akkor is, ha az uralkodó megadná nekünk a magyar kommandót.

Ezért minden olyan alkalommal, mint a mostani és ehhez hasonló, mindig amikor a Centralparlament és elnyomás politikájának következtetését látjuk, elsőrangú kötelesség az illetékeseket arra figyelmeztetni, hogy Magyarország gazdasági függetlenségére, anyagi javainak gyarapítására és erősítésére gondoljanak. Ezt a jogukat visszazereztük s ezt nem diplomatizálhatják el tőlünk semmiféle Centralparlamentes ifikával, se ravaszággal, se rossz indulattal.

De akarni kell. Akarni kell, hogy ne csak irott szó maradjon a gazdasági függetlenségre való előkészület, míg az idő eljár és évek mulasztásait már hónapok és hetek munkájával pótolni nem lehet.

Ez kellene, hogy a törekvések komoly gondja legyen. És nem az, hogy kinek hol lehetne egy kis államtitkárságot kiszorítani.

Budapest, márczius 4.

Az összeférhetlenségi bizottság ülése. A képviselőház összeférhetlenségi állandó bizottsága ma délelőtt tartott ülésében Hellebronth Géza előadása mellett tárgyalás alá vette a január 15-én tartott itélőbizottsági kisorsolás alkalmával távol volt képviselők igazolási ügyét. Ezek közül Vászár-

helyi Dezső és Chernel Gyula képviselők elmaradását igazoltnak mondotta ki. Gróf Thoroczkay Miklós és Tuskan Gergely képviselők ügyére vonatkozólag ez alkalommal az érdemleges határozatot mellőzve, új tárgyalást rendelt el egyes mellékkörülmények felderítése céljából.

Az erdélyi birtokrendezés. A szentesítés alatt levő erdélyi birtokrendezési törvényjavaslat végrehajtása tárgyában kiadandó utasítás tervezetének megvitatása végett egybehívott értekezlet az igazságügyminisztériumban Meskó László államtitkár elnöklésével. Sebess Dénes, ítélőtáblai bíró előadásában folytatta tanácskozási, amelyet be is fejezett. Az értekezleten Imling Konrád és Tóry Gusztáv államtitkárok is megjelentek.

A szerb egyházi kongresszus. Karlóczáról átiratozzák: Tegnap vette kezdetét Karlóczán Zmajevics Gábor verseczi püspök elnöklésével a szerb nemzeti egyházi kongresszusi választmány évnegyedes rendes ülése. A választmány első sorban is a magyar, valamint a horvát-szlavon országos kormányoktól beérkezett leiratok tárgyalásával foglalkozott. Tudomásul vette a király által megerősített, valamint a pötlásra visszaküldött egyházi kongresszusi határozatokat és elrendelte az összes határozatoknak a metropólia hivatalos lapjában való közzétételét. Utasította továbbá Grucics Mihály károlyvárosi szerb püspököt, hogy a most már királyilag is megerősített legfőbb metropóliai tanácsot haladéktalanul összehívja, a metropóliai tanácsot pedig átiratban megkereste, a nemzeti egyházi kongresszusnak egybehívása tekintetében a magyar kormánytól tegye meg a szükséges lépéseket. Ezután felolvasták Wekerle Sándor miniszterelnök leiratát, mely foglalkozik a legutóbb ülésezett nemzeti egyház-kongresszus határozatával. Ez az egyházi kongresszus a kongresszusi számvizsgáló bizottsági javaslat kiegészítésül dr. Musicki kongresszusi tag indítványára kimondotta, hogy mélyen sajnálja és elítéli azokat a zavarokat, amelyeket néhai Brankovics György szerb patriárka az egyházi alapoknak rossz szándékából okozott. Musicki indítványára történt határozat ezután a karlóczai szerb metropólia nevében annak a reménynek adott kifejezést, hogy a patriárka az egyház és autonómia békéjének érdekében, a szerb patriárkák tekintélyének és méltóságának érdekében a szükséges következtetéseket levonia és a patriarkai széklet elhagyja. A miniszterelnöki leirat ezt a határozatot a királytól nyert felhatalmazás alapján megsemmisíti és újból határozathozatal végett a kongresszushoz utasítja. A választmány azután áttért az egyházmegyei adminisztratív bizottmányok után érkezett felebbvezések tárgyalására. A kongresszusi választmány ülésezése több napig fog tartani, mert a felhalmozott ügydarabok száma nagy.

KÜLFÖLD.

Hajóhadunk Barcelona előtt. Az osztrák-magyar hajóhad-osztály barcelonai látogatása és Alfonso király barcelonai utazása meglepetést keltett a spanyol sajtóban, másrésztől azonban kiemelik, hogy a hajó-hadosztály látogatása a király azon kívánságára történt, hogy a spanyol vizeken oly állam hadihajóit lássa, amelynek uralkodóházát szoros családi kötelék fűzi Spanyolországához. A látogatás egész természetes udvariassági aktus. A jelenlegi barcelonai helyzet nem a nép érzelmeiből fakad és a király látogatása nem tekinthető meggondolatlan ténynek.

Az olasz költségvetési bizottság. A költségvetési bizottság mai ülésén több képviselő hevesen kikelt az ellen, hogy a bizottság előadója, Paissera képviselő a kelet-itáliai határ megerősítésének kérdését túlságosan ridegen és egyoldalulag világította meg. Azt vitatták, hogy vagy le kell tárgyalni az összes megerősítési kérdéseket, vagy pedig, amennyiben kényesítő okok forognának fenn, a „keleti határ” szakaszát elkülönítve előadni. Paissera megígérte, hogy pötlőleg megváltoztatja az előadói jelentést.

A moszkvai nemesség és a cár. A moszkvai nemesség föliratára Miklós cár a következő sajtókezeléssel válaszolt: Köszönöm szeretettel és engedelmességük megnyilvánítását és meg vagyok győződve, hogy a moszkvai nemesség őseitől átvett hagyományaihoz hiven, most is, mint mindig, becsülettel fogja teljesíteni azokat a szolgálatokat, amelyeket tőle várok és minden erejét az én parancsaim teljesítésére fogja szentelni nagy Oroszországnak megújulása és megerősítése érdekében.

Az orosz kormány jegyzéke. A Stefani-ügynökség jelentése szerint: Tittoni olasz külügyminiszter az orosz kormány körjegyzékére azzal a kijelentéssel válaszolt, hogy az olasz kormány az abban foglalt eszméket teljesen magáévá teszi. Tittoni táviratilag utasította a konstantinápolyi olasz nagykövetet, hogy a Szerbia részéről a Dunától az Adria tengerig terjedő vasút építésére kért koncesszió ügyét a portánál élénken támogassa. A quirináli osztrák-magyar nagykövet kijelentette Tittoni külügyminiszter előtt, hogy a magyar-osztrák monarchiának az említett vasút építése ellen nincsenek kifogásai. Berlinből táviratozzák, hogy az orosz körjegyzék ott kedvező fogadtatásra talált annál is inkább, mert Bécs és Pétervár között a hangulat minden tekintetben barátságos. A német birodalmi kormány a jegyzékkel szemben a tudomásvételre fog szorítkozni anélkül, hogy elvi álláspontját újból hangsúlyozná.

Az angol tengerészeti költségvetés. Ma folytatták a tengerészeti költségvetést az angol alsóházban. A vita folyamán Robertson, az admirális parlamentitkára csafolja Bellauer néhány hónap előtti amaz állítását, hogy 1906. szeptember havában Németországnak több torpedóuzója volt az Északi-tengeren, mint Angliának. Robertson megállapítja, hogy Angliának az említett hónapban 54 torpedóuzója, 32 torpedónaszádja és 39 tenger alatt járó naszádja volt szolgálatban. Németország 33 torpedóuzója, 16 torpedónaszádja és egy tenger alatt járó naszádijával szemben. dacára annak, hogy Németország a létszámot e helyen 15 napi taktikai gyakorlatok miatt megerősítette.

Lee konzervatív kijelentette, hogy a javaslatból nem tűnik ki, vajjon az az elv, hogy az angol tengeri erő kétszerese legyen bármely más hataloménak, épségben marad-e akkor, ha a hatalmak 1910-ben teljesen végrehajtják flottaprogramjukat.

Lambert, az admirális cztvillordja arról biztosította a házat, hogy az admirális tanácsadóinak véleménye szerint az ez évben tengerre bocsátandó torpedóuzók a javított típusokból valók és megfelelőek Anglia szükségleteinek. Azt hiszi, hogy a rosythi építkezéseket 5—7 éven belül fel lehet majd használni.

Balfour kijelenti, hogy az ez évi költségelőirányzatok csaldódásokat okoznak, mert nem lehet belőlük következtetni arra, hogy milyen szükségletei lesznek Angliának a következő években. Ha meg akarja tartani jelenlegi helyzetét a többi hatalmakkal szemben, nagymennyiségű Dreadnought és páncélos czirkáló tengerre bocsátása lesz szükséges. A tengerészeti költségvetés óriási módon meg fog növekedni és a terhek apadására csak az esetben lehet számítani, ha a kormány a „kétszeres tengeri haderő” jelszóra vonatkozó kijelentései mögött marad.

Marokkó. A tegnapi miniszteri tanácskozás után Pichon külügyminiszter Franciaországnak az algéciraszi akta szignatarius hatalmáinál lévő nagyköveteit és követeit táviratilag utasította, közöljék az illető kormányokkal a francia kormány ama határozatát, hogy mintegy 4000 ember erejéig erősítéseket küld Kazablankába, hogy a Saoja-törzs pacifikálását gyorsítsa és a kazablankai rendőrség melletti szervezését tegye lehetővé. Együttal pedig mutassanak rá az illető nagyköveteik és követeik arra, hogy újabb erősítések küldése semmiképpen nem jelenti ama program megváltoztatását, amelyet a francia kormány kezdettől fogva maga elé tűzött és a hatalmakkal ismertetett.

A macedón reformok megsürgetése. Örgrof Pallavicini osztrák-magyar nagykövet tegnapelőtt a legerélyesebben sürgette a portánál a reformszervek mandátumának meghosszabbítás tárgyában átadott kollektív jegyzék megváltását. Örgrof Pallavicini együttal a macedóniai reformcsendőrségnek Mauserisméltő karabélyokkal való felfegyverzést, amely eddig halasztást szenvedett, szintén megsürgette.

Megegyezés a Kongó-ügyben. Lipót király és a kormány tagjai között a Kongó-állam dolgában megállapodás jött létre. A kormány a Kongó-állam ellenértékéből a kamarában külön alap létesítését fogja javasolni, amely különböző közmunkák végzésére szolgál. Továbbá közigazgatási intézmények fölállítására és a tervuereni iskola kiépítésére, a Laekenben kezdett munkák befejezésére és Osztende szépi-

tésére. Az utóbbi célra körülbelül huszmilliót szánának. Az alap hatvan milliónál nem lesz nagyobb. A Kongó-költségvetésbe 15 éven át évenként három milliót vesznek fel arra a célra, hogy Kongóban közhasznú intézmények létesíttessenek. A király hozzájárult ahhoz, hogy a Kongó-költségvetést a kamara megszavazza.

Ujabb jelentések szerint a Kongó-állam bekebelezésére vonatkozó új egyezményben hitelt érdemlő forrásból származó közlés szerint kontemplálva van a király Franciaországban lévő Cap Ferrati birtokainak Belgium számára való átengedése is. Az említett birtokok értékét 15 millió frankra becsülik. A haszonélvezet a király haláláig öt illetné, az Etoile Belgie szerint az egyezményt ma aláírták, s holnap, legkésőbb csütörtökön benyújtja a kamarának. A királynak a koronauradalmak megszűnésére vonatkozó dekrétuma haladéktalanul meg fog jelenni a Kongó-állam hivatalos lapjában.

A drágaság ellen.

— Ankét a pénzügyminisztériumban. —

Budapest, márczius 4.

A drágaság megszüntetése tárgyában tegnap megkezdett értekezletet ma folytatták a pénzügyminisztérium épületében.

Popovics Sándor államtitkár reggel tíz órakor nyitotta meg a tanácskozást, amelyen elsőnek Trozonyi Ferencz máv. főellenőr szólalt fel, foglalkozván Melly Bélának a díjkezdésekre vonatkozó kijelentéseivel. Azt hiszi, hogy a díjkezdés intézménye a fővárosra nem kedvező, mert még jobban növeli az élelmiszernek a vásárcsarnok felé torlódását.

Császár Jenő, a budapesti kereskedelmi és iparkamara kiküldöttje szólott ezután. A buzaárak emelkedésének főokát az agrár-vámban látja. Az erkölstelen spekuláció is befolyásolja a buzaár emelkedését. A másik oka a kenyérdrágaságnak az őrési forgalom redukálása. A lakásinség kérdésében azt hiszi, hogy e tekintetben ugy a főváros, mint a kormány hibás. Évek hosszú sora óta sem az állam, sem a főváros nem építkezett, hivatalos helyiségeket sem épített, az iskolákat, járásbiróságokat magánlakásokban helyezték el és ezzel is a magánlakóktól vonták el a lakást. Kéri az államtitkárt, hogy ezeken az állapotokon mielőbb segíteni igyekezzenek.

Rubinek Gyula, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatója a drágaság okait a szártelen spekulációban kell, hogy megtalálja, a munkabérek nagymérvű emelkedésében, amelynek következtében jelentékenyen nagyobb tüke van lekötve a kereskedelem szolgálatában. Azon a bajon semmi féle ankét nem képes segíteni, azzal tehát nem foglalkozik. A másik oka a vámpolitika kérdése. Ha valahol, úgy Magyarországon kétszeresen megokolt az agrárvámok fientartása, mindaddig, amíg Ausztriával közösségben vagyunk. Az ipari árak emelkedésének legfőbb oka a munkabérek emelkedése és természetesen, hogy az iparos az áremelkedést a fogyasztóra hárítja át. Ami végül a fogyasztó-közöniséget illeti, itt abszolút indolenciát tapasztal a szülő. Amikor az egész világon a fogyasztóközöniség szervezetekbe tömörül, hogy a kereskedelem és a termelés kartelle ellen védekeznek, nálunk ezt nagy erőfeszítéssel sem lehet elérni. Kéri a kormányt, ne hagyja figyelmen kívül a mezőgazdasági kultúra és termelés emelésére szükséges eszközöket sem.

Székács Antal a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége nevében szólal fel. Nem tudja elhinni, hogy minden társadalmi osztály fizetőképessége növekedett, mert a kereset-alkalom és a kereseti lehetőség nem emelkedett, különösen nem oly mértékben, mint az élelmiszerek drágasága. A drágaság okát négy tényezőben kell keresni Magyarországon. Elsősorban az agrárpolitikában — az agrárvámok emelő hatással vannak az élelmiszerek árára — másodsor a fogyasztási adókban, harmadszor a kínálat emelkedésében, végül a negyedik tényező a termékek helyes elosztása, vagyis a termézetes áralakulás. A drágaságon nézete szerint a következő módokon lehet segíteni. El kell törölni a fogyasztási adókat, vagy legalább is csökkenteni, továbbá csökkentendők a városi vármok és illetékek. De van egy kérdés, amelyen sürgősen meg kell oldani, ez a budapesti lakáskérdés. Ma már lakásdrágaságról nem is lehet beszélni, csak egyszerűen lakásinségről.

Popovics Sándor államtitkár elnök a fogyasztási adókra vonatkozólag felvilágosításként megjegyzi, hogy a fogyasztási adót 1885 óta csak a vadhusra vonatkozólag módosították némileg, tehát huszonhárom év óta nem emelkedett a fogyasztási adó. Ezzel szemben a statisztikai adatokból mégis

meg lehet állapítani azt, hogy a leveshus 1893 óta 143 fillérre, 1905-ben pedig 183 fillérre emelkedett. Hogy a fogyasztási adó reformra szorul, elismeri, azonban nem ismeri el azt, hogy a vad, mint élelmiszeri cikk, fogyasztási adóval jobban megterhelhető, mert manapság a vad éppen olcsóságánál fogva mindinkább néptáplálék lesz. Helyes az a feltevés is, hogy az élő állat és a hus különböző megadózásában bizonyos anomália van, valamint elismeri azt is, hogy az apróbb állatoknál engedelmeket lehetne tenni. Azonban általánosságban megjegyzi, hogy a fogyasztási adó kérdésében a szakértekezleten résztvevők ne tulajdonítsanak túlságosan nagy fontosságot.

Ezután Adorján Antal belügyminiszteri osztálytanácsos szólalt fel, majd Lázár Pál, Kapus Béla és Trozonyi Ferencz, majd Popovics államtitkár a tanácskozást bezárta és az értekezlet folytatását hétfő délelőtt tíz órára tűzte ki.

Dühöng a tifusz.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, márczius 4.

Amitől napok óta retteg a főváros lakossága, az csakugyan be is következett. A kütleges tifusz epidémikus erővel tört ki és félelmes tömegekben szedi áldozatait az egész város területén. Pár nappal ezelőtt még, azt a megnyugtató hírt közölték a kórházakból, hogy a tifusznak egyetlen eredő helye van és ezt sikerült megállapítani. Ma már kétségtelen, hogy ez nem áll. A betegségnek számtalan fészke van s a veszedelem a főváros legkülönbözőbb pontjain lép föl. A legveszedelmesebb helyek egyike a Teleky-tér, ahol a zsidó-árusbódék vannak. A téren levő 106. számú bódé előtt tegnap este hirtelen rosszul lett Goldstein Lajos fiatal kereskedősegéd. Fájdalmas görcsök lepték meg és a sátor előtt ájultan rogyott össze. A jelenetnek tanuja volt két társa: Spilkó Béla Kálvária-tér 24. szám alatt lakó kereskedősegéd és Strau Árpád Szigetvári-utca 10. szám alatti lakos, akik az ájult fiatalembert élesíteni kezdték. Majd előhívták a közelből Nevery Kálmán és Fehér II. József rendőröket. Csakhamar nagy tömeg gyűlt a térerre, az emberek kíváncsian álltak körül a földön vonagló embert és egy ideig versenyezve élesítették, majd az egyik rendőr a mentőkért telefonozott. A mentők kijöttek, megállapították, hogy a fiatalembert kütleges tifuszban szenved és megtagadták az elszállítását. Telefonoztak a fertőtlenítő intézetbe, ahonnan kocsi jött a betegért és bevitte a járványkórházba. A mentők, Goldstein Lajos két társa és a két rendőr pedig a fertőtlenítő intézetbe siettek, ahol gondosan fertőtlenítették őket.

A Klauzál-téren egy Sélley Gyula nevű, Király-utca 56. szám alatt lakó ember esett össze, akinek eddig nem tudták megállapítani a foglalkozását. Kijöttek a mentők, akik azonban nem konstatálták a tifuszt, hanem más, ártatlanabb betegségre gyanakodtak. Bevitték a Rókus-kórházba, ahol aztán megállapították, hogy a beteg kütleges tifuszban szenved és ez alapon megtagadták a felvételét. A mentők újra kocsira tették a szerencsétlen embert és kivelezték a beteghuroczolás veszedelmes kálváriájára. Kórházról-kórházra vitték a beteget, itt is, ott is kísérleteztek vele, míg végre a járványkórházban sikerült felvételni. A beteg természetesen megfertőzte a mentő-kocsit, a mentőket, a kórház embereit, akik a beteggel foglalkoztak és a legszélesebb fertőtlenítés indult meg. Kérdés azonban, hány embert nem dezinficiáltak, mert távolmaradt tőlük a bacillus-terjesztés gyanuja.

A rákosi rendező-pályaudvaron tegnap este összeesett Bózsó Pál Fülöp vasuti munkás. Mentőket hívtak hozzá, akik megállapították a tifuszt és a beteget a járványkórházba szállították. Míg a mentők megérkeztek, vasutasok vigyáztak a lerogyott emberre, akiket azonban nem fertőtlenített senki s így még gondolni is rossz rá, hogy hány más emberre vitték át azok a ragályt.

A tisztii főorvosi hivatalhoz érkezett jelentés szerint a már említettekhez kívül a következő újabb kiütéses tifusz esetek fordultak elő a főváros területén: Hölzi Jánosné ház mesterné, Izabella-utca 58. és Váczi István 32 éves napszámos, az Al-

földi-utcai menedékházban. Ezidőszent a Szt.-Gellért-kórházban 26 férfi és 29 nő van elhelyezve, akik kiütéses tifuszban betegedtek meg, tehát összesen 55 egyén. Ezek közt van kilencz gyógyult ember is, azonban a tisztii főorvos elrendelte, hogy négyheti időn belül senkit se bocsássonak el.

A rendőrség jelentése szerint, a Lipótváros belső részében is föllépett a nyavalya. Tegnap a Visegrádi-utca 18. számú házból Balog István tizenhétéves szerelő-tanoncot, az Alkotmány-utca 3. számú házból pedig Szász Antal huszonkét éves cipész-segédet szállították a Szent László-kórházba. Mindketten éh tifuszban betegedtek meg. Ma délelőtt Sulitz Antalné takarítónő a Pauler-utca 4. számú ház előtt esett össze. Megállapították, hogy tifuszos és bevitték a Gellért-kórházba.

Dr. Kovács Aladár, a mentők főorvosa a következőket mondja a mentők járványügyi jelentéséről:

— Amióta sürűbben meglőrtént, hogy az utcán tifuszgyanus emberek összeesnek, külön őrséget szerveztünk a mentőállomáson, amelynek a tagjai kizárólag az ilyen esetekhez vonulnak ki. Ennek a külön őrségnek a tagjai gummiköpenyt, kaucsuk keztyűt, kaucsuk-csizmát viselnek és külön kocsin mennek a beteghez, akit azonban nem szállítanak el, csak konstatálják a bajt és értesítik a közelben posztoló őrszemet. A rendőr dolga aztán, hogy telefonon kérjen kocsit a fertőtlenítő intézetből és a beteget a járvány-kórházba szállíttassa. A mentők felszerelésükkel együtt a fertőtlenítő intézetbe vonulnak, ahol meglőrténtik a dezinficiálás.

TÁVIRATOK.

Portugália pénzügyi válsága.

Magdeburg, márczius 4. (Saját tudósítónktól.) Lisszabonból jelentik a Magdeburger Zeitungnak, hogy a kormány a zilált pénzügyi viszonyok miatt elhatározta az afrikai gyarmatok eladását s a kolóniákat megvételre felajánlotta a német birodalomnak. A portugál sajtó helvesli a gyarmatok eladását.

Péter szerb király látogatása.

Lécs, márczius 4. (Saját tudósítónktól.) Itteni diplomáciai körökben nem tudnak semmi pozitív Péter király küszöbön álló czarszkojlesztői látogatásáról, de nem tartják kizártnak, tekintve, hogy a Karagyorgyevics-család rokonságban van az orosz udvarral. Az utóbbi időben nem egyszer híresztelték azt is, hogy Péter király készült meglátogatni a bécsi udvart. Erészben még nem voltak tárgyalások Belgrád és Bécs között.

Közgazdasági táviratok.

New-York, márcz. 4. Terménylisták. Gyap. New-Yorkban 11.65, április.-ra 11.65, jun.-ra 11.64. New-Orleansban 11.38, Petroleum stand with New-Yorkban 8.75, Filadelfiában 8.70, raffined in cases 10.90, Credit Balances of oil City 178.— Zsir. Vestern Steam 8.— Rohe testvérek 8.15. On 30.—31.—, Réz 12.37.—12.62.

Csikagó, márcz. 4. Gabonadzsák. Zárlat. Buza irányzata engedő, májusra 99—100.— K. júliusra 94.38—95.14 K., Tengeriengedő máj-ra 62.63—62.64.

Csikagó, márcz. 4. Terménylisták. Zsir májusra 7.45, tegnap 7.55, júliusra 7.70, tegnap 7.80. Szalonna short clear, 6.62 tegnap 6.49. Sériéshus májusra 12.82, tegnap 12.05.

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

Ujpest részesedése. Ujpest rendezett tanácsa városát, a közte és a budapest-ujpest-rákospálotai villamos közuti vasut részvénytársaság között kötött és kormányhatóságilag megerősített terület-használati szerződés értelmében a vasut bruttó bevételeiben való részesedés címén a vasut részéről évenként a székesfővárosnak beszolgáltatandó összegnek egy bizonyos hányada megilleti. Ezt a hányadot Ujpest város eddig nem kaphatta meg, mivel a vasut-társasággal kötött terület-használati szerződés rendelkezései miatt az Ujpestet megillető részt pontosan kiszámítani nem lehetett. Ujpest azonban sürgető átiratokban követelte az őt megillető résznek a kiutalását és pört indított az Ujpest-rákospálotai villamos vasut ellen. A főváros tanácsa most

elhatározta, hogy az említett vasut-társaság által részesedés címén eddig befizetett, valamint az újabb elosztási kulcs végleges megállapításáig az azutáni években befizetendő összegnek negyven százalékát hajlandó Ujpest rendezett tanácsa városnak kiutalni azzal a kikötéssel, hogy Ujpest város a részesedési összegért a vasut-társaság ellen folyamatba tett pört véglegesen beszünteti.

UJDONSÁGOK.

— Személyi hír. József főherczeg és Augusta főherczegnő a hét végén több heti tartózkodásra a Rivierára utaznak.

Gróf Tisza István feleségével ma Bécsbe érkezett és a Sacher-fogadóban szállott meg.

— Az özvegy czárné utazása. Az özvegy czárné látogatása alkalmából Dowerben nagy óvintézkedéseket foganatosítottak. Azt a helyet, ahol a turbinás gőzhajó kiköt, valamint a vasuti állomást arra az időre, amikor az özvegy czárnét vivő vonat ott elhalad, elzárják. Az utóbbi napokban nagyszámu angol és külföldi detektiv érkezett Dowerbe, hol a vonaton érkező utasokat a legszigorubbán ellenőrzik.

— Kitüntetés. A király Russek Ferencz uradalmi erdőtisztnek az erdőgazdaság terén szerzett érdemei elismeréséül az arany érdemkeresztet adományozta.

— Izabella főherczegnő gyászja. Özv. Croy-Dülmén Alexis herczegnő, szül. Salm-Salm Francziska csillagkeresztés hölgy Bécsben hetvenöt éves korában meghalt. Izabella főherczegasszony, Frigyes főherczeg felesége, nagynénjét gyászolja az elhunytban, s a gyászeset miatt elmaradt a főherczegék estélye. A herczegnő, akinek egyetlen fia Croy Miksa herczeg, rokonságban volt az Esterházy családdal is. A Croy herczegi család bennünket is érdekel, mert vitatja az Árpádokkal való rokonságát.

— A sah elleni merénylet. Konstantinápolyban, mint onnan érkezett jelentések hírül adják, hetekkel előbb tudták, hogy Teheránban merénylet készül a sah ellen. Ez azonban csak utólagos kombináció. A török fővárosban egyébiránt a merénylet előzményeiről ezeket beszélük:

A parlamenti pártot az előbbi kancellár, Ain el Dowleh visszahívása háborította fel. Ez mindenkor a legelszántabb ellenfele volt a parlamenti rendszernek és haladópartiak őt mindig Oroszország zsoldosának tekintették. A mostani sah ezért a múlt évben az ország délkeleti részébe száműzte. A két héttel ezelőtt megbukott miniszterelnök, Assef el Dowlehi az előbbinek rokona volt, de azért halalos ellenségei voltak egymásnak. Assef el Dowleh eszköztelte ki a sahnak a parlamenttel való kiegyezését, amiben a parlament ellenségei a sah lealacsonyítását látták. Ezért mindent elkövettek, hogy kieszközöljék Ain el Dowleh visszahívását és amikor a sah erre hajlandónak bizonyult, Assef el Dowleh beadta lemondását. Hasonlóképpen lemondtak a pénz- és igazságügyi miniszterek is. Az új miniszterelnök Nizam es Sالتان az oroszbarát párthoz tartozik, ami egyértelmű a parlamenti párttal való szembelhelyezkedéssel. Annyi tény, hogy az orosz követ, dr. Hartwig a pénzügyminiszter felmentését kérte, mert ez a parlamenti párt követeléseinek megfelelően a belga Mornard vámfelügyelőnek elbocsátását keresztül vitte. Mornardnak az volt a főfeladata, hogy ellenőrizze azokat az illetékeket, amelyeket az orosz bank által Teheránban átvett kölcsönökre kivetettek. A parlamenti párt azzal vádolta Mornardot, hogy az oroszok kéme és hogy a kozákoknak az északi határkerületekbe való benyomulását ő idézte elő. Miután a parlament, Oroszország tiltakozása daczára is követelte Mornard elbocsátását, az orosz követ a pénzügyminiszter felmentését kérte a sahtól. Így történt meg a legutóbbi miniszterválság és ezzel egyidejűleg Ain el Dowleh is visszatért a száműzetésből és bizalmi állást kapott a sah oldalán. A parlamenti párt ebben a sah és a parlament között nemrég kötött békegyezmény megszegését látta és nyíltan meg is fenyegette a saht. — Teheránból jelentik, hogy tegnap ott négy kaukázusi embert tartóztattak le, annak a gyanújával terhelve, hogy nekik volt a legnagyobb részük a sah elleni merényletben. A

letartóztatás igen sajtáságos körülmények közt történt. A négy merénylő egy szent helyre menekült, amely évszázadok óta menedékhelye az üldözött büntösknek. A hatóság emberei azonban oda is behatoltak és ott eszközölték a letartóztatást. A kolostor lelkészei a leghevesebben tiltakoztak a letartóztatás és menedékjoguk megsértése ellen és a legnagyobb ellentállást fejtették ki, aminek azonban nem volt eredménye.

— **Hamvazás.** A főváros katolikus templomaiban a mai hamvazószerdán a hagyományos módon ment végbe a hamvazás szertartása. A budai királyi vártemplomban a hamvazásnál megjelent József főherceg Augustia főhercegnővel és családja tagjaival együtt. A főhercegi családot Kauter Károly udvari apátplébános részesítette hamvazásban. A főváros plébánia-templomaiban az összes iskolák növendékei testületileg járultak a hamvazáshoz. A mai napon kezdődő böjti időszak április 18-ig, husvét-vasárnapig tart.

— **Björnsterne Björnson újabb főmedvénye.** A müncheni Meers-ben Björnsterne Björnson „A magyar uralom” címmel megint cikket írt, amely a többiek között ezeket tartalmazza:

Mindazokat, akiknek van hátróságuk és tehetőségük, hogy saját nemzetiségük nyelvét és jogait védelmezzék, legyenek akár képviselők, akár népszónokok, szerkesztők, lelkészek, tanítók, a magyar államhatalom minden rendelkezésére álló eszközzel üldözi és sok eszköz áll rendelkezésére. Mióta a mostani kormány van uralmon, tehát 1906. április 8-ától a nemzetiségek apostolai, nevezetesen a nemzetiségi újságírók összesen 18 évi fogházbüntetéssel és 16.000 korona pénzbírsággal sújtattak. Ha valaki támogatja őket a bírság kifizetésében s rábizonyul, megbüntetik; ha valaki — férfi vagy asszony — ezeket a martírokat üdvözölni megy, mikor fogságukból kiszabadulnak: megbűnhődik érte. Ha a szegény nép valamely halálra gyötört martírjának sirhantja fölött emlékkövet mer állítani: lázadás. Olyankor katonai kordonnal veszik körül a temetőt, megakadályozandó a sírkövekre lépését. A nagyhatalmu magyarok nemrég iparkodtak lehetőleg sokakat től gyermekek körmeik közé kaparítani. Törvényt hoztak ugyanis, amely kimondja, hogy a nemzetiségi vidékeken az árva gyermekek, vagy olyanok, akiknek atyjuk vagy anyjuk nem él, avagy neveltetésük és iskoláztatásuk nincsen valami módon biztosítva, kötelezőleg kiszolgáltatandók a magyar menhelyeknek, hogy ott neveltesse. Ezek a gyermekek aztán iszonyu sokat szenvednek. Temérdek sokan pusztulnak el közülük, sokan megszökönek. A magyarok főképp azért állították az óvodákat, hogy a től gyermekeket már 3 éves korukban oda kényszerítsék. Én egy olyan szabad nép fia vagyok, amely önmaga kormányozza magát. Egyetlen egy északi népnek a választói rendszere sem hasonlítható a magyarokéhoz, mert az északi népek nem ismerik a választási visszaéléseket. A mi szemünkben, ha egy népet az államhatalom a választási rendszer útján megcsal, nem követ el vele kisebb bünt, mintha megmérgezné ivóvizét. Ugyanis miféle törvényhozás az, amely választási visszaélések útján jön létre és miféle törvényeket fog hozni az ilyen parlament.

A magyar választási törvényről és általában a magyar választásokon gyakori visszaélésekről egy nagy angol lapban fogok cikket írni, itt ellenben föl kell vetnem azt a kérdést, hogy hány német lakik Magyarországon? A magyar statisztika mindenképp magyarnak tüntet föl, aki tud magyarul. Némelyek azt állítják, hogy a Magyarországon lakó németek száma 2 millió, mások legalább is harmadfél millióra teszik számukat. Én csak azt kérdezem, mi történtek akkor, ha nem német, hanem angol volna az a két millió, vagy mondjuk harmadfél millió leigázott, megcsufolt ember? Micsoda következményei lennének annak, vajjon egyáltalán mernének-e a nagyhatalmu magyarok velük így bánni, ha angolok volnának.

A magyar király nemrég törvényt ígért az általános választói jogról. Hiszi-e valaki, aki ismeri a most uralmon lévő magyar klikket, hogy beválthatja adott szavát a magyar király? Magyarországon nincsen gyülekezési szabadság, a nemzetiségi gyűléseket, amelyeket királyi ígéret engedett meg, majdnem kivétel nélkül szétkergették.

Ha a magyarok 1867-ben türtök volna, hogy a német világnyelv általános nyelv legyen náluk, minthogy tényleg a legjobb uton voltak ehhez és ha a többi nyelvet meghagyták volna teljes szabadságában, vajjon nem volna-e Magyarország napról-napra szerencsésebb? Akkor már régen más választói joga lenne Magyarországnak, a választások tiszták lennének és a törvényhozás igazságos. Akkor Magyarország nagy arányokban tudna fejlődni, mert lelkes fiatal és új erőket kapna s akkor Magyarország sokkal nemesebb célok felé törekednék, semmint most, amikor abban látja hivatását, hogy polgártársait erőnek erejével leigazza és a körülötte lakó népeket a saját ellenségeivé teszi.

Szegény Björnson!

— **A braziliai elnök merénylője.** Reya Salomon, aki Alcorta elnök ellen bombamerényletet követett el, fennhéjázóan mondta a rendőrségen, hogy meg akarta ölni az elnököt, mert anarchista. A merénylőt szembesítették több gyanus fogolyval, akiket azóta letartóztattak és a kikben anarchistákat sejtettek. A rendőrség tömegesen fogdossa össze és utasítja ki az anarchistákat. Alcorta elnök néhány nappal a merénylet előtt egy névtelen levelet kapott, de nem is hederített rá.

— **Katasztrófa egy iskolában.** Cooling külváros egyik nyilvános iskolájában a tulfűtött kályhából szikra pattant ki, minek következtében tűz támadt, amely néhány perc alatt az iskolaépületet, a melyben akkoriban 400 gyermek üldözött, lángbaborította. Óriási pánik keletkezett. A gyermekek a két kijárat felé tödültek a hol a tolokodás közben számosan elesetek és az utánuk nyomulók legázolták őket, úgy, hogy számosan életüket veszítették, vagy súlyosan megsebesültek. Kevéssel a tűz kitörése után az első emelet boltzata beomlott, maga alá temetvén számos gyermeket. Eddigi megállapítás szerint 73–100 gyermek vesztette el életét. A gyermekek legnagyobb részét német szülők gyermekei.

Lapzárta előtt jelentik, hogy az iskola romjai közül estig száznegyvenhat halottat húztak elő, félő, hogy a romok még több áldozatot temettek el.

— **Fabiny Teofil meghalt.** Fabiny Teofil a politikai s a protestáns egyházi közéletnek egyidőben sokat emlegetett szereplője s Tisza Kálmán kormányzatának három éven át volt igazságügyi minisztere, a bányai ág evangélikus egyházkerület volt felügyelője, aki közéleti szereplését az ötvenes években kezdte meg, ma reggel öt órakor budapesti lakásán, élete 85-ik évében elhunyt. Ugy két héttel ezelőtt influenzába esett. A betegség nem lépett fel nála tulerősen, de ez a most járványszerű betegség az ő gyenge szervezetét aláasta. Az influenzának vége szakadt, de akkorára már meg volt támadva az aggastyán szíve. És a halál hamarosan letörte a beteget. Nem szenvedett sokat, minden nagyobb tusa nélkül szinte hirtelen szenderült jobblétre. A gondos ápolás, melyben hozzátartozói részesítették nem segített. A megboldogult temetése iránt Fabiny Gyula nyug. miniszteri tanácsos intézkedett. A holttestet ideiglenesen a Podmaniczky-utca 19. szám alatti gyászházban ravatalozták fel és innen holnapután a Deák-téri evangélikus templomba viszik. Ott felravatalozzák s délután 3 órakor a kerepesi-temetőben helyezik örök nyugalomra.

Fabiny Teofil 1822. október 11-én Budapesten született. A gimnázialis tanulmányokat a pesti ág. evang. egyház iskoláiban, a bölcsészeti tanfolyamot és a joginak egy részét a pesti egyetemen, az utolsó évet Eperjesen töltötte. Az ügyvédi vizsgát letétén, 1845-ben Pestmegye tisztelbeli alügyészévé nevezetett ki; 1848 május havában rendes ügyésznek lett megválasztva. 1849-ben pestmegyei törvényszéki bíró, 1851-ben pestvárosi írársbíró, 1854-ben országos főtörvényszéki és 1860-ban legfőbb ítélőszéki bíró. A kir. hétszemélyes táblának 1861. január hónapjában történt visszaállítása alkalmából ennek bírójára, 1869-ben a királyi semmitűzők felállításakor ennek bírójára lett; 1873-ban a budapesti kir. tábla alelnökévé és 1880. május 2-án a kir. Kuria legfőbb ítélőszéki osztályához tanácselnökké nevezetett ki. A jogi pálya mellett egyházának is fontos és magas tisztségét töltötte be. Az 1862. év elején tartott egyházi tisztújítás alkalmából az egyház közös felügyelőjévé, 1866. évi kerületi közgyűlés által a bányakerület vagyonát kezelő pénzügyi bizottság elnökévé választott meg és 1868-ban a budapesti esperesség felügyelőjévé lett, 1880-ban bányakerületi felügyelő állását foglalta el s e minőségében rövid időre tagja lett a főrendiháznak. 1886. május havában igazságügyminiszterre nevezetett ki s nemsokára a törökkanizsai kerület képviselőjévé választván, helyét a képviselőházban foglalta el; miniszteri tárczától 1889-ben vált meg. 1887–1905-ig Sopron városát képviselte. A király 1884. évben a Szent István-rend kiskeresztjével, miniszter korában pedig a vaszkoronarend első osztályával és a valóságos belső titkos tanácsosi méltósággal tüntette ki.

— **Vasúti katasztrófa.** Tegnap délután a Visztula-vasuton az a személyvonat, amely Dombrova felé indult, összeütközött egy rendező lokomotíval. Mind a két mozdony és négy személykocsi izzé-porrá tört. A romok alól négy holttestet ástak ki. Tíz utas és négy vasúti alkalmazott súlyosan, tíz utas pedig könnyebben sebesült meg.

— **Összeesküvés a szerb király ellen.** A „New-York Times” írja, hogy Chikagóban szerb és amerikai anarchisták, kik a rendőrség birtokában lévő adatok szerint összeköttetésben állottak a Szerbiában élő elégedetlenekkel, összeesküvést szöttek Péter szerb király ellen s kész terveik szerint már meg is ölték volna Péter királyt, ha az összeesküvés nyomára nem jönnek. Állítólag egy Jáva állambeli magánzót kiáltottak volna ki új királylyá, ki a Karagyorgyevicsek egyenes leszármazottjának vallja magát.

Az Egyesült-Államok kormánya a chikagói merénylet alkalmából energikus lépésre határozta el magát az anarchisták ellen. Az Unio kormánya diplomáciai és törvényhozási intézkedéseket akar életbeléptetni a veszedelmes elemeknek távoltartása és eltávolítása czéljából. Strauss, a kereskedelmi és ipari kormány államtitkára körrendeletet intézett a kivándorlási irodákhoz, hogy tartsák szemmel a gyanus elemeket az Uniótól. A körrendelet hangsúlyozza, hogy lehetőleg nemsokára sikerülni fog nemzetközi szerződést kötni az összes államok között, amelynek értelmében a külföldi bevándorlók illetékességi helyükről tartoznak utlevélen kívül erkölcsi bizonyítványt is felmutatni. Chikagóban a Gettonegyedben a rendőrség összeesküvést fedezett fel a polgármester, a rendőrfőnök és a titkos rendőrség főnökének élete ellen. Az összeesküvők a múlt héten gyűlést tartottak a Taylorstreet egy házában. A gyűlésen negyven anarchista jelent meg. Akkor jelölték ki sors utján Auerbach Lázárt Shippey rendőrfőnök meggyilkolására s más két anarchistára esett a sors, hogy megöljék Busse polgármestert és O'Brien detektív-főnököt. Ezt a két anarchistát még nem sikerült kézrekeríteni. New-Yorkban Bingham rendőrfőnök a Wallstreeten külön rendőrségi osztályt állított föl az anarchisták szemmel tartására. Tegnap hat gyanus embert tartóztattak le.

— **Göben temetése.** Az allensteini tragédiának megrázó befejezéséről már hírt adtunk. Göben százados öngyilkossága véget vetett mindennek. Schönebeck őrnagy halott, Schönebeckné örült, Göben önkézzel vetett véget életének. Csak még azt akarják kideríteni, kit terhel mulasztás az öngyilkosság miatt, illetve kit terhel a felelősség azért, hogy Göben kést kapott a kezébe, melylyel öngyilkosságot követett el. E vizsgálat után végképen lezárulnak az akták. Göbent holnap temetik nagy csöndben. A halottat az evangélikus temetőbe vitték s holnapra Allensteinba érkezik Göben hetvenéves anyja, aki a börtönbe írt leveleiben folyton arra kérte a fiát, hogy ne legyen öngyilkos, hanem viselje sorsát keresztényi türelemmel. A hatóságoknak a legceskélyebb oka sem volt arra, hogy öngyilkosságtól tartson, mert Göben ismételtelen kijelentette, hogy ha bűnösnek itélik, bűnhődni fog és ha kell, teljes nyugalommal lép a verpadra. De megdondolta magát, hogy ezt a szegényt ne hozza a hadseregbe.

— **Letartóztatott kéjgyilkos.** Annak idejében közöltük, hogy Charlottenburgban egy szörnnyeteg kéjgyilkosságot követett el M i e h l k e Elza nevű hét esztendő gyermekén. A berlini rendőrség azóta eredmény nélkül kutatta a gyilkost, akinek kézrekerítésére 2000 márka díjat tűzött ki. Most végre sikerült kézrekeríteni a gonosztevőt, aki minden valószínűség szerint örült. Az utóbbi napokban ugyanis a schönebergi városrészben fordultak elő erkölcsstelen merényletek, amelyeknek áldozatai szegény munkásemberek kis leányai voltak. Egy ilyen esetben sikerült a tettest elfogni. Keller Kurtnek hívják, 16 éves iparossegéd. A rendőrségen addig vallatták, míg bevallotta, hogy ő ölte meg Charlottenburgban a kis Miehlke Elzát.

Éjjel jelenti tudósítónk: Keller Kurt csenevész tizenhárom évesnek látszó fíu, holott már betöltötte 16. évét. A rendőrségen töredelmesen bevallotta, hogy ő ölte meg a kis Miehlke Elzát. Alaposnak látszik az a gyanu, hogy ő követte el Berlinben és a külvárosokban a többi erkölcsstelen merényletet és kéjgyilkosságot is.

— **Bombák egy gimnáziumban.** Tifliszben a gimnázium hangversenytermében, amelyet az iskola növendékei zsufolásig megtöltöttek, a nemzeti himnusz éneklése közben két bombát vetettek. A teremben óriási tolongás keletkezett, amelyben két növendék súlyosan megsebesült.

— **Batthyány püspök beteg.** Gróf Batthyány Vilmos nyitrai püspöki koadjutor influenzás tüdőgyulladásban megbetegedett. Betegágyánál ott van gróf Batthyány Tivadar is, aki Budapestről utazott beteg őcsce meglátogatására.

— **Harcz az anarchisták ellen.** Az Egyesült-Államok kereskedelmi államtitkára utasította az összes bevándorlási hivatalokat, lépjenek érintkezésbe a rendőri hatóságokkal és detektiv-hivatalokkal és működjenek ezekkel közre abban, hogy megszabadsák az országot külföldi anarchistáktól és gonosztevőktől, akiket a bevándorlási törvény alapján deportálni lehet. Farley newyorki katolikus érsek följelentést tett a rendőrségnél, hogy levelet kapott, amelyben az anarchisták halálra ítélték azt mondják, hogy a halálos ítélet végrehajtását nem kerülheti ki. Gippóns kardinális is följelentést tett, hogy ugyanilyen fenyegetést kapott. A börzeépületbe nem bocsátanak be idegeneket, mert anarchista merénylettől félnek. A börze környékén szaporították a rendőrséget s az a rendőrbiztos, aki az anarchisták ellen való intézkedések megtételével van megbízva, szintén fenyegető leveleket kapott. Azt az embert, aki tegnap a csikágói rendőrfő ellen merényletet kísérelt meg, Auerbach Lázárnak hívják és Kisenevből való. A rendőrség letartóztatta hat bűntársát. Az anarchisták ellen, akik a csikágói polgármestert is meg akarták gyilkolni, valóságos hajóvadászlatot rendez a rendőrség. A „Daily News” jelentése szerint Csikágóban elhatározták az összes ismert anarchisták kiutasítását és az eddig követett enyhe politikának teljes megváltoztatását, mert ez a gyakorlat Csikágót egyik fészkevé tette az anarchisztikus bűntényeknek. Három száz anarchistát már letartóztattak. Forradalmi iratokat és beszédeket a rendőrség a jövőben szigorúan meg fog cenzurálni.

— **Csendélet Zágrábban.** Ma reggel négy órakor a Korzó-kávéházban, Zágráb város legelőkelőbb helyiségében verekedés támadt. Dr. Hermann, a kormánypart volt perusicsi jelöltje, nyugodtan beszélgetett az említett időben és helyen Domokos magyar illetőségű szobrászszal. Több rezolúcionista érzelmi diák addig provokálták az említetteket, amíg heves szóváltás keletkezett, amelyen az összes asztaloknál helyet foglaló vendégek részt vettek. Az egyik diák egyszerre csak megragadott egy pezsgősüveget és dr. Hermann felé dobta, akit azonban szerencsére nem talált el, hanem csak a kávéház nagy utcai ablakábláját zúzta össze. Miután egy rendőr megállapította a diák naciónlélját, a kávéház tulajdonos helyreállította a rendet.

— **A rendőrfőkapitány és a szociálisták.** Az államrendőrség főkapitánya kevés híján ezer oldalas kötetben számol be gróf Andrássy Gyula belügyminiszternek az 1906. esztendő szociálistikus munkás-mozgalmairól. Ez a bizalmas jelentés mindjárt az elején elmondja, hogy a magyarországi szociáldemokrata párt ismert taktikáját folytatta, általában felszinen tartotta az általános választói jog kérdését, támadta a koalícióban levő pártokat s élénken tiltakozott minden olyan kibontakozási terv ellen, amely nem az általános választói jog alapján épült föl. Ismerteti a jelentés a párt állásfoglalását az országgyűlés fölösztatásával szemben és az utcán, az agitációt a választások alkalmával és a szociáldemokrata kongresszust. A választásokon a párt 104 kerületben állított jelöltet, de ezekből csak 31 jogszerű jelölt maradt, mert a többség jelöléséhez a szükséges tíz választóval sem rendelkeztek. A párt bevétele saját kimutatás szerint 1905. márcziustól 1906. márcziusig 387.763 korona 54 fillér volt. Megemlékezik igen részletesen a jelentés az újjászervezett szociáldemokrata pártról is. Ismerteti a független szociálista párt megalakulását és működését, a földművelők gazdasági mozgalmát, az anarchizmus jelében született szindikalista mozgalom propagálását, a horvát és szlavonországi szociálista irányú munkás-mozgalmakat, a szakszervezeti mozgalmat. Igen részletesen szól a jelentés az összes bérmozgalmakról a fővárosban és a vidéken, valamint a mezőgazdasági munkások bérmozgalmairól is.

— **Hogyan akarták Stolypint meggyilkolni.** A Pétervárott február 16-án elfogott összeesküvők ellen folytatott vizsgálat kiderítette azt, hogy miképpen akarták Stolypint meggyilkolni. A merényletet a Mario Calvino név alatt szereplő nihilistának kellett volna elkövetnie, aki mint újságíró jutott be a duma épületébe. Calvinonak a miniszterek szobájában dinamitbombát kellett volna az asztalra csempészni és pedig Stolypin miniszterelnök tárczájába. A terv az volt, hogy a tárcza kinyitása alkalmával a bomba felrobbanjon és a miniszterelnököt megölje. Végre sikerült megállapítani annak a kivégzett terroristának a kiletét, akit eleinte Lebedinzev odesszai diáknak hittek s akit tudvalevőleg eleinte Mario Calvino olasz hírlaptudósítónak tartottak. A kivégzett terrorista igazi neve Feinberg s e név alatt Olaszországban naturalizáltatta magát. Származására nézve lengyel zsidó volt. Olaszországban megismerkedett Mario Calvino tanárral, akit rábeszélte, hogy menjen vele Oroszországba, ott kitűnő állást kaphat egy részvénytársaságnál. Calvino tanár ekkor utlevelet váltott, amelyet néhány nap múlva egy orosz forradalmárnő ellopott tőle.

— **Öngyilkos joghallgató.** A Tisztviselő-telepen a Delej-utca 11. számú házban borzalmas öngyilkoságot követett el ma reggel Botay György joghallgató. Botay nemrég jött fel Budapestre, ahol halálosan beleszeretett egy fiatal lányba, aki azonban nem visszonzta szerelmét. Ez keserítette el annyira a szerencsétlen embert, hogy halálra szánta magát. Ma reggel, amikor a házbeliék még aludtak, egy szublimát-pasztillát vett be, de amikor látta, hogy ennek nincs gyilkos hatása, elővette revolverét és azzal többször magára lőtt. A mentők szállították a Szent István-kórházba, ahol kevéssel azután, anélkül, hogy eszméletre tért volna, meghalt. Semmiféle levelet nem hagyott hátra. A gyászos esetről értesítették az ifjú vidéken lakó hozzátartozóit.

— **Sztrájkoló gabonamunkások.** A Dunagőzhajós-társaság vállalkozói, a Pollák és Schiff-czég kizárta a szervezett gabonamunkásokat, mire aztán ezek, valamint a fuvarosok bojkott alá helyezték a társulat összes munkálatait. A sztrájk ma reggel már teljes erővel kitört, még pedig a Dunagőzhajós-társaságra nézve igen kellemetlen időben. Mostanában a hajózás megindulásának idején naponta tíz-tizenöt teherhajó érkezik a fővárosba és jobbra a budapesti malmok számára hoz rakományt. Ezekből a teherhajókból most nem lehet kirakodni. Hir szerint a sztrájkolókat csatlakozásra izgatják a Duna mentén lévő többi hajóállomások munkásait is. A Dunagőzhajós-társaság igazgatósága napszamosokat fogadott föl a munka elvégzésére, de ezek a napszamosok közül a sztrájkolóktól való félelmében sokan nem mernek dolgozni. A sztrájkoló munkások ugyanis ahol tehetik, erőszakoskodnak, így ma a Nádor-utczában Császár József, Tóth Árpád és Hagymási László sztrájkoló gabonamunkások meglettek és kegyetlenül elverték Krta Fülöp gabonamunkást, mert nem lépett sztrájkba. Az erőszakoskodó munkásokat előállították a rendőrségen.

— **Császári szárnysegéd mint rabló.** Konstantinápoly Pera nevű külvárosában Bötzel nevű osztrák népiskolai tanítót tegnapelőtt éjjel néhány egyén megtámadta, megverte és kirabolta. A merénylők között van csodálatosképpen Talad bej szadados, császári szárnysegéd, Cserkessz Mehemmed basa hadosztályfőnök, a császári szárnysegéd fia is, akit különböző vizsgálatokkal és missziókkal szoktak megbízni. Ögróf Pallavicini nagykövet azonnal megfelelő erélyes lépéseket tett a bűnösök megbüntetésére iránt.

— **Lépfenés eset a vidéken.** A zemplénmegyei Alsó-Kürtvélyes községben Hella István, zempléni Moskovitz Géza uradalmi gépésze, a múlt héten gyanus tünetek között hirtelen megbetegedett. Családja orvost hivatott, aki azonban a bajt fel nem ismerte, hanem beszállította a beteget a nagymihályi kórházba. Ott Örley Ödön főorvos és Miklós Móríc sz orvosok vették kezelés alá, de hasztalanul, mert az orvosok lépfenét konstataáltak rajta s daczára a végzett műtétnek, a szerencsétlen ember meghalt. Valószínű, hogy a betegséget lépfenés marha húsának élvezése következtében kapta meg.

— **Farsang a lipótmezeli tébolydában.** Nemcsak a nagyvilág, hanem a lipótmezeli szomorú ház lakói is kivették a részüket a farsangból. A farsang alatt három nagy bál volt, farsang utolsó napján pedig valóságos művész-estélyt tartottak ott. A hangverseny számára megnyerte az igazgatóság Svastics Eugenia hangversenyének vezetőjét, aki művészetével valósággal elbűvölte a betegeket. Kivülre Christian Gizike zongoratanárnő és Horváth Kornél zongora- és cello-számokkal emelték az estély művészi értékét. A koncertet fényes lakoma követte, melynek elfogyasztása után cigányzene mellett kitűnő jókedvben folyt a táncz. Az estélyen előkelő vendégek is vettek részt és dr. Konrád Jenő, az intézet igazgatója az orvos- és tisztviselői karral egyetemben fáradihatlan szeretettel s ritka ügybuzgósággal mulattatta a betegeket, kik az este teljesen meglepedkeztek arról, hogy a Lipótmező lakói.

— **Szerencsétlenség az aszfalt-gyárban.** Ma déli egy óra után az Orczy-ut 34. szám alatt levő Magyar Általános Aszfaltgyárban tűz volt. Mialatt a munkások a nagy kátlanokban kátrányt forraltak, kifolyott a forró folyadék egy része, amittől felrobbant a benzol és tűz támadt. A közelben foglalatokodó munkások közül hárman megégtek. Nevezetesen Hudi István huszonkét éves napszamos és Halasi-Fischer Mór hetvenhat éves napszamos, akiket a mentők súlyos sebsülésekkel szállítottak a Szent István-kórházba, valamint Majer János harmincznégy éves munkás, aki nem akarta, hogy elvigyék. Mind a háromnak válságos az állapota. A helyszínén megjelent két kocszi a központi tűzorségről is, de nem akart dolgozni, mert mire odaértek, a munkások eloltották a tüzet.

— **Összetűzés csendőrökkel.** Petárda községben este tizenegy órakor a községi vendéglőben mulatoztak. A csendőriárség belépett a vendéglőbe és figyelmeztette a zajongókat, viselkedjenek csendesebben, különben is a záróra már elmúlt, menjenek haza. A borozó vendégek az ital hatása alatt ellenszegültek a csendőröknek s midőn ezek újból felhívták a távozásra őket, közülök többen kést ragadtak, nekimentek Csillag Ferencz őrsvezetőnek és súlyos sebet ejtettek rajta. Az őrsvezető vértől borítva, támolgott ki a korcsmából; a vendégek utána mentek és folyton ütlegelték. Ekkor az őrség másik két embere fegyvert használt, mire a támadók közül ketten golyótól találva, holtan összeestek. Többen megsebesültek. Az esetről táviratilag értesítették a székesfehérvári csendőrség vezetőségét, ahonnan holnap érkezik Petárdára egy csendőrhadbíró. A siklósi járásbíró részéről Frey Tivadar aljárásbíró érkezik oda a tényállás megállapítására.

— **Szerb író halála.** Mata vulij, a szerbek legnépszerűbb írója, ma déiben az utcán holtan rogyott össze. Halálát szívizélhűdés okozta. Mata vulij a dalmáciai Sebenicoban született.

— **A nemzetközi párbajellenes kongresszus Budapesten.** A nemzetközi párbajellenes kongresszus előkészítő-bizottsága tegnap este Desseffy Arisztidnak, a képviselőház elnöki tanácsosának elnöklésével az állami számvevőszék tanácstermében ülést tartott, a melyen véglegesen megállapították a kongresszus idejét. E szerint a kongresszus ez év június hó 3-tól 6-ig fogja tanácskozásait Budapesten tartani.

— **Házasságok.** Weisinger György eljegyezte Flits Emmyt Székesfehérvárról Budapesten. Fehér Sándor eljegyezte Spiegel Erzsit, Spiegel Jakab leányát Miskolcra.

— **Az otthon.** A merisori erdőipari-telepen Menegoni József olasz munkás nemrég megházasodott és Olaszországból hozott magának feleséget. Az asszonyka azonban nem tudta megszokni a magyar éghajlatot és a férjétől utilköltségre pénzt lopva, hazájába akart visszatérni. Ezt megtudta a férje és a szökésben lévő asszonyt utólréte és egy doronggal úgy febeültötte, hogy az szörnyethalt. A férj tettének következményeit látva, kést rántott és hasát felmetszette. Még élve szállították a dévai kórházba, de állapota reménytelen.

— **A játék vége.** Kézdivásárhelyen párbajosdít játszott két kis gimnázista, Intze István mérnök Béla és Kálmán nevű fia. A gyerekek az apjuk vadászfegyvereivel játszottak s az egyik oly szerencsétlenül sütötte el a fegyvert, hogy a serétek a nagyobbik fiu mellébe és fejébe fúrdtak. A fiu a halállal vívódik.

— **Együtt a halálba.** Fiumében megrázó szerelmi tragédia történt. Skrobokna Rikárd huszonegy éves magánhivatalnok megkérte Kolazio Jakab tekintélyes fiumei fakereskedő Noémi nevű leányát, a szülők azonban megtagadták. A fiatalok ezért öngyilkosságra szánták magukat. Tegnap este a fiatallembert szobájába bezárkóztak és Skrobokna a leányt agyonlőtte és azután önmagát lölte szíven. A lövésekre elősiető házbeliek holtan találták meg mindkettőjüket.

— **Megölte a villamos áram.** A külső Váci-uton borzalmas szerencsétlenséget okozott a villamos felső hálózata. Ma éjszaka gyanútlanul hajtott haza Schwartz Lajos bérkocsis, amikor az újpesti Wolfner-féle börgyár előtt hirtelen leszakadt a felső vezeték és a szegény embert lovával együtt agyonlőtte. A rendőrség nyomozást indított annak kiderítésére, hogy kit terhel a felelősség a halálos szerencsétlenségért.

— **Iskolaszéki ülés.** A VI. ker. I. sz. iskolaszék tegnap dr. Leitner Adolf országgyűlési képviselő elnöke alatt ülést tartott, melyben az iskolaszék alelnökévé Sretvizer Lajos szakfelfelügyelő igazgatót egyhangulag megválasztotta.

— **Halálos szerelm.** Fiumében megrendítő szerelmi tragédia játszódott le. Calozio Jakab gazdag fakereskedő Noémi leányának egy szegény kisbivatalnok, Scrobogna Riccardó udvarolt. A fiatalok szerelme reménytelen volt, mert a leány szülei nem akartak beleegyezni házasságukba. A leány felkereste Riccardót a lakásán s afölötti bánatukban, hogy nem lehetnek egymáséi, közös elhatározással mentek a halálba. Az ifjú bezárta az ajtót s revolverét a leány mellének szegezvén, két lövéssel megölte, a harmadik golyót pedig saját szívébe röpítette. Az elősiető házbeliek feltörték az ajtót, de csak a beállott halált konstatahálták.

— **Halálozások.** Dr. Hóman Ottónét Darányi Ignác miniszter nővérét ma délután kísérték örök nyugalomra a vízvárosi temetőben a fővárosi előkelő közönségnek nagy és őszinte részvétele mellett. A boldogulata Haypál Benő budai református lelkész bucsuztatta. A család részéről jelen voltak: Darányi Kálmán, Darányi Béla és Darányi Gyula. Ott voltak még: Szerényi József és Mezőssy Béla államtitkár, dr. Wlassics Gyula, a közigazgatási bíróság elnöke, Meskó László igazságügyi államtitkár, Bernáth Géza, a Kuria másodelnöke, Nagy Gábor, Kazy József, Szomias Lajos miniszteri tanácsosok, Németh József osztálytanácsos, Antal Gábor református püspök, Fülepp Kálmán főpolgármester, zempléni Moskovitz Géza, Márkus Miksa fűszerkesztő, Koós Jenő miniszteri titkár, Concha Győző egyetemi tanár, dr. Moskovitz Iván országgyűlési képviselő, dr. Hutya Ferencz, dr. Erdődy Béla, Cherven Flóris, Szücs István, Ferenczy Zoltán, Hajós Zsigmond.

Özvegy Lurja Adámé 68 éves korában meghalt Székesfehérváron. Az elhunytban dr. Lurja Aladár, a „Székesfehérvár és Vidéke” szerkesztője édesanyját gyászolja.

Rottenstein Herman, Mátészalka tekintélyes polgára e hónap 3-án hirtelen meghalt.

Báthory István 48-as honvéddhadnagy, aki a véres aradi utcai harcban kitüntette magát, ma 85 éves korában Aradon meghalt.

— **Örül, hogy nem halt meg.** Partek József lakatos-segéd szerelmi bánata miatt tegnap öngyilkosságot akart elkövetni. Éjszaka kiment a Margit-hídra, hogy onnan a Dunába vesse magát. A hid közepén, mintha csak fürödni akarna, szépen vetkőzni kezdett. Levette a kabátját, nadrágját, gondosan összehajtogatta, aztán keresztülhajolt a korláton, hogy a vízbe vesse magát. Ebben a pillanatban ért oda Apró Dániel rendőr, aki visszarántotta őt veszedelmes helyzetéből. Partek elmondta a rendőrnek, hogy meg akart halni, de boldog, hogy szándéka végrehajtásában megakadályozta. Aztán felöltötte a ruháit és jókedvűen indult hazafelé.

— **Lövöldöző rendőr.** Kárászi István 897-es számú rendőr ma este az Antal-utcában egy részeg embert igazolásra szólított. Az illető Egyed Imrénének nevezte magát és azt mondta, hogy az Antal-utca 20. számú házában lakik. A rendőr a részeg emberrel elment a megjelölt házba, ahol azonban azt az értesítést nyerte, hogy Egyed nem lakik ott. A rendőr elő akarta állítani, de az időközben összevesződött utcai tömeg nem engedte. Kárászi Istvánban ekkor felülkerekedett a rendőr-virtus és a lakók közé lőtt. A golyó Pálincás Ilona cselédleányt lábán találta és könnyű sérülést ejtett rajta. A sebesült leányt a mentők a Rókus-kórházba szállították.

x Fodor-féle vívóterem a Koronaherceg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordítanak a gyermektorna- és vívásra.

x Bob-hashajtó a legkellemebb, 10 fillér.

x Zászlók, czimerek minden kivételben kaphatók Linhart színházi festőnél és díszítőnél Budapest, VIII., Hunyadi-utca 27. szám. Árjegyzék ingyen.

x **Új czimbalmom.** Mogyoróssy Gyula hangszergyáros, Budapest, VIII., Kerepesi-ut 71. feltalálta az aczélszerkezettel czimbalmot s így a czimbalmot a legtekélyesebb hangszerek közé emelte. Bő ismeretést ingyen küld a feltaláló.

x **Röntgen-sugarakkal** a modern orvosi tudományban számos betegségnél kedvező hatást lehet elérni. Így fehérvérűség (lenkaemia), Basedow-féle betegség, a dűlmirigy (prostata) túltengése és bármely okból nem operálható rák vagy más rosszindulatú daganat esetében bevált a Röntgenezés. Ezenkívül sztrókelésztés czéljából (nőknél szakál vagy bajusz eltávolítása), makacs bőrbajoknál, hajhullás vagy kopaszságnál és bőrvizketegnél is jó eredménnyel kerülnek a Röntgen-sugarak alkalmazásba dr. Hönig Izsó elektroterápiai intézetében (Károly-körut 24.).

A csernovai zendülés.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, márczius 4.

A ma megkezdett tanukihallgatások azzal a pozitív eredménnyel jártak, hogy a csernovai vérfürdő nem igazán tótok pillanatnyi fölbuzdulásából keletkezett, hanem tervszerűen előkészített zendülést fojtottak vérbe a csendőr-fegyverek. Egy esperes és egy plébános vallomásából kitűnt, hogy Hlinka és hívei fanatikus dühvel készítették elő ezt a véres eseményt és a fölbujtott nép megölte volna a fölszentelésre kiküldött papokat, ha a csendőrök fegyverrel nem védik őket.

A fő tárgyalás mai harmadik napján Chudovszky Géza törvényszéki elnök délelőtt kilenc órakor nyitotta meg a folytatódó tárgyalást.

Pereszlyéni Zoltán rózsashegyi szolgabíró az első tanu, aki elmondta, hogy Andaházy főszolgabíró rendeletére a csendőrökkel Csernovára indult. Utközben találkozott a papok kocsiával. Együtt értek a falu bejáratához, ahol a nép eláta az utat. Lehetek ötszáz, akiket a csendőrök távozásra szólítottak föl. A tömeg utat nyitott a két kocsiak, de nyomban gyűrűvel fogta körül a két hintót. Mindez bámulatos gyorsan történt. Hirtelen revolverdörrenés hallatszott, mire a nép ordítva nekiugrott a csendőröknek és el akarta venni föllik a fegyvert. Minden oldalról közpör zudult s a papok kocsija valóságos kőbombázás alatt állott. A csendőrök látva, hogy a helyzet nagyon veszedelmes, löttek. A szolgabíró az egész zendülést tervszerűnek látja.

Az elnök: Miből következett erre?
Pereszlyéni: Egyebek közt abból, hogy valóságos közpör rögtönzött a tömeg. Ez másként nem történhetett, csak úgy, ha a köveket előzetesen garmadába gyűjtötték.

Az elnök: Ej, hiszen Csernován van kő az utcákon elég.

Pereszlyéni: Azon a helyen nincs. Legálabb olyan sok nincs kéznél és különösen olyan, amely dobásra alkalmas. A köveket okvetlenül össze kellett gyűjteniük, mert másként elképzelhetetlen az a borzalmas köstrom.

Az elnök: A csendőrség sortüze után mi történt?

Pereszlyéni: A papság és én visszajöttünk Rózsashegyre. A nép nem jött utánunk. Megjegyzem még, hogy a borzalmas eset alig pár pillanat alatt ment végbe. A falu bejáratához való érkezésünk és a sortüz közt legfőbb másfél perc mulhatott el. Andaházy főszolgabíró is sejtette a veszedelmet, mert előző este azt a tanácsot adta a papoknak, hogy ne menjenek ki Csernovára.

Ezután Pazurik Márton esperest, liskófalvi plébánost hallgatták ki.

Pazurik esperes tanuvallomását a fölszentelést megelőző haljólslatu hírek ismertetésével kezdi. Előadja, hogy a csernovai lakosság három kérvényt adott be a templom fölszentelése végett Párvy püspökhöz. Az első kérvényben csak magát a fölszentelést kérte, de csakhamar megpótolta azt egy újabb kérvénnyel, hogy a fölszentelő pap lehetőleg Hlinka legyen. Már a harmadik kérvényben azt követelte a nép a püspöktől, aki Hlinkát felüggesztette, hogy daczára ennek, okvetlenül Hlinkát bizza meg a templomavatással. Párvy püspök október 20-ára tüzte ki a fölszentelést, amelyet Kusinszky kanonokra bízott. A kanonok azonban értesített engem, hogy nem jön. Ez okból a dolog úgy módosult, hogy a fölszentelést én és Fischer, rózsashegyi plébános fogjuk végezni. Megbeszéljük, hogy kimegyünk 27-én Csernovára és tudatjuk a néppel, hogy nem október 21-én — tehát egy héttel előbb — anonim lesz fölszentelés, de ha akarják, mink fölszenteljük a templomot.

Az elnök: Honnan ítélte szükségesnek a fölszentelést e feltételhez kötni?

Pazurik: Hallatszottak a fenyegetések. És

levelet kaptam, amelyben azzal fenyegettek, hogy ha Hlinka nélkül merek kimenni a fölszentelésre, agyon fognak verni.

Az elnök: A szolgabíró ur revolverlövését hallott a zendülés alkalmával. Nem tudja, honnét löttek?

Pazurik: Én nem hallottam a revolverlövését, különben is óriási zsvaj volt. Hozzájárulok a szolgabíró ur azon meggyőződéséhez, hogy a zendülés izgatás által tervszerűen előkészített.

Fischer József rózsashegyi plébános-helyettes, a következő tanu szintén ismerteti az előzményeket.

— Az egész lázadás Hlinka műve, őt terheli a felelősség a vérengzésért.

Az elnök: Hogy történt a dolog?

Fischer: Mikor a templom elé értünk, a csendőrök helyet cseláltak a tömegben a kocsiaknak. Ez nem sikerült, mert a sokaság ellenszegült. Néhányan megragadták a kocsi. Hirtelen éles fütty hallatszott. Tisztán emlékszem rá. Az az érzésem volt, hogy ez megbeszél jel a támadásra, mert közvetlen utána következett a közpör. A nép között lövés dördült el. Ezt határozottan állítom.

Az elnök: Ön szerint mulhatatlanul szükség volt a sortüze?

A tanu: Erős meggyőződésem, hogy fegyverhasználat nélkül mi is, meg a csendőrség is elpusztult volna.

Az elnök: És mi történt a lövés után?

A tanu: A sokaság ijedten futott szét minden irányba. Azután már nem is kísérhettem közülik senkit sem figyelemmel.

Az elnök: Önben tehát a tervszerűség hatását keltette a zendülés?

A tanu: Véleményem szerint előre megbeszél támadás volt.

Az elnök: Mit tud arról, hogy Hlinka a helységben izgatott?

A tanu: Egy dolgot említhetek fel. Hallottam róla, hogy Hlinka körülbelül egy hónappal a zavargás előtt, tehát ugy tavaly szeptember vége felé ezeket mondotta a faluban:

— Vér fog folyni, ha nélkülüm csinálják a felszentelést...

Az elnök: Kitéll hallotta ezt?

A tanu: Nem emlékezem már rá, de határozottan kijelentem, hogy hallottam valakitől.

Az elnök: Mivel déli tizenkét órára jár az idő, félbeszakítja a kihallgatást és felfüggeszti a tárgyalást.

A délutáni tárgyaláson Hradszky Károly városi pénztáros előadja, hogy október 20-án Hlinka Anna és Kósa Jánosné a városházán voltak adót fizetni, amikor szobakerült a templomszentelés. Utóbbi ekkor hangzott, hogy csak merészellen valaki Csernovára jönni, akkor vér folyik. Tanu figyelmeztette Kósa Jánosné, hogy nyilatkozata miatt bajba kerülhet, mire Kósané azt felelte, hogy a börtön az emberek számára van. Tanu meghiteltetik.

Kroner Béla városi jegyző Hradszkyval egybehangzó vallomást tesz. Elandja, hogy a csernovaiak csak abban az esetben akartak beleegyezni a templom felszentelésébe, ha a püspök Hlinkát hivatalába visszahelyezi és neki a templom felszentelésénél bizonyos funkciót biztosít. Tanu a törvényszék meghitelteti.

Faith István tanító október 20-án Holdosival járt Csernován s ekkor látta, hogy az asszonyok kiabáltak, hogy senki se merészkedjék a templomhoz menni, mert vér folyik. Hlinka Anna a kiabáló asszonyok közt volt. A tanu meghiteltetését elrendelték s a tárgyalást holnapra halasztották.

DR. HÖNIG IZSÓ

Elektroterápiai és Röntgen-

Intézet. Elektromágneses gyógyítás

Budapest, IV. Károly-körut 24. sz. I. em. Lift

Telefon 102-39.

Gyógytényezők:
Elektromágneses gyógyítás.
Röntgen sugarakkal való kezelés.
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).
Kék fényvaló kezelés.
Villamos hőfürdők (Elektrotherm).
Villamos fényfürdők.
Villamos massage (Vibratio).
Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.
Villamos vízfürdők.
Szénsavas fürdők.
Főbb javallatokat:
Általános idegesség (neurasthenia, hysteria).
— Rendelés d. o. 8-11-ig, d. u. 2-6-ig. —
Kezelés egész napon át. — Kívánatra prospektus

Időgyengésségi állapotok

Almatlanság.

Hűdés (Paralysis).

Idegfájdalmak, idegszabák

(Neuralgiák, ischias).

Gerincvelősorvadás (Tabes.)

Szívbetegségek.

Véredényelmeszesedés,

Köszvény és csuz (Rheuma, huygysavas lerakódás

sok, izületi és csontba-

jak.)

Székrekedés.

Anyagcserebajok. (Diabé-

czukorhaj, vérszegénység,

Bőrbajok. Bőrvizketeg

Hajbetegségek (Hajhullás

kopaszság.)

Aranyeres csomók.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) **Filharmonikus hangverseny.** A mai hangversenyt klasszikus akkordok vezették be. A y d n 5-ik szimfóniájának nagyszerű világossága és finom derűje egy naiv, bájos kor hangulatába stilizálták a hallgatót. Először játszották nálunk ezt a gyönyörű alkotást. Magyar újdonságként a mai hangversenynek Antalffy-Zsirus Dezső „Magyar suit“-je szerepelt. Koessler mester fiatal tanítványa szolid talajon építi föl közléseit, melyekben van szív és itt-ott tartalombeli érték is. Nem akar nagyot, de körülbelül meg is közelíti eredményei szándékait. Művét, mely hangulatát a katonaleletből meríti, kellő méltánnyal fogadta a közönség. A hangverseny befejező száma Strauss Richárdnak már nálunk előadott „Don Juan“ című szimfóniai költeménye volt; ennek az érdekes műnek izgalmas szépségei ma is erősen szuggesztív hatást gyakoroltak a hallgatóságra. Szólószereplője az estnek ezúttal magyar művész: Kasicsné-Durigó Ilona volt. A rokonszenves fiatal énekesnő Händel „Ezio“-áriáján kívül több dalt énekelt. Szép mezzoszoprán hangját erősen alapozott énektudása segíti érvényre és előadása is diszkrétan előkelő és lélekkel teljes. Szép sikere volt. A mai hangverseny különben különösebb emóciókat nem nyújtott a közönségnek, mely azonban Kerner István művészetét ezúttal is méltánnyal résziesítette.

(*) **Déri Kálmán képe.** Egy régóta idegenbe szakadt s itthon név szerint is alig ismert festő állította ki műveit a Könyves Kálmán szalonjában. Az új ismeretséget nem mondhatjuk izgalmasnak. Déri Kálmán legtöbb képén a husz év előtti müncheni — már akkor is akadémikus — festés közepes művelője, aki az akkori pikúrban döntő szerepet játszó technikai készség dolgában sem vitte „professzori“ magaslatra. Érdekes azonban, hogy legszárazabb képei között találunk egy-egy képre, még inkább kép-részletre, mely friss impresszionisztikus meglátást árul el. Valószínűleg újabb képei ezek a — nagyobb részt csendéletet ábrázoló — képek s ha így van, akkor az ilyen meglepő fejlődésre képes művésztől még érdekes dolgokat várhatunk. — A Könyves Kálmán termeiben volt alkalmunk megtekinteni egy grafikus művekből álló kollekciót is, melyet egy berlini kiállításra gyűjtött össze Olgyai Viktor, a Mintarajziskola grafikai tanára. Az ő nagy grafikai tudását már növendékeinek feltűnő eredményeiből ismerjük; bámulatos, hogy milyen finom hatásokat tud kihozni egy-egy fejletlenebb művész is a grafika véletleneiből. Rauscher Lajos és Olgyai Viktor egy-egy új technikát kíván Berlinben bemutatni. Érdekesnek és praktikusnak látszik mind a kettő és bővebb megbeszélésre volna érdemes. A gyűjtemény egyébként Doby Jenő, Faragó József, Vadász Miklós, Székely Andor, Zichy István, Conrad Gyula és mások műveiből áll és egészében szép sikert ígér a magyar grafikanak. (B-s.)

(*) **Ujházy ünneplése.** A „mester“-t kitüntetésére alkalmából minden oldalról érik az üdvözlések. A többek közt Wlassics Gyula, a közigazgatási bíróság elnöke, a következő levelet intézte hozzá:

Igen tisztelt Barátom! A királyi kitüntetés alkalmából fogadja legmelegebb üdvözlésem. Mint mestere a színművészetnek és az új színművészeti nemzedékek kiképzésének, bőven kiérdemelte a legfelsőbb kitüntetést, melyet osztatlan, egyhangú lelkesedéssel fogad Magyarország egész értelmisége. Kitűnő tisztelettel, régi barátja és híve Wlassics.

Somló Sándor, a Nemzeti Színház igazgatója ebben a levélben gratulál a mesternek:

Igen tisztelt Mester! Szívem minden szeretettel és örömmel fordulok hozzád, legfelsőbb helyről jött magas kitüntetésed alkalmából, hogy a magam és a Nemzeti Színház minden tagjának igaz, szívből jövő jókívánságait előttem tolmácsoljam s annak a csodálatnak, megbecsülésnek és szeretetnek, amelyet irántad mindannyian érzünk, ezen az örömnapon is kifejezést adjunk. A te kitüntetésed dísz és büszkesége a Nemzeti Színháznak is, amelynek színpadját a te utólrhetetlen művészeted évtizedek óta teszi értékes és becsültté. Adja a mindenható, hogy még sok esztendeig gyönyörködhessünk ebben az örökifjú, igaz művészetben, hogy még nemzedékek kedveskedjenek azokért a művészi ideálokért, amelyek

ket színpadon és a tanári székből hirdetsz s légy élő büszkesége ennek az intézetnek, amelynek minden tagját a csodálat mellett az igaz szeretet érzései is fűznek hozzád. Fogadd még egyszer őszinte jó kívánságaimat és nagyrabecsülésem nyilvánítását. Somló Sándor, a Nemzeti Színház igazgatója.

A művészt nemcsak Magyarországból, de a külföld nagy színészei és irodalmi előkelőségei közül is számosan keresték föl üdvözléssel, jó kívánságokkal.

(*) **Traumulus.** A Vigszínház igazgatósága tervbe vette Holz és Jerschke Traumulus című négyfelvonásos színművét az előadását, amelynek az összes német színpadokon nagy sikere volt és amelyet a berlini Lessingtheater személyzete Budapesten is eljátszott már. A darabot az eredeti cím meghagyásával Szabóné Hann Peppi már le is fordította magyarra.

(*) **Molnár Ferencz felolvasása.** Molnár Ferencz íróársunk „Utazás „Az ördög“ körül“ címmel holnap, csütörtökön este fél 9 órakor tartja meg felolvasását a Lipótvárosi Kaszinóban. A felolvasás után lakoma lesz az író tiszteletére.

(*) **Malonyay Dezső előadása.** A Nemzeti Szalonban Bosznay István kiállításának alkalmából nagy érdekű előadást tartott ma este Malonyay Dezső, aki a székely nép életét ismertette. A neves író oktatva szórakoztató előadására zsufolásig megtelt a Nemzeti Szalon nagyterme s az előadás végeztével a főváros előkelő társadalmát képviselő közönség lelkes tüntetésben adott kifejezést érdeklődésének.

(*) **Thália-társaság.** A Thália-társaság most indul harmadik vidéki körútjára, minthogy a hatóságok, megfoghatatlan okoknál fogva, még mindig késnek a határozathozattal és így a fővárosban még nem kezdehetik meg működésüket. A társaság első állomása Nagykanizsa, ahol négy előadást fognak tartani. Az előadások iránt oly nagy az érdeklődés, hogy az összes jegyek már elővételben elkeltek. Nagykanizsáról a Thália Zalaegerszegre, Szombathelyre, Veszprémbe és Pécsre megy. Mindenütt nagy érdeklődés előzi meg a kiváló művész társaság érkezését.

(*) **Jóteköny zeneszerző.** Manhenn Mariska zeneszerző „Voltam én is boldog“ című magyar dalának jóvedelmét, mely a fiatal művésznőnek tizenkilenczedik műve, a tudóverszesek szanatóriumának javára ajánlotta fel. A jóteköny szerzőnek ez a szép dala már oly népszerűsége tett szert, hogy eladási árából több száz korona jutott a szanatórium-alap javára.

(*) **Bernstein-darab az Intim-Színházban.** Szombaton mutatja be az Intim-Színház Henry Bernstein, a Tolvaj és Baccarat szerzőjének új színjátékát, melynek címe „Az én szabóm“. Addig a műsor leg-sikeresebb darabjai kerülnek színre a különösen hőlgyek által látogatott színházban.

(*) **Kamarazene-matiné.** A Magyar Vasuti és Hajózási Klub e hó 8-án (vasárnap) délelőtt 11 órakor tartja IV. (ezidén utolsó) kamarazene-matinéját, melyen Beethoven Es-dúr négyese és Mendelssohn D-moll zongorahármasa kerül előadásra. Előbbit Goldmark Sándorné, Rappaport Ernő, Goldmark Sándor és Erdélyi Sándor, utóbbit pedig Scheiberné Patai Berta (zongora), Palotayné Békei Józsa (hegedű) és Camera Bianca (cello) adják elő. A két mű között Kollynayné Pichler Olga dalénekesnő Sámson és Delila nagy áriáját és néhány műdalt fog énekelni.

FŐVÁROS.

A főváros közgyűlése.

— A költségelirányzat tárgyalása. —

Budapest, márczius 4.

— Azok, akik a főváros mai közgyűlésétől különösebb izgalmat, a nézetek szenvedélyes összefirközését várták, alaposan csalódtak. Amint tegnapi számunkban megírtuk, a közgyűlés időtartama rövidnek bizonyult ahhoz, hogy az adóemelési kérdésnek tárgyalásába belekezdjenek. Ezzel pedig elröppent a mai közgyűlés érdekessége, amiért zsufolásig megteltek a városatyák padsorai és minden talpalattnyi hely a közönség karzatán, ahol a tisztviselők domináltak.

A főváros költségelirányzatának tárgyalása teljesen okkupálta a mai ülést, mely Márkus Józsefnek, a főváros volt főpolgármesterének komoly, méltóságteles beszédében kulminált. A közgyűlés minden egyes tagja érezte, hogy szükség volt erre a beszédre, mely az egyéni tekintély súlyával és

a leghivatottabb szakember objektivitásával figyelemztette a gyülekezetet arra a kötelességre, melyet a testületi komolyság, a város önzetlen szeretete és a hazafiasság diktálnak.

Talán csak dr. Ballagi Aladár országgyűlési képviselő és egyetemi tanár ur volt az egyetlen, aki semmi megszívlelésre valót sem talált Márkus József felszólalásában és alkalmasnak találta a pillanatot, hogy külön- és magánvéleményét hangoztassa a sajtó ellen, melyre egy állítását igazolandó, Márkus József hivatkozott. Természetes, hogy a közgyűlés éppen úgy napirendre tért a tanár ur magánvéleménye felett, mint ahogyan megteszi a sajtó is, mely éppen eléggé tisztában van dr. Ballagi Aladárral, hogy sem róla még különvéleménnyel is farsztaná magát.

Ettől a jelentéktelen incidensből eltekintve az ülés zavartalanul folyt le.

Részletes tudósításunk a következő:

Fülepp Kálmán főpolgármester elnök megnyitva az ülést, az időközben érkezett miniszteri leiratokat Földváry Antal főjegyző terjesztette elő, aki előadta továbbá Erős Sándor bizottsági tagnak a munkaházakra vonatkozó indítványát is. Dr. Szabonyi Antal kívánja, hogy a költségelirányzat mai tárgyalását halasztsák el, hogy a tanácsi előterjesztés tanulmányozására kellő idő maradjon.

Bárczy István polgármester szerint a felszólaló tévedésben van. Mert a tanács javaslatát a kellő időben sokszorosították, a budgettel együtt megküldötték a bizottsági tagoknak és közszemlére tették ki. Tehát a tanács részletes jelentése ma tárgyalható és semmiféle ok sincs reá, hogy elhalasztsák.

Az elnök: A magam részéről akadályt nem látok arra nézve, hogy a tárgyalást megtartsák. Az, hogy a tanács bizonyos változtatást tett, nem lehet erre ok. Elrendeli a szavazást. A közgyűlés az elhalasztás ellen szavaz.

Ezek után Bódy Tivadar tanácsos terjesztette elő a költségelirányzat-tervezetet, amelyet már részletesen ismertettünk. A tárgyalás menetére nézve felszólaltak: Vázsonyi Vilmos, Márkus József főrendiházi tag, Bárczy István polgármester, Eulenberg Salamon és az elnök s aztán rátértek az általánosságban való megvitatásra.

Az első felszólaló Baránszky Gyula volt, aki után Eulenberg Salamon indítványokat nyújt be, egyrészt a takarékoság keresztülvitele céljából, másrészt az iránt, hogy kerestessenek meg a módokat az új jövedelmi források szerzésére. A költség-elirányzatot különben elfogadja.

Vajgand József az adófélelemeléshez semmiféle formában nem járul hozzá és ezért a költségvetést el nem fogadja.

Márkus József főrendiházi tag, reámutat arra, hogy a deficit fokozatosan, évről-évre növekszik. Már 1901-ben kétféle hiány mutatkozott, az idén négy millióra növekedett, a tavalyi két és fél millióval szemben. Ha a bevételek fejeteit nézzük, alig egy-kettőben találunk némi emelkedést. A nagy deficit mellett, a hiányt még 900.000 koronával növeli az a körülmény, hogy azt a 4½ milliót nem fizették vissza (részletekben), amelyet kamatnélküli előlegként vettek föl a kölcsön-pénzekből. Rámutat még sok hibára és hiányosságra, amely a főváros háztartása körül mutatkozik. Mindezek okozzák, hogy a háztartásnak helyzete, ha nem is vészes, de minden esetre súlyos. Igen nagy terhet ró a fővárosra, hogy az erején tulmenő beruházásokra vállalkozott és olyan kisajátítások megtételére, amelyek teljesítése nem az ő feladata volt. Foglalkozik ezután a helyzet orvoslásának lehetséges módjaival. Meggyőződése szerint sok a felesleges munkaerő a hivatalokban. A hivatalfőnökök ne abban keressék az ambíciójukat, hogy a hivatalnokok egész légiójával vegyék körül magukat, hanem abban, hogy minél több eredményes munkát végezzenek. (Helyeslés és taps.) Több mint egy esztendeje — ugymond azután — hogy a kormány kilátásba helyezte az állami támogatást. A lapok azt írják, hogy az ígért teljesítése azért késik, mert egyes képviselők ellenséges indulattal viseltetnek a főváros iránt, mondván, hogy a főváros nem tette meg kötelességét a nemzeti ellátás idején. Ezt írták a lapok s nincs oka, hogy kételkedjék benne. Jó, hogy itt látja Ballagit...

Ballagi: Nekem a lapokról különvéleményem van!

Márkus: ... legalább megkérdezhetem tőle, igaz-e, hogy ő engem méltatlannak bélyegzett arra, hogy a főváros érdekeit a főrendiházban képviselhessem.

Ballagi: Ön nem olvasta a beszédem hiteles szövegét!

Márkus: A főváros tisztviselői megtették hazafias kötelességüket s amikor látták, hogy hivataluk összeütkezésbe kerül hazafias meggyőződésükkel, otthagyták a helyüket. Ő bizik a kormány jóindulatában és éppen ezért kérelmet intézne hozzá, hogy hártsa el az utjában lévő akadályokat és ugye keresztül lehetőleg gyorsan az állami támoga-

tást. Végre igénybe óhajtja venni a főváros polgárságának áldozatkészségét. A községi adó felemelése körül felmerült ellentéteket nagyon szeretné összeegyeztetni, annyival is inkább, mert ez eminens érdeke volna a fővárosnak, különösen most, amikor egy nagyobb kölcsön felvétele előtt áll. Elszorult szívvel látja, hogy a türelmetlenség mindjobban tért hódít a törvényhatóságban. Veszedelmes ut ez. Térjenek le róla. Folytassák a nemes harcot, de nem a gyűlölködés, a gyanúsítás fegyverével, hanem a kölcsönös megbecsüléssel, egymás véleményének tiszteletben tartásával. Elfogadja a költségvetést. (Hosszantartó éljenzés, taps.)

Ballagi Aladár személyes kérdésben szólalt fel. Odairányítja szavait, hogy ő csak azt mondotta, hogy Márkus József a politikai multjánál fogva alkalmatlan arra, hogy a közgyűlési függetlenségi pártot a főrendiházban képviselje.

Az elnök ekkor öt percre felfüggesztette a közgyűlést.

A szünet után az elnök elrendelte a szavazást arról, hogy vajon általánosságban elfogadják-e a közgyűlés a költség-előirányzatot, vagy sem.

A nagy többség az elfogadás mellett állott fel. Eulenberg Salamon indítványait kiadták a tanácsnak. A költség-előirányzat részletes tárgyalása pénteken délután négy órakor lesz.

A közgyűlés első napja ezzel fél nyolcz órakor véget ért.

(A főváros az általános adóemelés mellett. A főváros tanácsa mai ülésében foglalkozott az adóemelés kérdésével és a mentesítés mellőzésével az általános adóemelés mellett döntött. A tanács határozata nagy meglepetést keltett. A határozatról a polgármesteri hivatal a következő hivatalos kommunikát adta ki:

A tanács a főváros háztartásának rendezését a fenforgó körülmények között továbbra el nem ódázható sürgős szükségnek tartja. És miután ezt a célt a székesfőváros törvényhatósága feltétlen bizonyossággal és minden további tárgyalás nélkül csak a községi pótdadónak a meglévő alakban való egyszerű felemelésével érheti el, javasoljuk; mondja ki a közgyűlés, hogy a községi pótdadót a folyó évre 33 százalékkal állapítja meg.

(Kormánysegély a főváros iskoláinak. Gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter értesítette a főváros hatóságát, hogy a székesfővárosi községi elemi iskolák 1907. évi fentartása szükségleteinek részben való fedezésére 60.000 koronát engedélyezett.

EGYESÜLETEK.

(—) A Lipótvárosi Kaszinó közgyűlése. A Lipótvárosi Kaszinó ezidei rendes évi közgyűlését báró Bánffy Dezső elnöklete alatt március 22-én, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja meg saját helyiségében.

(—) Geológiai előadás. A Magyar Földtani Társulat ma délután tartott szakülésén Treitz Péter osztálygeológus a románia és oroszországi sík területkentalajtani szempontból tett megfigyeléseit ismertette érdekes előadás keretében.

Nyilt-tér

(E rovatban közliértékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség)

KALOGÉN
BRÁZAY SÖSBORSZESZ
FOGKRÉMA LEGJOBB

A Baross kávéházban
(József-körút 45) alatt rendezett

Képművészeti kiállításból

még megmaradt 60 darab kép és vázlatok

a félárban

ma szerdán egész nap este 10-ig elvihetők.

INFLUENZA UTÁN!

Kimerült erők gyors visszaszerzésére orvosok részéről legjobban ajánljatik

Serravallo Chna-bor
vassal.

KALIPTAS

a legújabb és már is a legkedveltebb fogpép

Rapható: **MÜLLER J. L.** és társai

Budapest, IV., Koronaheroz-utca, 2.

Yógyszerészi, fogorvosi és finomabb üzletekben.

Kis tubus 10 fillér. Nagy tubus 1 korona. **Fogpép**

OVSZEREK

Gummi és halhólyag, 80% engedmény tucatszámra 1-10 forintig. Capot-American rövid, 2-3 forintig. Mintagyűjtemény (25 db) a legfinomabb minőség urak részére 5 forint. Irrigator, felszerelve 2-5 forintig. Diana-övek, legfinomabb 2.50, 3.-, 3.50 forint. Minden megrendelésnél 80% engedmény. Arjegyzők ingyen.

Rothauser M. Ignác és Fia

Budapest, VI., Deák-tér 6. sz.

Anker-udvar (Király-utca sarkán.)

TÖRVÉNYSZÉK.

§ Apagyilkosság. Közel két évvel ezelőtt történt Tápó-Bicskén, hogy id. Kovács Benjámint földesgazda nyomtalanul eltűnt a tanyájáról, amelyen fiával, ifj. Kovács Benjáminnal együtt gazdálkodott. A fiu azt beszélte, hogy atyja az irsai vásárra ment el s azóta nem tért vissza. A széleskörű nyomozás nem tudott eredményre vezetni s utóbb valónak vette a fiu elbeszélését. A nagyapának, Kovács Istvánnak azonban gyanusnak tűnt fel a dolog s másfél év múlva büntető feljelentést tett id. Kovács Benjámint eltiltése miatt a csendőrségnél. A csendőrök újból megindították a nyomozást s csakhamar kiderült, hogy id. Kovács Benjámint a fia tette el láb alól. Kiderült, hogy az apa már régóta ellenséges viszonyban állott a fiával, aki azért haragudott meg atyjára, mert ez a tanyát el akarta adni. A fiu, hogy megakadályozza atyja szándékát, elment Czegléden lakó nagyszüleihez s ezeket kérte meg, hogy beszéljék le atyját az eladásról. A nagyszülei el is mentek a szentpálhegyi tanyára, de néhány napi kapacitálás után eredménytelenül mentek vissza Czeglédre. A nagyszülei távozása után pár nap múlva 1906. május 12-én — a fiu újból szóváltásba elegyedett a tanyaeladás miatt apjával. Az öreg Kovács ingerültségében rákiáltott a fiára, hogy hallgasson el, mert agyonlővi. A fiu erre hirtelen lekapta a falról a seréttel töltött fegyvert s azzal közvetlen közből mellbe lötte az édes apját. A lövés után id. Kovács Benjámint összeesett. A fiu erre a puskatusával addig verte a vérében fetregő öreg ember fejét, míg az kiszivedett. A holttestet azután kivonszolta a tanya istállójába s ott elásta. A pestvidéki törvényszék esküdttörvénye Verebely táblai bíró elnöklete alatt ma vonta felelősségre Kovács Benjámint apagyilkosság büntetése címén. A tárgyaláson, melyen a vádat dr. Szöllősy kir. ügyész képviselte, a vádlottat pedig dr. Baumfeld Lajos ügyvéd védte, Kovács Benjámint ma is beismerésben volt. Elmondta, hogy az összeveszésnél apja kapta le a fegyvert s őt akarta agyonlőni. Ő azonban kikapta kezéből a töltött fegyvert, amely véletlenül elsüljt s atyját halálra sebezte. Mikor az öreg elesett, még fekvő hely-

zetében is kapkodott a fegyver felé, mire ő kétszer a homlokára csapott az öregnek. A nagyszülei kihallgatásával, akik a tanyaeladásra nézve vallottak, a bizonyítási eljárás véget ért. A délutáni folytatódó tárgyaláson a kérdések szövegének felolvasása után a perbeszédre került a sor. Az esküdtek büntetésnek mondották ki Kovács Benjámint a felmenő ágbeli rokonon erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés büntetében s ezért a bíróság a vádlottat hét évi fegyházra ítélte. A vádlott és védője semmisségi panasszal éltek.

§ A Magyar Jogászegyletnek minap Nagy Dezső orsz. képviselő elnöklésével tartott ülésében dr. Szilágyi Károly törvényszéki bíró, egyetemi m. tanár ismertette az osztrák polgári törvénykönyv novella-javaslatát. Az ülésen nagyszámú elékelő jogászközönség jelent meg, mely az előadónak ismertető kritikái fejtegetéseit nagy érdeklődéssel és tetszéssel fogadta. Az előadás után dr. Szilágyi Artúr Károly ismertette a budapesti kerületi árvabizottságok szervezését.

§ Letartóztatott bankárok. A budapesti kir. tábla első büntető tanácsa tegnap és ma foglalkozott a letartóztatott Kardos Árpád, Kardos Géza és Kardos Zoltán János bankigazgatók terjedelmes felfolyomódásával, akik ellen a budapesti büntetőtörvényszék vádtanácsa hűtlen kezeléssel büntetése miatt a büntetés-gálatallal együtt a vizsgálati fogságot is elrendelte. A királyi tábla Frenreisz István elnöklésével Eördögfi András bíró előadása után elutasította a felfolyomódást s így a vádlottak tovább is fogva maradnak.

§ Felmentett váltóhamisító. A temesvári tábla ma érdekes felmentő ítéletet hozott. Szeics Lászlár jarkovaci földbérlőt a pancsovai törvényszék két évi börtönrre ítélte, mert egy váltót százról százhusz koronára igazított ki. A tábla mai ülésén Repaszky Béla főügyész helyettes csatlakozott Hajdu Frigyes védő érveivel, mire vádlottat felmentették.

KÖZGAZDASÁG.

A D. G. H. T. osztaléka. Ma a bécsi tőzsdén híre járt, hogy a Dunagőzhajózási Társaság a lefolyt évre öt koronával nagyobb osztalékot fog fizetni, vagyis 42 helyett 47 koronát. Ezt a tőzsdéi becslést azután nyomon követte a társaság részvényeinek néhány koronás áremelkedése, nagyobb mozgalmat azonban e hír Bécsben nem váltott ki, annál kevésbé nálunk, hol a D. G. H. T. részvények jegyzése tisztán névleges s üzlet alig van bennük. Az állítólagos kedvezőbb osztalékot a börzei körök a lefolyt év jobb üzlet-eredményeinek tudják be.

Uj sóhivatal Aradon. A pénzügyminisztérium leiratot intézett az aradi pénzügyigazgatósághoz, amelyben értesíti, hogy az aradi sóhivatal új helyiségeit a pénzügyi palota üresen álló telekrészén építsék föl. Az építkezéshez még e hó folyamán hozzálátnak.

A Romániai Fakivitel R. T. üzletének átruházása. Az ugynevezett Steinhercz-ügyről ezuttal más formában esett ismét szó fakereskedelmi körökben. Ismeretes, hogy a korábban a Steinhercz B. cég által birt hg. Ghika-féle darmanesti erdőüzlet átment a sok huzavona után megalakult Romániai Fakivitel R. T. tulajdonába, mely társasággal együtt azt is célozták, hogy a hitelezőket az új társaság részvényeivel elégtessék ki. A hitelezők közül azonban csak a nagyobbak fogadták el ezt a módot, míg néhány hitelező — amint megirtuk — Steinhercz ellen fordult váltóperekkel, noha annak, miután a legjelentékenyebb üzlet a részvénytársaság kezébe ment át, alig van valamije, amiből kielégítheti a hitelezőit. Azonban a részvénytársaságnak sincsen teljesen rendben a dolga. Hire jár, hogy Ghika herczeg ragaszkodik ahhoz, hogy a társaság cégét Romániában is bejegyeztesse, hogy ő mint román társasággal kösse meg az üzletet. Ennél sokkal érdekesebb azonban az a másik hír, hogy a Ghika-féle üzletre most ismét az Austro-Orientalische Handelsgesellschaft, a Steinhercz cég legnagyobb hitelezője aspirál s át akarja venni a szóban forgó üzletet, amint azt már egyszer meg akarta csinálni a többi hitelező megkerülésével. Ugy látszik, a kétféle verzió között lesz valami összefüggés s nem lehetetlen, hogy az Austro-Orientalische keze van ismét a dologban s az ő érdeke, hogy a Ghika-féle megegyezés ne sikerüljön, miután akkor az ő kezére juthatna ez a jó üzlet.

Az osztályorsjáték mai húzása a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

40.000 koronát nyert: 26817.
25.000 koronát nyert: 36740.
3000 koronát nyertek: 85922 97381 103570.
2000 koronát nyertek: 7029 14884 99256 113169

116122.
1000 koronát nyertek: 1852 9478 12607 34632 39099.

500 koronát nyertek: 5641 8875 9261 11843 12001 16451 16578 18938 18985 20415 20885 21886 26288 25665 25869 28341 29026 32859 34667 34213 35985 39537 40222 40911 46697 48191 49942 55725 56937 57849 60454 63689 65564 67503 70851 71922 72927 73311 77618 79837 81837 81921 84476 86619 86804 86335 87468 90340 93124 96722 96385 98056 99081 104075 107992 110653 113187 115420 120005 124635.

Az idegenforgalmi vállalat vesztesége. Az „Idegenforgalmi és Utazási Vállalat Részvénytársaság” — amint ismeretes — múlt évi zárszámadásában az 1906. évi nyereségáthozattal együtt 289.873 korona 81 fillér nyereséget mutatott ki. E nyereség legnagyobb része a kivándorlási üzletről eredt, amely tudvaleg egyik legnagyobb üzletága a társaságnak, amit élénken mutat az is, hogy a társaság a múlt évben egyedül a kivándorlási üzletágban 201.826 korona 99 fillér nyereséget ért el. A kivándorlás azonban múlt év október hava óta teljesen megszűnt s így a társaság esését a legjobb üzletről. A társaság rendkívül nagy apparátusa napi 4000 koronát emészt fel s így — tekintve, hogy a többi üzletágai alig jövedelmeznek valamit — napnap után nagy összeget fizet rá a vállalatra. Miután pedig ez idő szerint kevés kilátás van arra, hogy a kivándorlási üzlet emelkedni fog, ezt mindazok a vállalatok megérik, amelyek existenciájukat erre az üzletágra alapították.

Vasúti kedvezmény a tavaszi luksusz-lóvásárra. Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter értesítette az Ongét, hogy az ideai luksusz-lóvásárokra a szokásos szállítási kedvezményeket megadja. Az első tavaszi vásár március 21—23-ig lesz a Tattersallban. A bejelentési határidő március 15-én jár le.

A Dunagőzhajózási Társaság szubvenciója. A Dunagőzhajózási Társaság már hosszabb idő előtt megkezdte tárgyalásait az osztrák kormányval az új szerződés tárgyában. E tárgyalások egyelőre szünetelnek, de egyelőre különben is több nehézség gátolja a szerződés perfektálását. A már általunk megírt okokon kívül ujabban azt halljuk, hogy az osztrák kormány olyan tarifa-politikát akar a szerződés megkötése fejében rákényszeríteni a társaságra, mely sértene a magyar érdekeket. Miután a társaság üzleteredménye legnagyobb részben a magyar üzletekből kerül ki, a társaság méltányosságból — hir szerint — nem akarja akceptálni az osztrák kormány feltételeit s így egygyel több ok van arra, hogy a szerződés megkötése halasztást szenvedjen.

Szőlősgazdák gyűlése. A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületének igazgató választmánya ma ülést tartott, amelyen dr. Drucker Jenő igazgató előterjesztései alapján megállapították a közgyűlés elé terjesztendő évi jelentést, jóváhagyták az évi számadásokat s a folyó évi költségvetést. Az évi közgyűlés idejét április 5-ére tűzték ki. A közgyűlésen Rubin Gyula, az O. M. G. E. igazgatója előadást tartott a szőlő jégkár ellen való biztosításról. Tudomásul vette a választmány a földművelésügyi miniszternek az alkoholmentes borok tárgyában tett felterjesztésére adott választát, nemkülönben azt a leiratát, amelyben felhívja az egyesület figyelmét arra, hogy a szőlősgazdák dongafa szükségletüket a legközelebbi árverés alá kerülő kincstári fakészletből fedezhetik jutányosan. Elhatározta továbbá a választmány, hogy a kereskedelemügyi miniszterhez felterjesztést intéz, amelyben kéri, hogy a tozaji borvidék érdekeire való tekintettel a dalmát borok kedvezményes vasúti szállítását szüntesse meg. A borértékesítés előmozdítása tárgyában a hó 5-ére összehívott ankétára Hammersberg Jenő koronaügyész, választmányi tagot küldték ki.

A benzín-elektromotor áldozatai. Annak idején megírtuk, hogy a magyar királyi államvasutak igazgatósága a kebelébe tartozó vasutakon alkalmazott motorokat kivonta a forgalomból és rendeltetleg a motorkocsik további vásárlását betiltotta, mert meg-

győződött arról, hogy a motorok a gyakorlatban nem válnak be s a közlekedés ezekkel teljesen lehetetlen. Az államvasutaknak ezen elhatározása természetesen nem maradt hatás nélkül, mert mindazon vasutak igazgatóságai, melyek ily motorokkal tartják fenn az üzemet, ujabban szigorú vizsgálat tárgyává tették a kezelésük alatt levő vasutak motorait és a legkínosabb felfedezésekre jutottak. Így a nyiregyháza—dombrávidéki, — a gyulavidéki — és aradhegyaljai motoros vasutak igazgatóságai győződtek meg legutóbb e motorok teljes használhatatlanságáról. De itt nemcsak az a baj, hogy a motorok teljesen használhatatlanok, hanem az is, hogy a motorok rendkívül drága üzemre nem fizeti ki magát, sőt felfedezték azt is — természetesen bővebb kutatás és vizsgálat alapján — hogy a vonalakat sem építették ki üzembé állapottban és így a legnagyobb bajoknak néznek elébe. E vasutak igazgatóságai természetesen most meg szeretnének szabadulni a kellemetlen következményektől és ezért a legegyszerűbb módhoz fordultak, t. i. ahhoz, hogy vasutaitkal felajánlották a magyar királyi államvasutaknak azzal, hogy váltsa meg és vegye saját kezelésébe. Az államvasutak igazgatósága ez ügyben — mint értesülünk — még részletesebb eljárást nem indított meg, de mindenesetre figyelembe fogja venni azokat a fenforgó nehézségeket, amelyek miatt a társaságok meg akarják szabadulni vasutaiktól.

Védekezés az árvíz ellen. Ismeretes dolog, hogy a múlt esztendőben Rudolfsnád dunamenti községben óriási pusztítást okozott a tavaszi árvíz. A rudolfsnádi szivattyutelep beomlása alkalmából nagy nyugtalanság keletkezett az érdekeltek körében, hogy jövőben a régi szivattyutelepeket az elpusztulástól miként óvják meg s új szivattyutelepek építésénél a jövőben milyen óvintézkedéseket tegyenek. Darányi földművelésügyi miniszter rendelkezése a múlt évi árvíz-tapasztalatok megbeszélésére és a szükséges intézkedések megtételére szakemberekből álló ankétát indított. A tanácskozás során felmerült eszmecsere a miniszter, még mielőtt a tavaszi hóolvadás bekövetkezne, értekezni kívánja és evégből az összes áramtentesítési társulatokhoz leiratot intézett. Ebben a leiratban a miniszteri biztosoknak mindenekelőtt meghagyja, hogy a szivattyutelepet tüzetesen vizsgálják meg. De eszközölni kell a csövizsgálatot oly időben, midőn még a vízállás a csövekben való tartózkodást lehetővé teszi. Új szivattyutelepek építésére nézve elrendeli a miniszter, hogy a nyomócsövek lefektetése után, de azoknak betonnal való befedése előtt, a közegészségügyi mérnöki osztálynak részvétele mellett csöpróba tartandó. Figyelmezteti leiratában a miniszter a társulatokat, hogy a szivattyutelepek építésénél nem helyes költségmegtakarítás kedvéért az épületeket a töltéshez hat-tíz méternél közelebb elhelyezni és még helytelenebb azokat magába a töltésbe beépíteni. Kijelenti leiratában a miniszter, hogy a szivattyutelepeket a szilipekkel összeépíteni egészen helytelen dolog, mert baj esetén az építmények megvédésére s így a szivattyutelep működésére alig marad mód és alkalom. Mindezen visszasságok elkerülése új szivattyutelepek létesítésénél a legnagyobb mértékben tekintettel kell lenni.

Új igazgatósági tag a Borsod-miskolczi gőzmalomnál. A Borsod-miskolczi gőzmalom r.-t., melynek pénzügyi részét a Hazai bank r.-t. látja el, a napokban tartott ülésében megválasztotta az elhalt Hevesi Ödön helyett Walder Gyulát, a Pesti Hazai Első Takarékpénztár igazgatóját, igazgatósági tagjául. Itt említjük, hogy a malom miskolczi és csányi telepein nagy műszaki átalakításokat tervez s e beruházások kb. 400.000 koronát vesznek igénybe.

A Kereskedelmi Csarnok 1907. évi működése. A Magyar Kereskedelmi Csarnok választmánya most küldte szét a március 8-án tartandó rendes évi közgyűlésre elé terjesztendő jelentését. A Csarnok a múlt évben az adóreformjavaslatok tárgyában széleskörű mozgalmat indított, ugyancsak foglalkozott a szénhiány, pályaudvarok kibővítése, a polgári törvénykezési rendtartás kérdéseivel, valamint az O. M. K. E.-nek a váltóútvonalok reformjába vonatkozó javaslataival. Előterjesztéssel élt a székesfeváros tanácsa által kiadott helytelen városi vámszabályzat ellen. A Kereskedelmi Csarnok egyes szakosztályai foglalkoztak ezenkívül az év folyamán felszínre került összes közgazdasági aktuális kérdésekkel.

Szomoru statisztika. Külkereskedelmi forgalmunk alakulásának szomoru képét tárja elbünk a magyar királyi központi statisztikai hivatalnak január hónapról ma megjelent füzeté. Az Ausztriával megkötött gazdasági kiegyezéstől a magyar közgazdasági élet elevenebb vérkeringését jogosan várhattuk, sajnos — az év első havának forgalmi alakulása nem vall erre. Január havában négy millió korona értékű áruval emelkedett behozatalunk az előző év első hónapja behozatalával szemben s a behozatali többletből Ausztria maga három millió koronát vág zsebre. Kivitelünk pedig az év első hónapjában közel másfél millió koronával csökkent. A központi statisztikai hivatal adatai szerint behozatalunk értéke az előző évi 93.7 millió koronával szemben ez év január havában 97.7 millió koronát ért el s ebből 76.1 millió korona Ausztriából való behozatalunkra esik. Kivitelünk az 1907. év első hónapjához képest némi csökkenést mutat. Mig ugyanis a múlt év januárjában a kivitel értéke 100.2 millió korona volt, a folyó évi január hónapban 98.8 millió koronát tett, mely összességben Ausztria 72.4 millió koronával járult. Az 1908 év első hónapjában árumérlegünk összesen 1.1 millió korona kiviteli, Ausztriával szemben pedig 3.6 millió korona behozatali többletet tüntet fel. Behozatalunkban legnagyobb értékösszeggel a textil-ipar kész gyártmányai szerepelnek. Ezen áruk behozatali értéke a f. év január havában kerek 28 millió koronát tett s ez összességben Ausztria nem kevesebb, mint 27.6 millió koronával részesedik. Pamutszövetekből behozatalunk egymagában 12.8 millió koronát tett, gyapuzsövetekből pedig 7.4 millió koronát. Konfekcionált árukból behozatalunk értéke 3.2 millió korona volt; ezen tarifaosztályban 568 ezer koronával a nő ruhák, 1.0 millió koronával a fehérneműek szerepelnek. Jelentékeny behozatalunk volt még bőr- és bőr-árukból: 4.9 millió korona (ebből 4.4 millió Ausztriából), vas- és vasárukból: 5.1 millió korona (ebből 4.1 millió Ausztriából), gépek és készülékekből: 2.8 millió korona (ebből 1.8 millió korona Ausztriából).

Legfontosabb kiviteli cikkekünk ezuttal is a gabonaműek és a liszt. Az utóbbiból január havi kivitelünk 8.7 millió koronát tett, amiből 7.6 millió korona értékű Ausztriába szállított. Ezen árunál az előző év január havához képest az összes kivitelben 4.3, az Ausztriába irányuló kivitelben 3.4 millió korona csökkenés mutatkozik. Buzakivitelünk értéke 5.6 millió K volt (az előző év januárban 7.7 millió); rozskivitelünk 1.8 millió, árpakivitelünk 4.2 millió (1907-ben 4.1); zabkivitelünk 0.8 millió, tengeri kivitelünk 4.0 millió (1907-ben 4.4) K-t képviselt. Összes kivitelünk gabona-, lisztműekből, hüvelyesekből 28.3 millió koronát tett, 8.5 millióval maradván a múlt évi január havi kivitel értéke mögött. A vágó- és igás-állatok kivitele az előző év január havának eredményéhez képest jelentősen emelkedést mutat s az előző évi 12.3 millió koronával szemben 14.4 millió korona értéket képviselt. Az emelkedés a sertés-kivitelnél 2.3 millió, az ökrök-kivitelnél pedig 160 ezer koronára rugott, ezzel szemben azonban bika, tehén és ló kivitelünk csökkent.

Hajózás. A Magyar Kir. Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság közhirrre teszi, hogy hajójárait Vukovár—Ujvidék között az egyidejűleg kiadott menetrend-hirdetmények szerint a folyó évben akként indítja meg, hogy az első menet mindkét irányban március hó 7-én lesz.

A pécsi kiállítás epilógusa. A pécsi országos kiállítás végrehajtó-bizottsága Gelléri Mór kir. tanácsoshoz, mint az Országos Iparegyesület igazgatójához és a Magyar Szakírók Egyesületének elnökéhez átiratot intézett, amelyben a végrehajtó-bizottság kifejti, hogy a kiállítás munkálatainak befejezése közben hálatelt szívvel emlékeznek meg mindazokról, akik a pécsi országos kiállítás létrehozásának nagy munkájában a végrehajtó-bizottságot támogatták s a kiállítás fényes sikerének előmozdításához hozzájárultak.

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidhauer-féle

Használata valódi áldás gyomorbetegségek és székszorulásban szenvedőknek

Igmándi

keserűvíz

az elrontott gyomrot 2-8 óra alatt teljesen rendbe hozza Kis üveg 40 fillér. Nagy üveg 60 fillér.

Az osztrák Länderbank igazgató-tanácsi ülése.
Az osztrák Länderbank igazgató-tanácsa mai ülésében az 1907. évre szóló mérleget elfogadta. A mérleg 17,208,090 korona 88 fillér brutto nyereséggel zárul, a tavalyi mérlegnél 1,810,000 koronával kedvezőbb. Az egyes tételek ezek: nyereségáthozat 656,000, kamatbevételek 11,039,000, jutalékok 4,390,000, a devizák és valuták nyeresége 132,000, konzorciális üzletek és értékpapírok nyeresége 920,000. Az eredmény az alaptőke 17.2% kamatozásának felel meg. A tisztanyereség, költségek, adók és leírások, valamint a szenvedett veszteségek levonásával és a múlt évről áthozott 655,839 korona 46 fillér nyereségáthozat hozzászámításával 4,588,883 korona 83 fillért tesz ki.

Szabadka—Gombos—Palánka Helyi Érdekű Vasut Részvénytársaság. A Hazai Bank Részvénytársaság helyiségeiben ma tartotta alakuló közgyűlését a Szabadka—Gombos—Palánka Helyi Érdekű Vasut Részvénytársaság, mely Szabadkáról Cservenkán, Hódságon és Bácsordáson át Gombosig és Bácsordástól Palánkáig vezető helyi érdekű vasut építésére és üzemeltetésére alakult. A kereskedelmiügyi m. kir. minisztérium képviselőjében dr. Fináczy Béla miniszteri titkár jelent meg az alakuló közgyűlésen, mely az új részvénytársaság alaptőkéjét 13,669,800 koronában állapította meg akként, hogy ez az összeg 9,626,600 korona névértékű elsőbbségi és 4,043,200 korona névértékű törzsrészvényből áll. A társaság elnökévé a közgyűlés báró Vojnich Istvánt, alelnökévé pedig Kelemen Gyula igazgatót választotta meg, majd pedig 16 igazgatósági tagot választott. E 134 kilométer hosszú vasut kiépítésével, mely Bácsmezőn Szabadkától Gombosig átlos irányban átvonul, Bácsordás állomástól Palánkáig ágazik ki és ezt a községet vonatvágánnyal a dunai kikötővel összekapcsolja, az ország egyik legtermékenyebb és legnépesebb területe fog Budapesttel és Fiumével a legrövidebb uton összeköttetni. A közgyűlés a Gfrerer, Schoch és Grossmann céggel kötött építési szerződést jóváhagyta és mivel e cég az építést még a múlt évben kezdte meg, az új vasut előreláthatólag még ez év folyamán lesz a közforgalomnak átadható.

TŐZSDÉK

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonatőzsde.

Az amerikai tőzsdéken is naponta más irányzat kerül felszínre. A tegnapi lanyhaság után ma ismét 2% cientes emelkedést jelentettek minden külön indokolás nélkül. Nálunk a szilárd külföldre szilárd irányzatban nyílt meg a forgalom, de a rendkívül kedvező időjárás folytán nagy eladási hajlam mutatkozott és az összes határidő-kurzusok hanyatlásnak indultak. Áprilisi buza 12.43-ról 12.20-ig, októberi buza 10.15-ről 9.95-ig, áprilisi rozs 10.90-ről 10.68-ig, májusi tengeri 6.84-ről 6.68-ig esett vissza élénk forgalom kíséretében. A készáru-piaczon eleinte néhány fillérrel többet fizettek, később az árnívó itt is alig volt fentartható. Elkelt 14,000 métermázsza buza. Egyéb gabonanemlekedben nem volt forgalom.

Eladott:

Buza. Tiszavidéki. 600 mm. 80 kg. 25.40 korona, 1500 mm. 78.5 kg. 25.40 korona, 200 mm. 78 kg. 25.15 korona, 500 mm. 77.5 kg. 25.20 korona, 500 mm. 77 kg. 24.70 korona, 100 mm. 77 kg. 24.80 korona.
Pestvidéki. 200 mm. 79 kg. 25.10 korona, 150 mm. 78 kg. 25.— korona.
Fejérmegyei. 100 mm. 78 kg. 24.80 korona, 400 mm. 77.8 kg. 24.85 korona, 600 mm. 77.8 kg. 24.85 korona.
Felsőmagyarországi. 120 mm. 77.5 kg. 24.50 kor.
Bánsági. 1500 mm. 74 kg. 24.10 korona.
Tengeri. 200 mm. 13.35 korona kp. par.
Zab. 100 mm. 16.60 korona kp.
Az árak 100 kilogr.-kint koronákban értendők.

1 óra 30 perczkor zárulnak:

áprilisi buza	12.22	12.23
októberi buza	9.95	9.97
áprilisi rozs	10.70	10.71
októberi rozs	8.69	8.70
áprilisi zab	7.96	7.97
májusi tengeri	6.69	6.70

Délutáni forgalom.

4 óra 30 perczkor zárulnak:

Buza 1908. áprilisra	12.15	12.16
Buza új októberi	9.91	9.92
Rozs 1908. áprilisra	10.65	10.66
Rozs új októberi	8.60	8.61
Zab 1908. áprilisra	7.93	7.94
Tengeri 1908. májusra	6.67	6.68

Budapesti gabonaforgalom.

1908. márczius 3-tól márczius 4-ig.

Erkezett: Elszállított:

Buza	613	—
Rozs	—	—
Arpa	977	—
Zab	3960	13103
Tengeri	409	—
Liszt	—	9050
Korpa	—	2849

Értéktőzsde.

A kedvezőbb kilátásokra jogosító pénzvizonyok dacára a tőzsdén a vételkedv csekély s a közönség nem igen érdeklődik a papírok iránt. Ma a tőzsdén az árak hamar lemorzsolódtak s a vezető értékek ára mintegy két koronával esett, szintugy lanyhább a járadékpiac is, bár a közel jövőben újabb kamatlábmérséklések várhatók. Visszaestek a Magyar hitel 2 koronával, az Osztrák hitel 1 koronával, a Hazai Bank 1 koronával, a Jelzálogbank és a Rimamurányi részvény háromnegyed koronával, az Államvasutak 1 koronával. A helyi piacon is nagyon csendes volt az üzlet. Áttérve az üzlet részleteire, az előtőzsde változatlan külföldi jegyzésekre üzletelenül folyt le, a forgalomba került értékek árfolyamai kissé gyengült irányzat mellett alig változtak. A déli tőzsde alacsonyabb berlini jegyzésekre, valamint helyi eladásokra gyenge irányzattal folyt le, az értékek árfolyamai mérsékelt üzlet mellett lemorzsolódtak. Az utótőzsdén alig volt üzlet, kötések csak szórványosan fordultak elő.

Előtőzsde.

Köttek: Osztrák hitelrészvény 644.25—643.40 Osztrák magyar államvasut 673.25—672.75. Közúti vaspálya 566.—565.— Közúti vasut 1908. évi kibocsátása 544.50.

Déli tőzsde.

Köttek: Osztrák hitelrészvény 643.—642.50— Magyar hitelrészvény 775.50—773.75 Osztrák magyar államvasut 673.—672.— Rimamurányi vasút 537.25. Magyar leszámítoló bank 489.25—488.75. Jelzálogbank 428.—427.25 Közúti vaspálya 566.50—556.— Magyar koronajáradék 94.10—94.05. Magyar tekszül-ivar 819.—.

Prémium-üzlet: A díjbiztosításokért fizettek: Osztrák hitelrészvényekért holnapra 4.—5.— K, 8 napra 8.—10.— K, 1908. márczius hó végére 26.—28.— K.

Utótőzsde.

Az utótőzsde üzletelen volt. Köttek: Osztrák hitelrészvény 642.90—642.50. Végül maradt: Osztrák hitelrészvény 642.50.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, márczius 4. (Az Egyetértés távirata.) Az északamerikai tőzsdéken ma ismét lényegesen magasabban állottak az árfolyamok, de ez a jelenítés nem volt képes javulást előidézni, mert a liverpooli tőzsde magatartása részben paralizálta ezt s hozzájárult a kedvező időjárás is, amely benitóltag hatott a vállalkozási kedvre, noha tegnap némi vásárlási kedv mutatkozott. Az árak az itteni tőzsdén majdnem egyáltalán nem változtak s a fogyasztás szigorú tartózkodása következtében üzletelenség uralkodott. A hangulat jelentékenyen nyugodtabb.

Jegyzetelt buza: tiszavidéki 12.65—13.10 korona, mosoni és győri 11.85—12.20 korona, tótfelvidéki 11.90—12.40 kor., déli vasuti 11.80—12.10 korona, marcheldi 11.80—12.20.

Új-rozs: tótfelvidéki 11.—11.25 korona, csepeli 11.—11.20 kor., pestmegyei 11.15—11.30, korona különféle magyar 11.—11.20 kor., osztrák 10.85—11.15 korona.

Arpa: morvaországi 9.—9.40 kor., marcheldi 8.25—8.90 kor., bécsvidéki —.—.— kor., tótfelvidéki 7.75—8.60 kor., csepeli 7.35—8.— győri —.—.— kor., déli vasuti —.—.— kor., tiszavidéki 7.—7.40 korona.

Magyar tengeri: régi 7.30—7.50, új —.—.— korona, cinquantin 8.15—8.55, új —.—.— korona.

Magyar zab: selejtes —.—.— kor., közepes 8.40—8.65 korona, elsőrendű 8.65—8.90 kor., változatott 8.90—9.15 korona.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, márczius 4. A mai előtőzsdén az üzlet változatlanul csendes volt. A kedvező alapirányzat, melyet a pétervári kabinetnek a balkáni vasutakra vonatkozó nyilatkozata is támogatott, tovább is érvényben maradt és egyes értékek továbbra is szilárd magatartást tanusítottak. Így alpesi bányarészvények, gőzhajósági és hirtenbergi részvények javultak. A többi értékek nyugodtak voltak. Hitelrészvény gyengülésnek indult, osztrák-magyar államvasut tegnapi árfolyamát megtartotta. Az előtőzsde zárlatáig tartózkodó maradt. A déli tőzsde csendesen, kevésse változott árfolyamokkal indult. Később hitelrészvény és államvasuti részvény gyengült, Länderbank realizálások folytán szenvedett. A többi értékek tartottak. A zárlat változatlan volt.

11 óraker zárulnak:

Osztrák hitel. 644.50, Magyar hitel. 776.—, Länderbank —.—, Államvasut 673.75 —.—, Elbavölgyi vasut —.—, Déli vasut 141.75 —.—, Alpesi bányafársulat 647.—, Rimamurányi 539.50, Májusi járadék 97.80, Magyar koronajár. 94.40, Orosz érték 91.60, Török sorsjegy 187.25, Német márka 117.65.

A déli tőzsde tartózkodóan nyílt meg.

1 óraker jegyeztek:

Osztrák hitel 644.25, Magyar hitel 776.— Länderbank 423.50, Unio-bank 553.—, Államvasut 673.50, Anglo-bank 306.—, Bankverein 541.—, Déli vasut 141.50, Gőzhajó —.—, Alpesi bányarészvény 648.25, Májusi járadék 97.80, Magyar koronajáradék 94.35, Török sorsjegy 188.—, Német márka 117.62, Elbavölgyi vasut —.—, Rimamurányi 539.—, Orosz járadék —.—, Keleti vasutak —.—, Skoda —.—, Magyar jelz. —.—, Kárpáti petroleum —.—.

Bécs, márczius 4. (Osztrák értékek zárlata.)

4.2 százalékos papír-járadék 97.80, 4 százalékos osztrák arany járadék 116.95, 1860-as sorsjegy 150.75, Osztrák hitelsorsjegy 453.—, Angol osztrák bankrészvény 305.50, Bécsi Bankverein 538.50, Osztrák-magyar bank 1719.—, Déli vasut 142.40, Dunagőzhajósági társaság 1042.50, Dohány részvény 413.—, Cs. kir. arany (vert.) 11.35, Német bankváltók 117.65, Osztrák Lloyd 419.—, 4.2 százalék. ezüst járadék 97.65—96.50, Osztrák koronajáradék 97.75, 1864-es sorsjegy 262.75, Osztrák hitelintézeti részvény 642.25, Union-Bank 554.—, Osztrák Länderbank 418.25, Osztrák-magyar államvasut 671.25, Elbavölgyi vasut 423.—, Alpesi részvény 648.—, 20 frankos 19.13, Londoni váltóár 240.72, Lipótkohó 452.—, Töröksorsjegy 189.25. Kedvtelen.

Bécs, márczius 4. (Magyar értékek zárlata.)

4 százalékos arany-járadék 112.25, Tiszai és szeg. köles. sorsjegy 149.50, Magyar hitelbank részvény 772.50, Magyar leszámítoló és váltó részvény 489.—, Rimamurányi 536.25, Magyar cukoripar —.—, Adria hajósági részvénytársaság 420.—, Magyar koronajáradék 94.25, 4 százalékos magyar töldeharm. kötv. 94.35, Magyar nyer.-k. sorsjegy 190.50, Kassa-Oderbergi vasut részvény —.—, Magyar jelzálogbank 427.—, Magyar keresk. bank —.—.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE.

Berlin, márczius 4. (Tőzsdei jelentés.) A mai tőzsdei forgalom a kezdődő javulás határozott jelei voltak észlelhetők, habár az üzleti tevékenység csak a tőzsdeidő második részében vált élénkebbé. Feszült érdeklődéssel és bizalommal várják holnapra az angol bank kamatlábleszállítását. A végbement árfolyamváltások általában jelentéktelenek voltak. Bankok közül a német bank részvényei élénk kereslet tárgyai voltak. Bányaeértékek részben jól tartott.

SZÉN, koks, briket, antracit összes gazdasági, ipari és házi célokra

Telefon: Detail 75—26, Engros 164.

27701

Radnay Károly

BUDAPEST, V. kerület, Váci-körut 80.

Sürgönyozalm: ANTRACIT BUDAPEST

Csu
részben
lékek cs
Gőzhajós
csökkenő
amelyek
ipari ért
mitolási
Zar
dék 99.7
osztrák
orosz bar
csön 73.8
truszt 15
járadék 9
4 száza
Magyar
államvas
járadék 1
Gelsenkir
Frankl
papírjár
járadék
94.20, Osz
magyar
—.—, E
204.50, B
147.50, 3
százaléko
dék 97.6
magyar
Elbavölgy
váltóár 8
bányarész
Hamb
ezüstjár
25.30, 4
hitelrészv
—.—, O
aranyjár
Londo
Fáris
járadék 9
aranyjár
vény 189
dék 102.8
5 százalé
kos 1890.
Kons. am
Amort. ro
Orosz jár
utalvány
447.—, 4
lékos un
179.—, T
hitelintéze
gyar Jelz
Banque C
vasut —.
Keleti vas
gépgyár
30.—, Tul
kőszén 14
Rand 82.5
—.—, Tra
terdamra
(rövid) 12
Belgiumra
1/8, Váltó
Magánkan
Üz
Budape
Hizott ser
lész (páro
fillér Köz
terjedő st
páronkint
122 fillér.
grammig
(páronkint
nehéz (pá
fillérig, k
sulyban) —
Sertés
volt készl
felhajtató
ciszállítat
maradt ké
irányzata:

Budape
radt 255
malacz. k
— malacz
tés, — c

résben magasabb árfolyam mellett zárultak. Jár-
adékok csendesek, oroszok az utolsó órában szilárdak.
Csehajórszervevények tartottak, míg vasutértékek
csökkenő irányzatot követtek, déli vasut kivételével,
amelyek bécsi hírekre emelkedtek. A készpénzpiacz
ipari értékeinek forgalma egyenetlen. Magánleszá-
mitolási kamatláb 4%.

Zárhatkor jegyeztetik: 4-2 százalékos papírjára-
dék 99.75, 4 százalékos osztrák aranyjárdék 99.25,
osztrák hitelrészvény —, Déli vasut 25.30,
orosz bankjegyek 213.90, 4 százalékos új orosz köl-
csön 73.80, Disconto Commandit 174.—, Dinamit-
truszt 157.60, Harpeni 194.—, Unifikált török
járdék 95.20, 4-2 százalékos ezüst-járdék 97.60,
4 százalékos magyar aranyjárdék 94.10,
Magyar koronajárdék 94.10, Osztrák-magyar
államvasut —, Bécsi váltóár 84.95, Olasz
járdék 103.80, Alt. villamossági Edison 199.—,
Gelsenkircheni 181.10, Laurakohó 209.60. Csendes.

Frankfurt. (Zárlat.) március 4. 4-2 százalékos
papírjárdék —, 4 százalékos osztrák arany-
járdék 99.25, 4 százalékos magyar aranyjárdék
94.20, Osztrák hitelintézeti részvény 202.40, Osztrák-
magyar államvasut 144.—, Északnyugati vasut
—, Bustiehradi vasut —, Londoni váltóár
204.50, Bécsi Bankverein 136.—, Villamos részvény
147.50, 3 százalékos magyar aranykölcsön 77.45, 4-2
százalékos ezüstjárdék 99.55, Osztrák koronajára-
dék 97.65, Magyar koronajárdék 94.15, Osztrák-
magyar bank 123.10, Déli vasut részvény 25.50
Elbevölgyi vasut —, Bécsi váltóár 84.9.—, Párisi
váltóár 812.50, Union bankrészvény 139.90, Alpesi
bányarészvény 328.— Nyugodt.

Hamburg. (Zárlat.) március 4. 4-2 százalékos
ezüstjárdék 99.40, 1860. sorsjegy —, Déli vasut
25.30, 4 százalékos Aranyjárdék —, Osztrák
hitelrészvény 202.25, Osztrák-magyar államvasut
—, Olasz járdék 103.50, 4 százalékos Magyar
aranyjárdék 94.50 Nyugodt.

London, március 4. Angol consol 87%.

Páris, márcz. 4. (Zárlat.) 3 százalékos Francia
járdék 99.55, Osztr. aranyjárdék 94.80, Magyar
aranyjárdék 94.80, 5 százalékos Bolgár kötelez-
vény 1896. évről 480.—, 4 százalékos Olasz jára-
dék 102.85, Déli vasut elsőbbségi kötv. 315.—
5 százalékos marokkói járdék 506.—, 4 százalé-
kos 1890. Román kölcsön 94.50, 4 százalékos
Kons. amort. román járdék 90.75, 4 százalékos
Amort. román járdék 1905. 92.—, 5 százalékos
Orosz járdék 1906. 96.20, 5 száz. Orosz kincstári
utalvány 1904. 507.—, 4 száz. Szerb járdék 1907.
447.—, 4 százalékos spanyol járdék 94.10, 4 száza-
lékos unifikált török jár. 96.10, Török sorsjegy
179.—, Török dohányrészvény 436.—, Osztrák föld-
hitelintézet 1140, Osztr. Länderbank —, Ma-
gyar jelzálogbank 461.—, Banque de Paris 14.44,
Banque Ottomane 712.—, Osztr. magyar állam-
vasut —, Déli vasut —, Meridional vasut 660,
Keleti vasutak —, Waggon Lits —, Hartmann
gépgyár —, Rio Tinto 15.23, Sucrerie d'Egypte
30.—, Tula 277.—, Thomson Houston —, Uríkányi
kőszén 144, Chartered 19.25, De Beers 292.—, East
Rand 82.50, Jagersfontein 82.—, Transvaal Consols
—, Transvaal Land Company 45.25, Váltó Amst-
erdamra (rövid) 208.12, Váltó német piacokra
(rövid) 123.06, Váltó Bécsre (rövid) 104.50, Váltó
Belgiumra (rövid) 1/8, Olasz aranyváltó (rövid)
1/8, Váltó Svájcra (rövid) 1/8, Csek Londonra 251 90.
Magánkamatláb 2 1/2. Bányadt.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest—Kőbánya.

Budapest, március 4-én. (Hivatalos tudósítás.)
Hízott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg ne-
héz (páronként 400 kilogrammon felül) —
fillér Közép (páronként 300—400 kilogramm
terjedő sulyban) — fillér. Fiatal nehéz
páronként 320 kilogrammon felül sulyban) 110—
122 fillér. Fiatal közép (páronként 251—320 kilo-
grammig terjedő sulyban) 121—122 fillér. Könnyű
(páronként 250 kgr-ig) 121—123 fillér. Szerbiai
nehéz (páronként 260 kg fölül sulyban) —
fillérig, közép (páronként 240—260 kilogramm
sulyban) — fillérig.

Sertéslétszám: 1908. évi március 2. napján
volt készlet 24166 drb., 1908 március hó 3-án
felhajtott 346 darab, 1908 március 3. napján
ciszállított 97 darab, 1908 március 4. napjára
maradt készletben 24415 drb. A hízott sertésüzlet
irányzata: szilárd.

Sertéskonsumvásár.

Budapest, márcz. 4. (Hiv. tud.) Előző napról ma-
radt 255 darab sertés, 38 darab süldő, — darab
malacz. Pófelhajtás — drb sertés, — drb süldő,
— malacz. Mai napi felhajtás 947 darab ser-
tés, — darab süldő, — darab malacz, össze-

sen 1202 darab sertés, 38 darab süldő, — darab
malacz. Eladott 950 darab sertés, 5 darab
süldő, — darab malacz. Eladatlantul visszamaradt
252 drb sertés, 33 darab süldő, — drb malacz.
Mai árak: Zsirterítés Öreg elsőrendű 350 kg.-on
felül életsulyban 90—96 fillér, életsuly-
levonással — fillér, fiatal nehéz, 300 kg.-on felül
120—124 fillérig, életsulylevonással — fillérig,
fiatal közép 220 kg.-tól 300 kg.-ig 124—126
fillér, életsulylevonással — fillérig, könnyű
220 kg.-ig — fillér, életsulylevonással
110—120 fillér. Hussertés, nehéz 300 kilogrammon
felül —, könnyű 140—300 kgr.-ig —
fillérig, életsulylevonással — fillérig. Belföldi
süldő — fillérig, horvát süldő — fillér.
Malacz — fillérig. (Árak minden levonás nél-
kül kilogrammonként, élőszulban értendő.) A vásár
irányzata közepes. Az árak változatlanok.

VIZÁLLÁS.

Table with columns for location (Inn, Dunna, Horva Vág, Rába, Dráva, Mura Száva, Szamos, Krasszva, Latorca, Laboreca, Ung), measurement (m é t e r), and date (márcz. 3. márcz. 4.).

Kivonat a hivatalos lapból.

Március 4.

Kinevezések. A pénzügyminiszterium vezetésé-
vel megbízott miniszterelnök Harsányi Kálmán buda-
pesti IX. kerületi állampénztári ellenőrt ugyanezen
állampénztár főnökévé; a vallás és közoktatásügyi
miniszter Hibián Samut, az orsz. m. kir. iparmű-
szeti iskola segédtanárát, a nevezett intézetnél az ék-
szer- és zománczozási tanszak rendes tanárává; Mát-
rai Laiost, az iskola óradíjas tanárát pedig, a diszít-
szobrászati tanszak segédtanárává, mindkettőt végle-
ges minőségben kinevezte.

Áthelyezések. A vallás és közoktatásügyi minisz-
ter áthelyezte Máthé Dénes monori állami polgári
iskolai rendes tanítót, jelenlegi minőségében a sepsi-
szentgyörgyi állami polgári iskolához; Hilbert Ste-
fánia györgyfalvi állami óvónőt pedig a kolozsvári
Petőfi-utcai állami óvodához másodóvónővé he-
lyezte át.

Anyakönyvi kinevezés. A belügyminiszter a bu-
dapesti V—VI. ker. állami anyakönyvvezetőséghez
Szlovák Jenő székesfehérvári iroda-segédtitstet anya-
könyvvezető-helyettesévé nevezte ki és őt a házassági
anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való
közreműködéssel is megbízta.

Névmagyarosítások. A belügyminiszter kiskoru
Klein László, Anna, Ede és Ernő rákospalotai illető-
ségű kassai lakosok családi nevének Kardosra, kiskoru
Hirschler István szakácsi illetőségű ugyanottani
lakos családi nevének Haidura, kiskoru Englhart
(Engelhardt) Zsigmond miskolci illetőségű ugyan-
ottani lakos családi nevének Elekre, Krausz Lajos
csókai illetőségű keszthelyi lakos családi nevének
Kamarásra, kiskoru Bucsumann Sándor kolozsvári
illetőségű ugyanottani lakos családi nevének Biha-
rira, Weisz Kálmán pécsi illetőségű ugyanottani lakos
családi nevének Vágóra, Ménes János és József deb-
reczeni illetőségű ugyanottani lakos családi nevének
Veresre, Roth Róbert nagyszalóki illetőségű buda-
pesti lakos saját, valamint Zoltán és Dezső nevű kis-
koru gyermekei családi nevének Szalókira kért át-
változtatását megengedte.

Pályázatok. A máramarosszigeti pénzügyigazga-
tóság mellé rendelt számvevősnél számtiszt állásra
14 nap alatt; — Felsődabason III. oszt. postamesteri
állásra március 13-ig; — Karáson III. oszt. posta-
mesteri állásra március 27-ig; — a nyitrai pénzü-
gyigazgatóság mellé rendelt számvevősnél számtis-
t állásra 14 nap alatt; — Viskén IV. oszt. posta-
mesteri állásra március 13-ig; — Tiszanánán II.
oszt. postamesteri állásra március 27-ig; — Rank-
füreden III. oszt. postamesteri állásra március 27-ig;
— Törökórányban III. oszt. postamesteri állásra
március 13-ig; — a mócsi járásbírósnál telek-
könyvi átalakító díjnoki állásra 14 nap alatt; — a
királyhelmezi járásbírósnál albirói állásra két hét

alatt; — a selmeczbányai erdészeti és bányászati
főiskola bányamérési tanszékénél tanársegédi ál-
lásra két hét alatt; — a buzisfürdői járásbírósnál
irnoki állásra négy hét alatt; — a dunavecsei járás-
bírósnál levő betétszerkesztési munkálatoknál ide-
iglenes díjnoki állásra 8 nap alatt lehet a pályázato-
kat beadni.

IDŐJÁRÁS.

A meteorológiai központi intézet távirati jelentése
1908. március 4-én reggel 7 órakor.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete:

Hazánkban tegnap Erdély délkeleti részzeit ki-
véve ismét mindentűt volt csapadék, melynek
mennyisége számos helyen meghaladta a 10 mm.-t,
Máramarosban pedig 15 és 35 mm. között inga-
dozott. Helyenkint erős szél is volt. A hőmérsék-
let általában lényegtelenül változott, csak a Dél-
vidéken mutatkozik ma reggel észrevehetőbb hő-
csökkenés; a maximum: Orsován 19 C° és a
minimum: Sopronban —6 C° volt.

Prognózis a következő 24 órára:

Változóan felhős idő várható lényegtelen hő-
változással és elvétve kevés csapadékkal.

Table with columns: Allomás, Legnyomás mm, A hőmérséklet Celsiusus szerint, Szélirány és erője, Felhőzet, Csapadék mm, Hőmér- sők jel.

Felelős szerkesztő:

PURJESZ LAJOS.

Kiadótulajdonos

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság

Igazgató: ERDŐS ARMAND

Advertisement for 'Az EGÉSZSÉG KÖNYVTÁRA.' (The Health Library) featuring Gerlóczy Zsigmond dr. and Preisich Kornél dr. It includes details about the library's location, the author's credentials, and the publisher's information.

Buza	Kilos	100 kilogramm ára		Kilos	100 kilogramm ára	
		K-101	K-102		K-101	K-102
Liszavidéki uj	75	28.90	24.80	70	24.55	25.10
" " "	76	24.10	24.50	80	24.85	25.20
" " "	77	24.25	24.65	81	—	—
" " "	78	24.40	24.80	82	—	—
Jahérmogyói uj	75	—	—	79	24.85	24.70
" " "	76	28.80	24.20	83	—	—
" " "	77	28.10	24.80	81	—	—
" " "	78	24.10	24.50	80	—	—
pestvidéki uj	75	28.85	24.05	79	24.40	24.80
" " "	76	28.85	24.25	80	—	—
" " "	77	28.95	24.35	81	—	—
" " "	78	29.20	24.60	82	—	—
dánaági uj	75	28.90	24.10	79	—	—
" " "	76	28.95	24.85	80	—	—
" " "	77	24.10	24.50	81	—	—
" " "	78	24.20	24.65	82	—	—
bácsai uj	75	28.90	24.80	79	—	—
" " "	76	24.10	24.50	80	—	—
" " "	77	24.20	24.65	81	—	—
" " "	78	—	—	82	—	—

Egyéb gabonaművek		
	K-101	K-102
Rozs elsőrendű uj	21.10	21.20
" " " " " " " "	20.90	21.10
" " " " " " " "	20.00	21.10
Árpa elsőrendű uj	15.10	15.20
" " " " " " " "	14.80	15.10
Zab elsőrendű uj	18.30	18.80
" " " " " " " "	15.80	16.10
Tengeri mályva	18.25	18.45
Répa káposztarepce	—	—

Burgonya			
	Pohár	Rózsá	Sárga
Dunántúli	4.10-4.80	4.50-4.70	5.10-5.30
Felsőmagyarországi	4.30-4.50	4.50-4.70	5.10-5.30
Nyírségi	4.30-4.50	4.50-4.70	5.10-5.30
Érdéki	4.30-4.50	4.50-4.70	5.10-5.30
Bánsági	4.30-4.50	4.50-4.70	5.10-5.30
Pesti	4.30-4.50	4.50-4.70	5.10-5.30

Különléte arnyékok	Faj	Koronánként	
		Pénz	Áru
díszózsír	budapesti	132	133
szalonna	vidéki	105	106
" " "	prima, légszártított vidéki	105	106
" " "	városi légszártított 4 drbos	111	112
szilva készáru	boszniai, 1908. évi usance-mín.	—	—
" " "	" " " " " " " "	—	—
" " "	szérbiai, 1908. " " " " " "	58	59
" " "	" " " " " " " "	44	45
" " "	szérbiai, 1908. " " " " " "	40	40
" " "	" " " " " " " "	57	58
szilva készáru	szérbiai, 1908. " " " " " "	87	88
" " "	" " " " " " " "	—	—
ag	lucerna magyar 1908.	188	160
" " "	vörös aprószemű 1908.	150	160
" " "	" " " " " " " "	160	170
" " "	középszemű 1908.	160	170
" " "	nagysemű 1908.	170	180

A TITOKZATOS HAJÓ

— REGÉNY. —
Irtá: FRED VILLER

Nem maradt tehát más hátra, mint igyekezni elaludni. És bár az érzésem volt, mintha az egész testem össze lenne zuzva és ólomsúly feküdnék a fejemre — sikerült mégis elaludnom. Oly alaposan és mélyen aludtam, hogy már a második nap világszága esett a kajütbe, amikor felébredtem.

Az erősítő alvás megóvott minden komolyabb következménytől; csak bányadt voltam és rendkívül érzékeny idegű, de a fejem teljesen tiszta és életkedvem ismét feléledt. Néhány nap mulva a bágyadság is elmúlt, a fejszem pedig gyorsan gyógyult.

Monk, ki orvosi szolgálatot teljesített körülöttem, harmadik nap megengedte, hogy elhagyjam a kajütöt és én néhány perc mulva felmásztam a fedélzetre.

Érkezésemet élénk szerencsekívánatokkal fogadták, különösen Henriksen látzott, mily nagyon örül.

— Köszönöm Henriksen! de ha szíveséget akarsz nekem tenni, beszélj el legalább is, miért vitorlázta el, amint az Óceán fedélzetére értünk? Mi történt a hajóval? Látszott még belőle valami azután, midőn mi már elhagytuk?

— Várj egy keveset! — mondta Monk — és felelt a kezét egyiket a másik után. Ami az Óceánt illeti, mi mindaddig tetlenül ott maradtunk a közelében, míg roncsosá lett a sziklák és mielőtt elvesztettük végképpen szemünk előtt, a hullámok teljesen szétzúzták. Ha a hajó biztosítva volt — a biztosítási összeg esedékessé vált — ezt esküvel bizonyíthatjuk. Ami Henriksen cselekedeteit illeti, még nem kaptunk teljes, kime-

ritó értesítést, csak a legszükségesebbet epizódszerű jelzésekben.

Megbeszéltük, hogy addig várunk, míg te feljössz és aztán nagy, általános jelentést kell tennie! Nos Henriksen, megkezdheted!

— Megkezdni? igen — mormogta Henriksen kedvetlenül — ezt könnyű mondani; de azt hiszi ön, hogy ehhez hozzá vagyok szokva? Nem tudok sem felolvasni, sem prédikálni! És aztán a hadnagy ur is, meg ön is teljesen kimentek belőlem apránként az utóbbi két nap alatt — most mindenestre teljesen üres vagyok.

— Lehet, kedves Henriksen, de Viller még nem hallott semmit és azonkívül minél többször beszéled el, annál inkább eszedbe jutnak még az egyes részletek. Beszélj csak el kezdettől fogva, Viller nem hajlandó tovább várni. Tehát kezdjük el ott, amint mi az Óceán fedélzetére jutottunk és te a Framon maradtál — tehát csak kezd el!

— Hát igen, eszembe jutott, hogy még egyszer körülvitorlázhatom a hajót, amíg önök ott a fedélzeten vannak. (Ha egyszer Henriksen beléjt a beszélgetésbe, már nem kellett őt biztatni.) Tehát körülvitorlázom a hajót. A hajón hátul „Gromstád” állt, de esküdni mernék, hogy Bergenben építették — Dekkennél Bergenben; fiatal korában ugylátszik jó futó volt — gondoltam magamban — ezt lehetett is látni.

— Éppen amint egy kábelhosszuságra voltam a hajótól, emberek ugrottak fel az első fedélzetre és intettek nekem, hogy jöjnek közelebb. Ugy látszik, voltak még emberek a fedélzeten — gondoltam én. A hadnagy és a többiek találkoztak amazokkal és szóltak nekik, hogy értesítsenek engem. Tehát fordítottam a Framon és a hajó orra alá irányítottam. A víz teljesen csendes volt és a jármű mozdulatlanul állt. Azok ki-dobtak egy ponyvakötelet és előbb egy ember, majd egy másik ereszkedett le azon. Kihalásztam a kötél végét és mindkettőt felhoztam a fedélzetre, mert én természetesen azt gondoltam, hogy így kell lennie és a hadnagy ur utasította

őket, hogy jöjjenek át a Fram fedélzetére. Nekem kissé különösnek tetszett, hogy nem akartak várni, míg hátrább jövök a hajóval; de még mielőtt gondolkozhattam volna, már ott voltak mellettem a kutteren. Most ismét le akart egyereszkedni onnan átulról, de ekkor egy nagy-szakállas fickó jelent meg, nagy fekete szemekkel, amelyiket mindenfelé forgatott. Megragadta az éppen lebecsátkozni készülő frátert és le-dobta a fedélzetre. Azután valamit átkiáltott a másik kettőnek, akik itt voltak a kutteren és dél-nek mutatott; a kezei úgy jártak, mint a szél-malom, a szája pedig, mint egy kerepelő. Nem tudtam megérteni, mit beszél, mert nagyon gyorsan hadart, ámbár egy keveset értek spanyolul.

— Egyetlen egy szót sem tudtál megérteni? — kérdezte Monk tőle.

— Csak épen annyit, hogy valamit beszélt „gőzöst hozni” és „Massegánról”; de hogy ez mit jelentett, nem értettem; gőzhajót sem láttam a közelben.

A kiabáló férfi különben nem időzött ott sokáig, mert bucsút intett a kezével és leugrott az előfedélzetről, azután nem láttam semmit többet. Váratlanul ugyanis az egyik gazficzkó, akit felvettem a Framra, olyat rugott a gyomromba, hogy legurultam a kajütlépcsőn és ott fekiüdtem egy ideig. Közbe nyögtem nagyokat, mint a szárazra vetett hal.

Midőn ismét felmentem, azok már megindították a kuttert. Az egyik ott állt a kormány-nál, a másik pedig a házikó szélén ült és nevetett rajtam. Ekkor megértettem, hogy tulajdonképpen kalózok keze közé kerültem és valami erős szerszám után néztem, hogy megtanítsam őket egy kis mőresre; de alig vettem észre, mit tervezek, az egyik kihuzta revolverét és rám irányította, a másik, aki ült, egy hosszú kést húzott elő és esküdzött, hogy felhasítja azzal a hasamat, ha nem maradok csendesen — ezt meg-értettem, mert volt részem ehhez hasonló fe-nyyegetésekben lent Kadixban és Santanderben.

(Folyt köv.)

Rem
Az
Erede
ban,
ber
Timár
Trikol
Toreza
Nimes
Boeml
Kriszt
Srazov
Athál
K
M.
A b
Dalmt
jét sz
Daland
Senta,
Erik,
Mori,
Korná
A holl
K
M.
Vigáté
Capus
Joulin
Maubr
Le Har
Bréva
Joulin
Maubr
Stella
Brony
Laura
Clemen
Luiza
K
K
V
Operet
Dörmi
totta M
XIII. J
Lothar
Holena
Niel
Guzsi
Fridor
Franz
Vondo
K
V
Szinnt
Báró
Blank
Gróf H
Gróf T
Ozv. V
Ozv. S
Gróf S
Gróf S
Bronn
Zinzsz
Adam
Jóska
F
WA
VII.
Te
Heter
Kitt
I
Előad
Film
Kér
F
WA
M
m é
A
J
A to

S Z I N H A Z A K

Csütörtökön, 1908. márczius 5-én

Nemzeti Színház

Az aranyember.

Eredeti dráma 5 felvonásban, 1 előjátékkal 7 képből. Írta Jókai Mór.

Timár Mihály Palfy
Trikolás E. Bartos
Nimea Török
Toreza Jászai
Boeml. D. Ligeti
Krisztyán Tódor Bónis
Szavócs Gabányi
Athálla Paulai E.

Kezdeté 7 órákor.

III. Kir. Operaház

A bolygó hollandi.

Dalmi 3 felvonásban írta és zenéjét szerzelte Wagner Richard

Daland, hajós Erdős
Senta, leánya V. Krammer
Erik, vadász Arányi
Mari, Senta dajkája Valent
Kornányos Déri
A hollandi Szemer

Kezdeté 7 órákor

Magyar színház

Két iskola.

Vígjáték 4 felvonásban. Írta: Capus Alfred. Fordította: Salgó E.

Joulin Vágó
Maubrun Csorlos
Lo Hantois Szirmai
Brévaunos Vándori
Joulinne Porrai R.

Kezdeté fél 8 órákor

Király színház

Varázskeringő

Operett 3 felvonásban. Írták Dörmann és Jacobsen. Fordította Móricz Adolf. Zenéjét szerzelte Strauss Oszkár.

XIII. Joachim Németh
Lothár Papir
Holéna Petrács S.
Niki Ráskó
Gusztáv Sáros
Friderika Orlov G.
Franz Pálmál Ika
Vendolin miniszter Szabó

Kezdeté fél 8 órákor

Várszínház

Orök küzdelem.

Színmű 3 felvonásban. Írta Ferenczy Károly.

Báró Apor Tibor Udry
Blanka, neje Cs. Alszegei
Gróf Hédery Vilma Vizvári M.
Gróf Tatar Ervin Gál
Osv. Wilhelmsinné Rákosi Sz.

Kezdeté 7 órákor

CHICAGO színház.

VII. István-ut 39 szám.

Telefon 93-09. szám.

Hetenként többször változó válogatott műsor.

Kitűnő zene. Kellemeesen tűtve. Előadások kezdete 5 órákor. Film előadás és köleszűzés. Kérjen ajánlatot.

Kezdeté 7 órákor

CHICAGO színház.

VII. István-ut 39 szám. Telefon 93-09. szám.

Hetenként többször változó válogatott műsor.

Kitűnő zene. Kellemeesen tűtve. Előadások kezdete 5 órákor. Film előadás és köleszűzés. Kérjen ajánlatot.

Kezdeté 7 órákor

Kezdeté 7 órákor

Kezdeté 7 órákor

Kezdeté 7 órákor

Kezdeté 7 órákor

Kezdeté 7 órákor

Kezdeté 7 órákor

Kezdeté 7 órákor

Kezdeté 7 órákor

Kezdeté 7 órákor

Kezdeté 7 órákor

Kezdeté 7 órákor

Kezdeté 7 órákor

Kezdeté 7 órákor

Kezdeté 7 órákor

Kezdeté 7 órákor

Kezdeté 7 órákor

Népszínház-Operera

Délután 3 órákor

Tündérszerelm

Fantasztikus operett 3 felvonásban. Írta Maria Ferencz. Zenéjét szerzelte: Huszka Jenő.

Mátó Kürthy
Borbála, a felesége V. Agh I.
Gergő, a fiuk Környel
Orse, a lányuk Tallán
Csulabér, baktör Nagy
Csulabérné Jászóné
Víz király Horváth
Cailla, leánya Della Donna
Czinózer, tőcsök király Virág
Remete Székely
Mari, parasztleány Báthori G.

Kezdeté 3 órákor.

A nagymama.

Énekes vígjáték 3 felvonásban. Csiky Gergely darabjából színpadra alkalmazta Pásztor Árpád, zenéjét szerzelte Mádor Rezső.

Szerény grófnő Blaha L.
Mária Turcsányi
Pirozka Della Donna
Báró Orkényi Horváth
Gróf Szerényi Pázmán
Br. Orkényi Kálmán Bálint
Kosztá Kúri
Langó Szeráfina Marosi A.
Tádorka Szilárd Nagy

Kezdeté 8 órákor.

Vigszínház

Tatárjárás.

Operett három felvonásban, írta Bakonyi Károly, zenéjét Gábor Andor verselre írta Kálmán I.

Lohozay (ábrók) Vendrey
Froszka a leánya Harmat H.
Riza Keleti J.
Lörnthey Hegedűs
Imréd Fenyvesi
Mogyoróssy Kornai B.
Wallenstein Sarkadi
Illiko Komlósy I.
Turi Tihanyi

Kezdeté fél 8 órákor

MODERNSZÍNHÁZ KABARET

Andrássy-ut 69. Telefon 93-16

A harisnyakördés.

Tréfa, írta: Berczik Árpád. Szerzője: Károly. Póór Lili Urál M

A betörők iskoláj

Bohózat, írták: Dronen és Mon-ignac. Szerzője: Boros, Mar-son, Nyáral, Kabok, Vörös J.

All right.

Turfdráma, írta I. P. Latorgas Szerzője: Kardos, Kabok, Szent-irmai, Nyáral, Mad-gyaszay V., Kókény J., Urál M. Palásthy.

Pajkos grizettek.

Operetta írta I. Wilhelm, zenéjét L. Romhard, fordította Helgat Jenő, Szerzője: Nyáral, Boros, Barsony, Keleti I. Rózsa Lili, Vörös Ili.

Több Cabaret szám Sulamit Rahu, marakkól táncosnő fellépte.

Kezdeté 9.15 órákor.

A conférencer üzenjét Palásthy Marcell tölti be.

Apollo színház.

(Telefon 68-39.)

Egy clown féltékenysége. féltékeny regényíró. Kuty-ya válpör. A fősvény.

Tirolí életképek.

Az indián szerelme. A munka megkönnyítése. Kö-telesség és szerelem.

Hamis vád alatt.

(Sikasztó bankhivatalnok.)

Kezdeté fél 8 órákor.

Uránia színház

A szerelem története

Kezdeté fél 8 órákor

BUDA KIRÁLY KESERÜ. ELSŐRANGÚ HASHAJTÓ! KAPHATÓ MINDEN FÜZÉSKERESKEDÉSBEN.

BUDAPESTI Cabaret Teréz-körut 28 BOMBONNIÉRE. Telefon 52-88

Minden este 9 1/2-től 12-ig. A márcziusi új műsor. Új bohózatok: I. A publikát fényképezik. II. Az új tavaszi kalap. III. Tingli-tangli (6t részben) Új színpadi tréfák: I. A osetháló. II. A lipóvárosi szur. III. A Vajda az udvari tanácsosokról. IV. Reklám-karikaturák. - Híreszenét új cabaret-szám. - Fellépnek: László Rózi, Nagy Endre, Perenczy Károly, Balogh Bóka, Fábán Kornélla, Kepl Jolán, Szécsi Magda, Énjó, Huszár, Gabányi, Mahr Köváry.

Jegyek: Bárd-nál, Kossuth Lajos-utca és Andrássy-ut, Zipser-nél (Andrássy-ut 4. es a Cabaret pénztáránál, Teréz-körut 28.)

FOLIES CAPRICE. RÉVAY-UTCZA 13. Igazgatók: LEITNER és KELETI. Főrendező: ROTT SÁNDOR

Az előadás kezdete 1/9 órákor.

Ma! 1/40 órákor: Ma!

Az aczékirály vád alatt.

Bírségi karcolat írta: Fityval. Rendező: Rott Sándor.

Végül Was Männer tesselt? 11 órákor

Bohózat írta: Satyr. Rendező: Trebitsch Sándor.

Trebitsch Sándor, Türr Bertó és Zöldi Márton új szelvények.

Nappali pénztár 9-12-ig és délután 3-6 óráig.

Az 1-5 emeleti Casino de Parisban reggeli 5 óráig zene és tánc.

Csütörtökön, 1908. márczius 26-án este 1/28 órákor a Royal-nagytermében

Weidt Lucye cs. és kir. kamaraénekesnő egyetlen dalestélye.

Jegyek: 2-10 koronáig a «HARMÓNIA» zeneműkereskedésében (IV., Váci-u. 20.) kaphatók.

Megnyilt a HUNGÁRIA BUFFET.

Dohány-utca 56. (Akácfa-utca sarok)

Kitűnő magyar konyha. Minden este cigányzene. Valódi jó női kiszolgálás.

Egész éjjel nyitva. o Egész éjjel nyitva.

TÁTRA-MULATÓ VII. KIRÁLY-UTCZA 77. Igazgatóság: WABITS és GRUNER. Budapest legelőkelőbb családi mulatója.

Ma és mindennap

Teljesen új szenzációs műsor.

Esti 8 órától 10 óráig Varieté előadás, azontul Nemzetközi Cabaret előadás.

Nemes Lessenn Mella Cabaretdiva saját eredeti műsorával. Keller Bernhard báróné ecocittdalok (hártakisérttel). La belle Sylvia dán soubrette. Homberto & Renardo zene-excentrikusok. Orlova Frieda orosz énekesnő és táncosnő. Schmiedt Bertalan humorista teljesen új eredeti műsorával. Maara Gusti előadó soubrette. Suga Elza cabaret énekesnő. Perenczy Kamilla női baritonista.

Pénztárnyitás 5 órákor. Kezdeté 8 órákor.

Telefon 15-10.

CIMBALMOK,

Legnagyobb szabadalmazott acél borsó szerkezetű, melynek hangja, hangterjedése, rendkívül jónak bizonyult. részletfizetésre is legmegszébbmenő jótállással kaphatók. Fonográfok, gramofonok, hegedűk, fuvolák, oziporák, okarinák stb. oleson legjobbak. Kitűnőten ellismert jó munkáért. Arjegyzéket ingyen küld. Mogyoróssy Gyula m. kir. szabadalmazott hangszergyáros Budapest, VIII., Rákóczi-ut 71. Telefon 68-20.

Valódi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári időnyre.

Egy szelvény 1 szelvény 7 korona
3*10 m. hosszú 1 szelvény 10 korona
teljes férfruhához 1 szelvény 12 korona
hoz (kabát, nadrág és mellény) 1 szelvény 15 korona
elegendő, csak 1 szelvény 17 korona
1 szelvény 18 korona
1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt felteve szalonruhához 20.- K.-ért, színtűgy felöltözöve, turistaként, selyemkangarú stb. stb. gyári áron küld a mint megvátható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetségiéget közvelen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékeny.

Szabók, legelőcsőbb árak. Óriási választék.

Minták, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss áruban.

Varieté-Színház

ezelőtt: Nemzetközi Orfeum.

BUDAPEST, VIII., Rákóczi-ut 63. szám

Sensatiós ujdonság!

Ma és mindennap

A Tardos bank.

Bohózat 1 felvonásban. Írta: Tábori Emil.

Azonkívül a fényes márcziusi műsor. Uj szelők.

Éjjeli 12 órától reggeli 5 óráig, a téliertben zene és táncz.

Hegedűs Gyula elsőrendű cigányzenekara hangversenyez

Drótkerítés legelőcsőbb

STADLER MINÁLY kerítésgyáránál Budapest, VI., Váci-körut 41/d.

Nyilatkozat. A Csillaghegyi forrásvíz

bakteriológiai szempontból tisztának és kifogástalan nak minősítendő.

Dr. Preisz Hugó a.m. kir. állami bakteriológiai intézet vezetője.

A Csillaghegyi forrásvíz központi irodája Bpest, III., Bécsi-ut 94. Telefon 77-98.

Nászajándékok

jubileumra díszítárvak, evő-eszközök, műhari cikkek

részletfizetésre is kaphatók jutányos áron

POLGÁR KÁLMÁN

műorás ékszertelepén

Budapest, Erzsébet-körut 29. l.em.

Arjegyzék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.

Vertical text on the far left edge of the page, likely a page number or column identifier.

Emeljük síremléket szeretett elhunytainknak!
Kedvező havi részletfizetésre

Sírkövet
Síremléket és egyéb
Sírdiszitményeket

Árfelemlés nélkül szállítunk

Síremlékek az összes márvány-fajokból,
Vidéki megrendeléseket pontosan teljesítünk.
Képviselőket az ország összes részeiben keresünk.
Tessék kérni síremlékeink albumát és árjegyzékét.

Műipari cikkek kereskedelmi vállalata
IVAN és VARI
Budapest, V., Teréz-körút 1/c.
Márványipari telep: V., Lipót-körút.

Vadászok figyelmébe!

ajánljuk, hogy fegyverrendeléseiket
már most adják fel, nehogy a tömeges
rendelés által a szállítás késedelmet
szenvedjen a vadász idejé beálltával.

A legjobb minőségű egy és kétszövényű
vadászfegyverek, karabélyok flóbertek,
céllövő fegyverek és revolverek

részletfizetésre

kaphatók:

Aufrecht és Goldschmied

fegyverárúházában

Budapest, VII., Rákóczy-út 26. sz.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

HYGIA
GUMMI
ÖVSZEREK

legelőkelőbb gyártmány tucatszám
3, 4, 5, 7, 8 korona. ARAMIS
a legelőkelőbb férfióvszer, tu-
czatja 8 korona. „Kanterom”
tucatzala 10 korona. Legújabb
„Salome” 6 felfonásban 1 do-
boz 6 drb K 6.— 12 drb K 11.—

FISCHER gummiárúház
Bpest, VII. Damjanich-ú 28/B
Székiútdés díszkrét és bérmentve.
Viri! Idegcsillapító 1/2 literes
adag K 5.— 1 literes K 9.50.

BUTOROK

háló-, ebédlő-, szalonbe-
rendezések, továbbá iro-
szoba, iroda berendezések
réz- és mahagoni butorok,
szőnyegek és függönyök
szóló angol bőrgarnitúrák
eladása és vétele.

Wechsler Károlyné
VII., Király-utca 23. szám
1. emelet 263
Kassai-utca sarok.

200 korona
a modern
technika
legújabb
remeke, a
»MIGNON«
írógép.

Bárki tanulás
nélkül rögtön
ír. Azonnal és
állandóan lát-
ható írás. Leg-
egyszerűbb
szerkezet.
Fémbetűk. Má-
sol és sokszo-
rosít. Bármely
írógéppel
egyenrangú.
1 évi jótállás.
Szabadalmazott ipar
Budapest, VII., Csengery-utca 24/b.

Mindenkét kapható a legfinomabb
Weider tejszín és Zsolna csokoládé

Csokoládé desszert bonbonok.

Weider Ármin és Béla

csokoládé és cukorkagyár ZSOLNA.

STANDARD

életbiztosító társaság Edinburghban, Angolhon

ALAPITTATOTT 1825.

Magyarországi fiók:
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4.

(Standard palota.)

Evi bevétel 89,000,000 korona
Kluzsi nyereményrészek 170,000,000 „
Vagyron 285,000,000 „
Halálesetek folytán kifizetve 600,000,000 „

A „Standard” kötvényeinek nevezetesebb előnyei

Kétségtelen biztonság — Alacsony díjak — Szabad világgötvények érvény-
ben tartása díjfizetések elmulasztásánál. — Tökésítés és előre megállapí-
tott visszaváltási érték. — Megtámadhatatlanság. — Feltétlen fizetés ön-
gyilkosság esetében egyévi fennállás után. — Szabad háború-biztosítás
népfelkelők részére.

Díjtáblázatok kívánatra küldetnek

Most jelent meg!

WILDE OSZKÁR

MESÉK, TÖRTÉNETEK

ÉS KÖLTEMÉNYEK PRÓZÁBAN.

Fordította
MIKES LAJOS.

Ára díszes kiállításban 4 korona.

Ugyanilyen alakban jelentek meg
WILDE OSZKÁR-tól

DORIAN GRAY
ARCZKÉPE

Fordította
Schöpfung Aladár.
Ára 4 korona.

A READINGI PEGYHÁZ
BALLADÁJA

Fordította
Radó Antal.
Ára 1 K 60 f.

Wilde Oszkár munkái a Magyar Könyvtárban
Egy-egy szám ára 30 fillér.

De Profundis. (498-499. sz.) Három mese. (444. sz.)
Aforizmák és ötletek. (502. sz.) Az eszményi férfi.
(495-496. sz.) Lady Windermere legyezője. (325. sz.)
Salome. (479. sz.) Bunbury. (488-489. sz.) Fló-
renczi tragédia. (506. sz.)

Kaphatók:
LAMPEL R. KÖNYVKERESKEDÉSE
(Wodianer F. és Fiai) r. t.-nál

Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 21. sz.
és minden könyvkereskedésben.

HETI MŰSOR.

Márczius	Nemzeti Színház	M. kir. Operaház	Vígyszínház	Király-Színház	Népszínház (Vie-Opera)	Magyar Színház	Vár Színház	Francia színház
6 Péntek	Robespierre	Bűvös vadász	Az ördög	Varázskeringő	A nagymama	A császár katonái	—	A szerelem története
7 Szombat	Ártatlanok	Tanhauser	Tatárjárás	Varázskeringő	A nagymama	A császár katonái	Közönyt közöny-nyel	—
8 Vasárnap } d. u. } este	Kamillás hölgy Ártatlanok	Hamlet	Sámson Tatárjárás	Varázskeringő	Cziganybaró	Ortchen	—	A tenger A szerelem története

7. CZ. Szives figyelmébe ajánljuk a n. é. közönségnek, minden néven nevezendő **regi kályhák átalakítási munkálatát**, valamint az elismert szab. „Reform” fatüzelésre alakítandó kályhákat legcélszerűbben a tavasz mentén eszközölni. — Megjegyzésül felhosszuk, hogy a legegészségesebb és legtisztább oithont csakis az ismert szab. „Reform” fatüzeléses kályhák szolgáltatják.

Kiváló tisztelettel

HARDTMUTH L. ÉS C.
BUDAPEST, VI., Andrásy-ut 6. szám.

GRAND PRIX PARISI VILÁGKIÁLLÍTÁS 1900.

KWIZDA-FLUID

Kígyó-védjegy.

(TURISTA-FLUID)

Régóta kitűnőnek elismert illatos bedörzsölés az izmok és inak erősítésére. Erősítés és erőmegújítás céljából használják az összes turisták, kerékpárosok és lovaglók turák után.

Ara 1 egész kor. 2.-, fél üveg kor. 1.20.

KWIZDA-FLUID

VALÓDI A GYÓGYTÁRAKBAN KAPHATÓ.

Képes árjegyzék ingyen és hérm. küldetik.

Főraktár: TOROK JOZSEF gyógyszerésznél.

BUDAPEST, Király-utca 12. sz. és Andrásy-ut 26.

Ékszerek

ezüstművek, egyházi szerek, ótvösművek, órák, angol ezüst különlegesek a legjutányosabb árban beszerezhető

részlet fizetésre is,

SÁRGA JÁNOS ékszergyárosnál

KOLOZSVART. Képes nagyárjegyzék ingyen.

Gyár: Görög templom-u. Főraktár: Mátyás k. t. 13.

Ajtók ablakok,

VASREDŐNYÖK, VASRÁCSOK, kapuk használat és újak előcsőn kaphatók!

Lefkoviás Jakabnál

Bpest, V., Csáky-utca 26. Korall-utca sarok. Lípót körút közelében.

Modern urasági butorok

alkalmi vétele és eladása háló-, ebédlő-, szalón-uriszoba és irodai teljes berendezések. Dus raktár szőnyegek, függönyök, terítők, csillárok, vas- és réz-butorkban.

GROSZ SÁNDOR és társa
Budapest, Liszt Ferenc-tér 8. sz. ezelött Gyár-utca. Telefon 14-09.

PENZ

kölesön sorsjegyekre, érték-papirokra és vidéki takpt. részvényekre.

Erzsébet sorsjegyre 6.50 K	Jósziv	7.50
Magy. v. t.	22.-	„
Bazilika	18.-	„
Olasz v. t.	30.-	„
Qastr. v. t.	40.-	„
Hazai	80.-	„
Conv. Jelzőlog	220.-	„
stb. stb.		

A kölesön 2 koronánál kezdődő apró részletekben törleszthető. Ha sorsjegyet mázsalóban vannak, úgy a le-tétjegy beklúdozó ellenében a kölesönt a fontú összegre felemeljük. Azonnali elintézés és legolcsóbb kamattal.

BEIFELD BANKHÁZ
BUDAPEST, Károly-körút 1.
Alapítást 1874-ben.

Könyveket, regénysorozatokot, egész könyvtárakat jó áron vásárolók. Ajánlatokat „Könyv-kezdő” jelige alatt a kiadóhivatal továbbít.

Miért van a legkomolyabb hivatása a

DIANA-

sósorszesznek a fodrász-termekben ?

Mert köztudomásu lelt, hogy feltűnő kellemes illata végett az urak nagyon kedvelik.

Mert fejmosásoknál DIANA-sósorszesznél nincs jobb a világnó.

Mert a fejbőrrre hűsítőleg, frissítőleg és erősítőleg hat.

Mert a korpaképződést megszünteti a hajhullással együtt.

Mert a haj színét eleveníti, fényesíti.

Mert a borotválkozás utáni rossz érzéseket azonnal megszünteti.

Mert pattanások képződése ki van zárva.

Mert megvágás esetében a vérmérgezés ki van zárva. Köztudomásu, hogy a mindennapi életben a legveszedelmesebb bőrbajokat egyik ember a másiktól kapja tudtán kívül, és pedig ott a hol a legtöbb ember megfordul.

Nem csoda tehát, ha borotválkozás vagy hajvágás közben hozzá jutunk egy ilyen ragadós bőrbajhoz, a nélkül, hogy ennek bárki oka volna. Epen ezért tanácsos a DIANA-sósorszesz-fecskendezés minden borotválkozás és hajvágás után.

Közegészségügyi

szempontból tehát roppant nagy hivatása van fodrásztermekben a

DIANA-sós-borszesznek,

mert desinficiáló és összehúzó

hatása legelső fokon áll. A hajhullás is legtöbbször egy ilyen ragadós betegségnek az eredménye. Epen ezért urk házakban is a fésülönők a DIANA-sósorszeszt használják. Megöli a DIANA-sósorszesz azokat a bacillusokat, melyek előidéznek a hajhullást és bőrbántalmakat. — A valódi DIANA-sósorszesz 40 filléres, 1 és 2 koronás üvegekben az egész országban mindenütt kapható. Csak vigyázni kell, hogy minden üvegen látható legyen e két szó: „DIANA-sósorszesz.”

Egyedüli készítő:

Erényi Béla gyógyszerész

Budapest, Károly-körút 5. sz.

(Postán legkevesebb 6 üveg szállítható utánvétel mellett.)

Minden üvegnek plombálva kell lenni,

Egy üveg Diana-sósorszesz	Egy nagy üveg Diana-sósorszesz	Egy legnagyobb üveg Diana-sósorszesz
40	1.-	2.-
fillér.	korona.	korona.

Vigyázzon jól az utánzatokra, mert csak az a valódi, amely üvegen látható feltűnően e két szó: **Diana-sósorszesz.**

Telepek minden államba szállítattak.

Keményítő gyárak

Uhländ reform-rendszere szerint burgonya, buza, tengeri, táplóka, ris stb. feldolgozására. Minden más rendszerre felülmúló kivitelben berendez.

W. H. UHLAND k. f. SZ. LEIPZIG-G.

különleges vállalat keményítő gyárak átalakítására és berendezésére. Konstruktórok olosó áron. Sok újítás! 28012 Tessék árjegyzéket kérni.

HA FÁJ A FEJE,

24 pasztilát tartalmazó doboz 1 kor. 20 fill. **Bereitvds-fele MIGRAIN-pasztilát** mely 5 poros alatt mindenféle természetű, ideges fejfájást még ha krónikus is megszüntet. Poltulum minden eddig ismert szert. Hatása bámulatos, még a leghereobb fejfájásnál is.

Főraktár: Bereitvds Tamás gyógyszerésznél Kispeszt, Rákóczi utca 8. Ingyen postal szállítás 3 doboz rendelésnél.

„Salome”

csak urak részére 6 felvonásban dobozonként 8 korona. Gummi-különlegességek francia és amerikai gyártmányú tuczonként 4-6-8-10-15 kor. **Halkólyag** párisi gyártmányú tuczonként 4-6-8-10-15 korona. Mintagyűtemény férfi és női övszerkekből tuczatja 6-10-15-20 korona. **Irrigátorok** teljesen felszerelve 6-8-10-14 korona. Szét-küldés diszkrétén és bérmentve. Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küld:

Fischer gummiáruház

Budapest, VII., Damjanich-utca (28/B-1)

»VIRI« idegerősítő 1 üveg 10 kor.

6 évi jótállással 6

ÓRÁK

arany- és ezüst-lánczok, ÉKSZEREK

CEKELY RÉSZLET-FIZETÉSRE. DIAMANT S.

BUDAPEST, JÓZSEF-KÖRUT 9. szám az udvarban.

Képes árjegyzék ingyen. Csekély részletfizetésre.

Polgár Sándor

m. kir. szabad, nyert orvosi mti. és közszerész

BUDAPEST VII. Erzsébet-körút 50.

Legelőnyösebben beszerezhető orvosi, sebészi és betegápolási eszközök. Gummi árak, Suspensórium, Irrigátor-feszkendők stb. legújabb találmánya csász. és kir. szabad. Polgár-fele sérvekötők, has- és köldök kötők. — Valódi francia különlegességek (óvszerek) Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Fenn címre tessék ügyelni.

Utazás ellen védve 1330. sz.

E hirdetés rovataban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovataban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények
használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrényraktárban. Budapest, V. Sárvány-utca 6/C. 288

Fényképezőgép,
alkalmi vétel laposra összehajtható klappkamera, pillanat és időfelvételekre, pneumatikus elsüléssel, kazetával, alkalmas mindenféle felvételre csak 9 frt. Egy fényképezőgép, 9x12 klapp-kamera, kazetákkal, labda-exponálással, EGESZEN ÚJ, FELÁRON ELADÓ. Egy fényképezőgép Görz objektívvel, felszereléssel együtt igen olcsón, azonnal eladó. Vadászfegyvert, fényképezőgép binokli, hangszereket, műtárgyakat stb. veszek a legmagasabb árban ugszintén minden olcsón eladok és újakra becseserlek. Rádó, IV/E. Egyetem-tér 5. sz. 49082

Középkorú
vidéki magányos egyén keres egy 35-40 év körüli özvegy v. hajadon gazdaszont, ki a házi teendőket maga elvégzi, tisztá elkölcshű legyen. Levelet „Vasutas” czimen a kiadoba. 5557

A Falkogen
tűdöbajt gyógyít, szurást, köhögést, lázat biztosan elmulaszt. Ára 3 korona. Kapható: Falk-gyógyszertár, Budapest, VII. Rákóczi-tér 2. sz. 27798

Zalogcédulákat,
brilliansokat, ékszereket, aranyat, ezüstöt, platinát legmagasabb árban veszek. Brilliansokért többet fizetek, mint amennyitért vették. SCHILLER IZIDOR, Sip-utca 8. 27133

Temetkezési
vállalkozók, intézetek, egyletek, társulatok részére képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küld a Budapesti Ravatalgyár Részvénytársaság Rákosmező-utca E. 46. 27903 C.

Építkezéseket!
Gyárak lakóházak tervezését, felépítését, átalakítását bárhol előnyösen elvállalja, tehermentes telkeket törlesztésre felépíti. Építési tanácsokkal szolgál Borsody építésiroda Bpest, Rákóczi-ut 71. 27792

Csunya kezeket
3 nap alatt bársonysimává és hófehérre teszi a Kerpel kézfimolító. Üvege 90 fill. 4 üveget bérmentve küld Kerpel gyógsz. Bpest, Lipót-körút 28. 27947

1000 családnak
azonnalra szerzett „Huszár” lakást, helyiséget, állást Budapest, Mérleg-u. 2. Telefon 81-08. Válaszbélyeg. Elsőrangú ajánlatok. Minden bérhelyiség, ingatlan naponta nyilván tarva. 2766-

Alkalmi vétel.
Butorok, visszamaradt szönyegek kényszerítő körülmények miatt eladók; mahagoni hálósza 180 frt., íróasztal könyvszekrényvel, olajfestmények 2 frt., nagy perzsaszönyegek, lámpák, 3 águ villany 14 frt. Arverési butoreladás. Dob-utca és Holló-utcai sarokpince. 26614

Jogi,
politikai szigorlatokra, alap- és államisvizgákra (egyesítgyakból is) Kolozsvárra, Budapestre ugszintén államisvizgára teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészít. Jogi szeminárium, Budapest VI., Rózsa-u. 44. III. 8.

Lakást,
üzlethelyiséget akar kiadni, vagy kivenni, akkor csak Huszárhoz kell menni Budapest, V. Mérleg-u. 2. Telefon 81-08. Teljes garancia, első rangú ajánlatok. Minden bérhelyiség és ingatlan nyilván tartva.

Magánkutató iroda
Rákóczi-ut 75. Kényes megbízásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvállal úgy magán, mint családi ügyekben Kossa-Magyar Gyéza. Telefon 67-47. 27750

Csemegeszőllöt
fagymentesen csomagolva, 5 kilónként 6 koronáért, leginomabb táblaalmát 4 koronáért, mézédés narancsot 3 koronáért szállít Roltmann Hermin Kiskunhalasán. 27850

Asszonyok vigyázatok!
Tulnag gyermekáldás ellen okvetlen megtanít vedekezni Fischer Róza kézikönyve. Több ezer közzendő és hálairat. 1 koronáért (esetleg bélyegeken) megküldi Fischer Róza asszony Budapest, Damjanich-utca 28. B. 2. 28015

Veresáfonyabetőt
BARTÁ-féle, 5 kilós postakosárúveg 6.-korona FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepes. 86972

Aczelsodrony-
ágybetétek a legjobb kivitelben kaphatók, fakkreltel 3.50 frt, vaskerettel 5.50 frt és feljebb. Sodronykerítésekről kérjen költségvetést. Heizer és tsa sodronykerítés- és ágybetégyárban. Népszínház-utcz 4-3. sz. 27910

Polgáriskolai
gymnáziumi és bármely más magánvizgára előkészítetnek rendes és magántanulók, valamint felöltöttek (hölgyek is) kik tanulmányaikat félbeszakították legrovidebb idő alatt legjobb sikerrel szaktanárokat vezetése mellett. Egyenkénti tanítás. Tanítványok csak korlátozott számban vételnek fel. Díjazás csakis sikeres vizsga esetén jár. Felvilágosítással szolgál „Tanár” Budapest, Thököly-ut 8. I. 3. 27997

Polgári árak!
Pontos kiszolgálás!!
Kitünő szabás!
Vidékre mintát küldök, nagyobb rendelésnél személyesen elmegyek.
Zeliszka János
angol uri szabóterem
BUDAPEST,
Andrássy-ut 56. I. em.
Allandó választék a legdivatosabb angol és hollandi szövetekből.

Nem kell
már semmire futár, gyorsan szerez mindent „Huszár” Budapest, Mérleg-u. 2. Telefon 81-08. Lakást, lépcsőházi szobát, házat, teket, üzlethelyiséget, állást. Válaszbélyeg. Elsőrangú ajánlatok. Teljes garancia. Minden bérhelyiség, ingatlan naponta nyilván tartva. 27665

Parketagyár
Gyöngyösi ajánlja gyártmányait. 27733

ELEKTRO-MOTOROK
minden nagyságban, állandó nagy raktár
Laub Lipót,
BUDAPEST,
Liszt Ferenoz-tér 17. sz.

Kolozsvári
jogtudományi és államisvizgákra, államvizgákra és alapvizgákra igen alaposan és lelkiismeretesen készítünk elő a legrovidebb idő alatt kiprobált módszerünkkel, igen szerény díjazásért. A vizsga sikerét biztosítja 6 év óta fennálló és kiváló eredményeket produkáló intézetünk. Váltójogból speciális tanfolyam, melyre korlátolt számban veszünk fel hallgatókat. Csakis utólagos vizsga sikere után igen osekély díjazással. Levélbeli érdeklődésekre kimerítően válaszol Dr. Erős Vilmos, Kolozsvár, Magyar-u. 2.

Fenyőborovicska
(Juniperus) BARTÁ-féle, 3 liter K 7.50, 4 liter K 9.- bérmentve. FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepes. 26973

30 forint. Varrógépek
egy új valódi csatló Singer varrógép zárszekrényvel 5 évi időállással csakis
SINGER A.
műgépészeti Budapest, főútet Akácfa-utca 55. Mindenremű varrógépek javítását legutányosabb árban elvállalom. Árjegyzék ingyen.

Urasági butorokat, szönyegeket, esillárokat
és legteljesebb berendezéseket (gyárakat és üzleteket is) veszek és eladok.
Nagy Zsigmond
VI., Lázár-utca 3. (a Váci-körút mellett).
Gyönyörű választék a legfinomabb modern és stilszerű matt és fényezett mahagoni plisander vagy masfajta háló, ebédlo, uri szoba és szalonbutorokban. Rézhálósobák, borganiturrák és kárpitosfélékben Perzsa, smyrna és más szönyegeken és függönyökben, modern bronzcsillárookban gáz, villamos stb.-hez. 26597

Ki a YES-OUI-SI
czímű lapot megrendeli, jászva minden megerősítés nélkül és önállóan az
angol és francia
nyelveket alaposan megtanulhatja. Előfizetési ár megvédőenként minden kiadásra 8korona. Megrendeléseket elfogad és mutatványszámokat küld a kiadót hivatal, Budapest, Andrássy-ut 97. szám. 27798

Gyümölcsfa
diszfa és rózsaszárjegyzékel ingyen szolgál Weber faiskolája Békásmegyeren (Budapest mellett.) 27117

Polgári, gimnáziumi,
kereskedelmi, reál, mai gánvizsgálatra, gimnáziumi különbözetre és érettségire előkészít (hölgyeket is). Kerekes, Almássy-tér 16. sz. II. em. 18. sz. Válaszbélyegyet kérek. 27808

BUTOR
árverésről, linom és egy szerű butor, hálósobák és garzon szobák Szalon bútorok, gyönyörű tükör, diván, borszék, íróasztal, porzsaszőnyeg és egyes darabok; Földes B. VII. Kerész-utca 43. Király-utca sarokházban.

Ajtók és ablakok
régi és új vasredőnyök teljes vasalással. Kapuvasrácsok, kortikesek, keramittlapok, Kehlheimi, lapok olcsón kaphatók

Kelemen Mór,
épület-bontás vállalkosnál Budapest, Nador-u. 72-74. Kérek ázlet Sziget-ut 5.

Csemegealma
téli nemes fajalma és őriás birsalma postakosárunkint 8 kor. 25 kiló ára 12 kor. Házilag főzött barack lekvár 2.40 kor. Külön birsalma-sajt 2 kor., Cukorédes szilvalz 1.40 K. kilója Fajboroknak betöltite jót 50 koronáért szállítja Szabó Zil. Csongrád. 28010

Lakást,
bérhelyiséget, üzletet akar venni, akkor csak Gresham-palotába „Huszárhoz” kell menni. Telefon 81-08. Elsőrangú ajánlatok. Teljes garancia. Válaszbélyeg. Minden bérhelyiség naponta nyilván tartva.

Szepességi csemegék
BARTÁ-féle veresáfonya befőttes, málna, szamóca, csipkebogyózat, gomba- és huskonzerveket, pástelomokat alól a FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepesmegye. Kérjen árjegyzéket.

Ajtók, ablakok
VASREDŐNYÖK, VASRÁCSOK,
kapuk használtak és újak olcsón kaphatók:
Lefkovits Jakabnál
Bpest, V. Csáky-utca 26. Korall-utca sarok. Lipót-körút közelében.

A legelőnyösebb részletfizetésre
zongorát, pianinót, czím balmot, hegedüt
készpénzbeni áron a legújabb rendszerű

bank hitel
utján kizárólag csakis Reményi nagy magyar hangszerelepen. Prospektus és árjegyzék ingyen.
Budapest, Király-u. 58. szám.

Eladó birtokok.
1000 hold Békés-megyében, 1600 hold Szabolcs-megyében 3300, hold Arad-megyében 400.000 korona. 350 hold Pest-megyében 460 korona holdanként. Ugyanott 1500 holdas is, ebből 2/3 erdő, 1/3 mező 200.000 korona. 3300 hold Zala-megyében, 286 hold erdő és mező Szatmár-megyében igen olcsón. Ugyanitt 700 hold elsőrendű talaj gyárral együtt 30.000 gyümölcsfa 260.000 kor. Felvilágosítást ad: Hoffmann Jakab bankbizom. iroda, Budapest, Teréz-körút 1/a. I. sz.

Törlesztéses
pénzkölcsönt, mint rövid lejáratú, hitelképes egyéneknek. Tárcahitelt, kereskedőknek, iparosoknak, gyárosoknak,ugymint nyitászámla-követelésekre, könyvkövetelésekre, ingatlanokra, Pest-környékbellekre is. Tisztviselői kölcsönöket 10-20 éves törlesztésre, 6 1/2% kamatra előnyösen, gyorsan kieszközöl. Legbonyolultabb konvertálások keresztülvitetnek. Előzetes költség nincs. Szerény utólagos díjazás. Weirer Miksa bankképviselete, Budapest, VI., Teréz-körút 5. szám. 08113

Saját gyártmányú vas-és rézbutorok
Rézagy --- 45.- frt
Vaságy matraccezal 8.50
Gyermekágy --- 11.50
Sodronyágy-betét 3.50
Vas- és rézbutorok gyári árban. 28046

WEISZ LIPÓT
Király-utca 99. szám.
TELEFON 57-01.

Bőrszékikpar
bőrsajtolás és bőrfaragás

KENDI ANTAL
Budapest, IV., Károly-utca 2

az evangélikus iskolaépületben. Nagy raktár valódi bőrszékék és karosszékében, jóval olcsóbb árban, mint eddig.
Használt székek átalakítása bőrszékékre olcsó árakban. Legolcsóbb bőrbutorok és állványok.

STENOGRAFIA
Ha életpályáján boldogult akar, tanuljon gyorsírást, gépirást, könyvvitelt, német nyelvet a Stenografia országos Gabelberger gyorsíró-és gépiró iskolában. Sokszorosított tanfolyamok, copying office. Biztos állásközvetítés. V., Váci-körút 33

Rekedtség
biztos és kellemes orvos-sága a Réthy-féle czukorka 60 fillérért mindenütt kapható.

Önök övni kell a feleségét!
Minden család részére legfontosabb illusztrált könyv a túlbó gyermekáldás ellen, melynek eredményét a hálairatok ezrei igazolják, diszkreten küldöm 90 fillér magyar levélbélyegért, Frau Anna Kaupa, Berlin, 247. Lindenstr. 50.

30 korona
finom szövetből átvatos írtöltőny vagy feltöltő mérték után remek szabás és finom kivitelben „Hazai verseny-szabóság” Budapest, VII. Thököly (Csömör)-ut 3. I. em. Vidékre minták bérmentve.

Zalogcédulákat
veszek. Elzálogosított, brilliansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiválatok és teljes értéket kifizetem.

Singer Jakob
ékszerkereskedő
BUDAPEST,
Király-utca 91. szám.
Izabella-utcasarkán

Urasági butor
Eladok és veszek; mahagoni hálósobákat, ebédloket, szalonokat, rézbutorokat, zongorákat, perzsa és szmirna szönyegeket, függönyöket, üveg- és bronzcsillárokat, petroleum-lámpákat, bronzszobrokat, olasz faragványokat, képeket, olajfestményeket, teljes lakberendezéseket, üzlet berendezéseket.

Nagy és Fia

Allandó nagy lakberendezés kiállítás!
IV., Semmelweis-(Ujvilág)-utca 21., kapubejárat. Az egész házban. Telefon 17-77.

Fióküzlet nincsen.
26618